

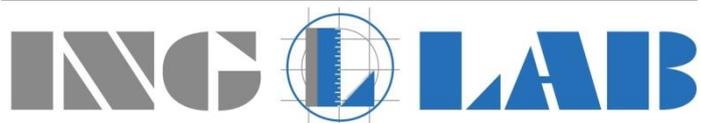
REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
GRAD ČAKOVEC
40000 Čakovec, Kralja Tomislava 15

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
GRADA ČAKOVCA**
- za razdoblje od 2018. do 2023. godine -

prosinac, 2017.

INGOLAB d.o.o.

Franje Punčeca 6, 40000 Čakovec

OIB: 49129544977

Tel. 040/310-297

092/157-1841

e-mail: velimir.pavlic@ingolab.hr

www.ingolab.hr

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA

Naručitelj: GRAD ČAKOVEC
40000 Čakovec, Kralja Tomislava 15
OIB: 44427688822

Izvršitelj: INGOLAB d.o.o.
40000 Čakovec, Franje Punčeca 6
OIB: 49129544977

Predmet: ***Prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada
Čakovca za razdoblje 2018.-2023. godine***

Broj narudžbe: 57-K/2017

Oznaka plana: GO-19/17

Voditelj izrade: Velimir Pavlic, dipl.ing.građ.

Suradnici: mr.sc. Tomislav Koprek, dipl.ing.geot.
Silvije Šajin, mag.ing.aedif.

Za INGOLAB d.o.o.,
direktor: Velimir Pavlic, dipl.ing.građ.

Mjesto i datum: Čakovec, prosinac 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	6
2. PRAVNI, ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR PLANA GOSPODARENJA OTPADOM.....	8
2.1 Pravni i zakonodavni okvir PGO	9
2.2 Načela, red prvenstva i način gospodarenja otpadom	11
2.3 Institucionalni okvir i podjela odgovornosti u gospodarenju otpadom	14
2.4 Svrha i opseg plana gospodarenja otpadom JLS	15
2.5 Postupak donošenja plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca.....	16
2.6 Uloga, nadležnost i obveze Grada Čakovca u gospodarenju otpadom	17
3. PREGLED I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA.....	18
3.1 Osnovni podaci o Gradu Čakovca	18
3.2 Referentni sastav komunalnog otpada	20
3.3 Količine i sastav komunalnog otpada skupljenog na području Grada Čakovca	23
3.4 Analiza postojećeg stanja gospodarenja otpadom Grada Čakovca	25
3.5 Zbrinjavanje nelegalno odbačenog otpada i mjere sprječavanja	43
3.6 Informativne i obrazovne aktivnosti	46
3.7 Potpora akcijama prikupljanja otpada	48
3.8 Suradnja sa drugim JLS u Međimurskoj županiji	49
3.9 Ciljevi u gospodarenju otpadom Grada Čakovca	50
3.10 Ocjena stanja i analiza ostvarenih ciljeva u gospodarenju s otpadom Grada Čakovca	53
4. GRAĐEVINE I POSTROJENJA ZA ZBRINJAVANJE OTPADA	57
4.1 Uvjeti određeni planskom dokumentacijom	57
4.2 Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica	58
4.3 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec	61
4.4 Izgradnja reciklažnih dvorišta.....	65
5. MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM.....	74
5.1 Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada	75
5.2 Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.....	80
5.3 Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	84
5.4 Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,	84

6. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA	87
6.1 Financijska sredstva potrebna za realizaciju Plana.....	87
6.2 Popis projekata i aktivnosti, izvora i iznosa financijskih sredstava, rokova i nositelje izvršenja Plana	89
7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	93
8. POPIS PRIMIJENJENE ZAKONSKE REGULATIVE I DOKUMENATA	94
8.1 Ostali izvori i dokumentacija.....	94
9. PRILOZI.....	96
9.1 PRILOG 1: Popis direktiva i dokumenata pravne stečevine EU	96
9.2 PRILOG 2: Popis zakona i drugih propisa RH iz područja otpada i zaštite okoliša	97
9.3 PRILOG 3: Objašnjenje ključnih pojmova iz zakonske regulative gospodarenja otpadom	98

KRATICE - ZNAČENJE

AZO	Agencija za zaštitu okoliša
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
CGO	Centri za gospodarenje otpadom
CS	Civilni sektor
EE otpad	Električni i elektronički otpad
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GzGOsK	Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MKO	Miješani komunalni otpad
BKO	Biorazgradivi komunalni otpad
MRD	Mobilno reciklažno dvorište
MZOP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (prijašnji naziv)
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (naziv ministarstva u vrijeme izrade Plana)
PET	Polietilen tereftalat
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine
PU	Privatna ulaganja
PPU	Prostorni plan uređenja
RCGO (Piškornica)	Regionalni centar za gospodarenje otpadom (Piškornica)
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
SGMŽ	Službeni glasnik Međimurske županije
SGGČ	Službeni glasnik Grada Čakovca
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
ŽCGO	Županijski centar za gospodarenje otpadom

1. UVOD

Grad Čakovec zatražio je izradu novog Plana gospodarenja otpadom za predstojeće razdoblje od 2018. do 2023. godine, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, prvenstveno Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Istekom prethodnog plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca, koji je određivao i usmjeravao gospodarenje otpadom u razdoblju od 2007. do 2015. godine, na zahtjev Grada Čakovca, 2015. godine izrađen je prijedlog novog Plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Tijekom donošenja novog Plana, zatražena je prethodna suglasnost na prijedlog Plana od strane nadležnog upravnog tijela Međimurske županije, ali u tom trenutku nije bio donesen važeći Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, te nije postojao način kojim bi se utvrdila usklađenost Plana gospodarenja otpadom grada Čakovca sa Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Obzirom da je tijekom 2017. godine stupio na snagu novi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 3/17) i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17), te je dopunjen i izmijenjen niz zakonskih i podzakonskih propisa, uključujući i sam Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), stvoreni su uvjeti za donošenje novog Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za razdoblje od 2018. do 2023. godine u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Gospodarenje otpadom obuhvaća niz aktivnosti, odluka i mjera u čijem provođenju je neophodna uska suradnja uprava jedinica lokalne samouprave, stručnjaka iz gospodarenja otpadom, pravnih subjekata iz gospodarstva i samog stanovništva. Stoga je potrebno dosljedno planiranje navedenih aktivnosti na njihovom zajedničkom provođenju, kako bi se postigli ciljevi koji su određeni zakonskim propisima i programskim dokumentima na nacionalnoj razini.

Plan gospodarenja otpadom koji se izrađuje na razini Grada Čakovca mora biti hijerarhijski usklađen sa programskim dokumentima više razine, kako bi se osiguralo funkcioniranje održivog sustava gospodarenja otpadom na lokalnoj razini, a sve u skladu s ciljevima, obvezama i smjernicama iz važeće europske i nacionalne zakonske regulative, te planskim dokumentima državne i regionalne razine.

Obveza izrade Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca proizlazi izravno iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. do 2022. godine i drugih podzakonskih propisa, te planskih dokumenata zaštite okoliša regionalne i državne razine. U tom smislu polazište za izradu ovog Plana su i prostorni planovi, kao i raniji planovi gospodarenja otpadom Međimurske županije i Grada Čakovca.

Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja komunalnim otpadom obveza je svake jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu jedne ili više mjera gospodarenja otpadom na svom području.

Grad Čakovec, kao administrativni i gospodarski centar Međimurske županije, već je uspostavio kvalitetan i dobro razvijen sustav gospodarenja otpadom, sa zapaženim rezultatima na regionalnoj i nacionalnoj razini. Obzirom na stečeno iskustvo, administrativne i tehničke kapacitete, Grad Čakovec ima vodeću ulogu u gospodarenju otpadom na području Međimurske županije i može pomoći ostalim jedinicama lokalne samouprave na širem području županije u izgradnji sustava i lakšem zajedničkom ispunjavanju obveza i postizanju ciljeva u gospodarenju otpadom.

Obzirom na dosadašnje uspješne rezultate u gospodarenju otpadom, Grad Čakovec u sljedećem planskom razdoblju ima ambicije dostići još višu razinu standarda u svim aspektima funkcioniranja sustava gospodarenja otpadom, propisanu zakonskom regulativom.

2. PRAVNI, ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Primjenom pravne stečevine Europske unije koja je unešena u pravni poredak Republike Hrvatske kroz niz direktiva, daje se pravni, zakonski i institucionalni okvir plana gospodarenja otpada.

Resource Efficient Europe (Roadmap to a Resource Efficient Europe, COM(2011) 571) je vodeća od 7 inicijativa razvojne strategije Europa 2020, koja daje smjernice za preustroj gospodarstva EU u održivo gospodarstvo i gdje se učinkovito koriste prirodni resursi uz smanjenje emisija u okoliš.

U njoj se definiraju srednjeročni i dugoročni ciljevi (milestones), načini njihovog postizanja, kao i osnovni ciljevi koji se moraju postići do 2020. godine.

Tom inicijativom želi se prekinuti proporcionalna veza između gospodarskog rasta i stupnja korištenja resursa, a na taj način i smanjiti štetan utjecaj njihovog korištenja na okoliš. Nadalje, želi se potaknuti preustroj gospodarstva EU iz linearane u cirkularnu ekonomiju, koja se temelji na održivom gospodarenju resursima i sprječavanju nastanka otpada kroz produljenje životnog vijeka materijala i proizvoda, reciklaži i ponovnom korištenju otpada kao resursa, te smanjenju apsolutne količine preostalog otpada na minimalnu mjeru („near zero waste economy“).

Održivi način gospodarenja resursima, kroz uštede u troškovima zbog poboljšane učinkovitosti, komercijalizacije inovacija i boljeg upravljanja resursima tijekom čitavog života, donijet će veću konkurentnost i nove mogućnosti ekonomskog rasta, kao i nova radna mjesta. To zahtijeva velike promjene u načinu razmišljanja i obrascima ponašanja kako proizvođača tako i potrošača, kao i politike koje prepoznaju međuovisnost između gospodarstva, prirodnog kapitala i blagostanja društva, te nastoje ukloniti prepreke za poboljšanu učinkovitost resursa, pružajući poštenu, fleksibilnu, predvidljivu i koherentnu osnovu za poslovanje.

Jedan od osnovnih ciljeva inicijative, koji se moraju postići do 2020. godine je postizanje trenda smanjenja apsolutne količine otpada i korištenje otpada kao resursa.

Na taj način gospodarenje otpadom i korištenje otpada kao resursa postaje izuzetno važan cilj ne samo politike gospodarenja otpadom, nego i industrijske politike i upravljanja prirodnim resursima EU, kao okosnice tranzicije europskog društva prema zelenoj ekonomiji, u kojoj postoji balans između očuvanja ekosustava, efikasnosti gospodarstva i socijalne pravednosti i pravedne raspodjele tereta u društvu.

U Direktivi o otpadu 2008/98/EZ, koja daje osnovni zakonski okvir gospodarenja otpadom EU, posebno je istaknuta izuzetna važnost mjera sprječavanja nastanka otpada kao glavnog prioriteta politike gospodarenja otpadom EU. Navedena Direktiva obvezuje sve zemlje članice EU na implementaciju mjera propisanih Direktivom u nacionalna zakonodavstva (krajnji rok za početak njihove primjene bio je do kraja 2013. godine), te postizanje zacrtanih ciljeva zadanom dinamikom.

U Republici Hrvatskoj primjena Direktive je osigurana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), koji je stupio na snagu 23.7.2013. godine.

Osim direktive 2008/98/EZ, navedenim Zakonom se u pravni poredak RH unosi i niz drugih Direktiva Europske unije iz područja otpada, čime se na nacionalnoj razini omogućuje primjena i provođenje uredbi i odluka EU (detaljan popis nalazi se u PRILOGU 1).

2.1 Pravni i zakonodavni okvir PGO

Osnova politike i zakonskog okvira sustava održivog gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj određena je sljedećim temeljnim propisima i dokumentima:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17);
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. god. (NN 3/17);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15);
- Strategija zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02).

Osim navedenih, zakonsku osnovu čine usvojeni međunarodni ugovori, niz zakonskih i podzakonskih propisa koji izravno ili neizravno, reguliraju različite kategorije i tokove otpada, kao i druge aspekte gospodarenja otpadom i na taj način utječu na obaveze JLS u postupanju s otpadom u skladu s načelima zaštite okoliša i gospodarskim načelima, koji se moraju uzeti u obzir prilikom izrade Plana gospodarenja otpadom JLS.

Detaljni popis svih relevantnih i korištenih propisa iz područja gospodarenja otpadom nalazi se u PRILOGU 2.

Prenošenjem pravne stečevine EU vezane uz cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u zakonodavni okvir RH, definirani su i određeni ključni pojmovi, koji su predmet ovog dokumenta, a njihov popis sa potpunim opisom njihovog značenja daje se u PRILOGU 3.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) je temeljni zakonski propis kojim se uređuje gospodarenje otpadom u RH na način da se osiguravaju uvjeti za sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i osigurava se postupanje s otpadom na održiv način, sprječavanjem njegovog štetnog utjecaja na okoliš ne dovodeći u opasnost ljudsko zdravlje.

Odredbama ZOGO definiraju se:

- red prvenstva u gospodarenju otpadom,
- načela, ciljevi i način gospodarenja otpadom,
- strateški i programski dokumenti u gospodarenju otpadom,
- nadležnosti, odgovornosti i obveze sudionika u gospodarenju otpadom,
- zahtjevi i uvjeti za lokacije i građevine za gospodarenje otpadom,
- način obavljanja sakupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti u gospodarenju otpadom,
- prekogranični promet otpadom,
- informacijski sustav gospodarenja otpadom,
- način davanja koncesija te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) je dugoročni planski dokument kojim je definirana vizija razvoja sustava gospodarenja otpadom u RH unutar kojeg se treba smanjiti količina i osigurati održivo gospodarenje proizvedenim otpadom. Njome su utvrđeni strateški i kvantitativni ciljevi u gospodarenju otpadom te predložene mjere za njihovo postupno ostvarivanje u razdoblju od 2005. do 2025. godine.

Strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

- Izbjegavanje i smanjivanje količine otpada na izvoru, te otpada kojeg se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada;
- Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (IVO koncept - Izbjegavanje, Vrednovanje, Odlaganje);
- Smanjivanje rizika od otpada (sanacijom i zatvaranjem odlagališta);
- Doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj;
- Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema.

Strategijom je predviđeno ostvarenje navedenih strateških ciljeva putem planova gospodarenja otpadom, kroz veću kontrolu tokova otpada, a učinkovitost se nadzire pomoću skupa pokazatelja definiranih za područje zbrinjavanja otpada. Predviđena je sanacija i zatvaranje većine postojećih odlagališta i postepena transformacija sustava gospodarenja otpadom prema učinkovitijem sustavu, baziranom na manjem broju većih središta s postrojenjima za odvajanje, obradu i odlaganje otpada.

Strategijom su također određeni sudionici u sustavu gospodarenja otpadom i njihove najvažnije zadaće, kao i kvantitativni ciljevi u gospodarenju otpadom u RH u razdoblju do 2025.god., kojima se treba osigurati predviđena dinamika ostvarivanja strateških ciljeva.

U međuvremenu, donošenjem ZOGO i uvođenjem pravne stečevine EU u zakonsku regulativu gospodarenju otpadom u RH, ciljevi u gospodarenju otpadom iz Strategije su temeljito revidirani i novim PGO RH postavljeni na znatno višu razinu.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/2017) je osnovni planski dokument o gospodarenju otpadom na nacionalnoj razini. Usklađen je sa novim zakonskim propisima RH i regulativom EU, uvažavajući koncept održivog gospodarenja otpadom i red prvenstva u gospodarenju otpadom. Osnovni zadatak PGO RH u navedenom programskom razdoblju je organiziranje i provođenje mjera za postizanje glavnih ciljeva u gospodarenju otpadom u skladu s obvezama propisanih Direktivom o otpadu 2008/98/EZ i drugim propisima:

- unaprijeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom;
- unaprijeđenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada;
- unaprijeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom;
- saniranje lokacija onečišćenih otpadom („crnih točaka“)
- kontinuirano provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti
- unaprijeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom
- unaprijeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom
- unaprijeđenje upravnih postupaka u gospodarenju otpadom

Plan gospodarenja otpadom RH sadrži:

- ocjenu stanja gospodarenja otpadom u RH;
- osnovne ciljeve u gospodarenju otpadom u planskom razdoblju
- procjenu razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom
- kriterije za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja

- opće tehničke zahtjeve za građevine i postrojenja
- organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjelu odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom
- mjere za provedbu Plana
- provedbu Plana
- projekte važne za provedbu Plana gospodarenja otpadom
- Plan sprječavanja nastanka otpada
- financijska sredstva potrebna za provedbu mjera Plana
- procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih instrumenata u gospodarenju otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni dio je Plana gospodarenja otpadom RH i sadrži ciljeve sprječavanja nastanka otpada i mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada.

Mjere su grupirane u tri osnovne skupine mjera, ovisno o fazi primjene u ciklusu nastanka otpada, u skladu s prijedlogom iz Dodatka IV. Direktive 2008/98/EZ.

U Planu sprječavanja nastanka otpada za svaku mjeru zasebno prikazani su pripadajući specifični ciljevi i prijedlog mogućih mehanizama, odnosno aktivnosti za provedbu mjere:

Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:

- M.1: Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja
- M.2: Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane
- M.3: Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane

Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije:

- M.4: Promicanje održive gradnje
- M.5: Uspostava sustava doniranja hrane
- M.6: Organizacija komunikacijske kampanje za građane (faza potrošnje i korištenja)

Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja:

- M.7: Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica
- M.8: Promicanje kućnog kompostiranja
- M.9: Poticanje „zelene“ i održive javne nabave
- M.10: Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

2.2 Načela, red prvenstva i način gospodarenja otpadom

Prema članku 6. ZOGO, gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj temelji se na uvažavanju općih načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom EU, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

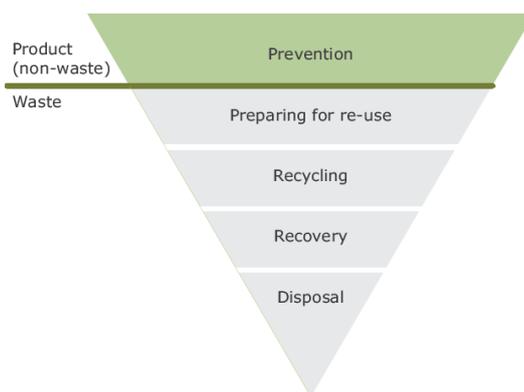
- »načelo onečišćivač plaća« - proizvođač, prethodni posjednik, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- »načelo blizine« - obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;

- »**načelo samodostatnosti**« - gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način, omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- »**načelo sljedivosti**« - utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U skladu s prvim od navedenih načela, proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se sljedeći **red prvenstva** gospodarenja otpadom (Slika 2.1):

1. **sprječavanje nastanka otpada,**
2. **priprema za ponovnu uporabu,**
3. **recikliranje,**
4. **drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i**
5. **zbrinjavanje otpada.**

Slika 2.1: Ilustracija reda prvenstva u gospodarenju otpadom u RH i EU (EK, 2008)

Prilikom primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom nadležna tijela državne vlasti, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem i pravne osobe koje prema posebnim propisima obavljaju poslove zaštite okoliša trebaju:

- poduzimati mjere kojima se potiču rješenja koja nude najbolji ishod za okoliš što može uključivati i prilagodbu reda prvenstva za gospodarenje određenom vrstom otpada ako je to opravdano rezultatima analize životnog ciklusa ukupnih učinaka stvaranja i gospodarenja tom vrstom otpada,
- uzimati u obzir opća načela zaštite okoliša - načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivost, ekonomsku održivost i zaštitu resursa, kao i ukupne učinke na okoliš, ljudsko zdravlje, gospodarstvo i društvo u skladu sa čl. 9. ZOGO,
- uzimati u obzir da povećani troškovi koji mogu nastati primjenom reda prvenstva gospodarenja otpadom u usporedbi s drugim načinom postupanja s otpadom ne budu nerazmjerni, te da postoji tržište za dobivene materijale ili energiju, ili da se takvo tržište može oformiti.

Razvijanje, proizvodnja, distribucija, potrošnja i uporaba proizvoda mora pridonijeti sprječavanju nastanka otpada i njegovog recikliranja i/ili uporabe.

Nadalje, prema čl. 8 ZOGO uvodi se obveza uporabe otpada, koja se provodi u skladu s načelima i načinima gospodarenja otpadom propisanim ZOGO.

Tvar koja nastaje materijalnom uporabom otpada ili proizvod nastao ukidanjem statusa otpada ne smije uzrokovati veći rizik u smislu opasnih svojstava te tvari, od rizika koji postoji, kod odgovarajuće primarne sirovine ili proizvoda proizvedenog iz primarne sirovine.

Iznimno, otpad se može zbrinuti, a ne oporabiti, u sljedećim slučajevima:

1. stanje tehničke spoznaje ne omogućava uporabu otpada,
2. troškovi uporabe otpada su višekratno veći od troškova njegovog zbrinjavanja,
3. nema mogućnosti daljnje uporabe otpada ili dijelova otpada,
4. ako se zbrinjavanjem otpada manje opterećuje okoliš, nego njegovom uporabom, osobito u odnosu na:
 - emisije tvari i energije u zrak, more, vodu i tlo,
 - korištenje prirodnih izvora,
 - energiju koju treba potrošiti ili koju je moguće obnoviti ili
 - opasne tvari sadržane u otpadu proizvedenom prilikom uporabe otpada.

Drugi postupci zbrinjavanja otpada imaju prednost pred odlaganjem. Prilikom obrade otpada primjenjuje se načelo samodostatnosti kako bi se otpad obradio na najbližoj prikladnoj lokaciji izbjegavajući pri tom prijevoz otpada koji nije nužan.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
- pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
- nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije. Otpadom se gospodari na način koji omogućava daljnje gospodarenje otpadom, uz poštivanje ranije navedenog reda prvenstva u gospodarenju otpadom i principa očuvanja ljudskog zdravlja i sprječavanja štetnog utjecaja na okoliš.

Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom u skladu s odredbama ZOGO i drugim propisima donesenim na temelju spomenutog Zakona.

Republika Hrvatska različitim mjerama potiče **visoko kvalitetno recikliranje** kako bi se postigli nužni standardi kvalitete u pojedinim sektorima recikliranja, te se otpad treba odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

2.3 Institucionalni okvir i podjela odgovornosti u gospodarenju otpadom

Gospodarenje otpadom uključeno je u sve razine uprave (nacionalna, regionalna, lokalna, mjesna), kao i gotovo sva područja gospodarstva - od proizvodnje, potrošnje i svakodnevnog života. Obuhvaća velik broj različitih sudionika, koji prema važećim zakonskim propisima, zajednički dijele odgovornost provođenja i unapređenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u RH.

Institucionalni okvir sustava za gospodarenje otpadom u HR čine svi sudionici u gospodarenju otpadom na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, koji imaju određene ovlasti i odgovornosti u skladu s direktivama i odlukama Vijeća EU, nacionalnim zakonodavstvom, strategijama i planovima, a čine ga sljedeće sastavnice:

A. Upravna tijela na državnoj razini:

<p>Hrvatski državni sabor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donosi Zakon o održivom gospodarenju otpadom i druge relevantne propise i strateške dokumente 	<p>Vlada RH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donosi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske; - donosi relevantne uredbe koje proizlaze iz temeljnog zakona o gospodarenju otpadom; - mandatno određuje lokacije građevina u sustavu gospodarenja otpadom
<p>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema nove zakonske propise, strateške dokumente i Plan gospodarenja otpadom RH; - izdaje dozvole za gospodarenje koje se odnose na opasni otpad, te za termičku obradu otpada; - izdaje suglasnosti za sklapanje ugovora s FZOEU za pružanje usluge obrade određene posebne kategorije otpada, rješava zahtjeve za uvoz i izvoz otpada, izdaje odobrenja za rad organizacije; - vodi očevidnike obavljanja djelatnosti osposodarenja otpadom: uvoznika, izvoznika, trgovaca, prijevoznika, reciklažnih dv., ispitnih laboratorija; nusproizvoda, ukidanje statusa otpada; - provodi inspekcijski i upravni nadzor; - provodi mjere gospodarenja opasnim otpadom 	<p>Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provodi obračun i naplatu propisanih naknada; - vodi Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada; - financira i sufinancira projekte u gospodarenju otpadom i određivanje uvjeta za dodjelu sredstava; - upravlja sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorije otpada; - rješava zahtjeve za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada
<p>Središnja tijela državne uprave zadužena za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industriju, rudarstvo, energetiku; - More, turizam i promet; - Poljoprivredu, šumarstvo, vodno gospodarstvo; - Zaštitu prirode; - Zdravstvo; - Znanost, obrazovanje; - Financije; - Upravu; - Pravosuđe; - Europske integracije; <p>sudjeluju u koordinaciji i doprinose rješavanju problema gospodarenja otpadom.</p>	<p>Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša; - razvija i vodi jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO); - vodi Registra onečišćenja okoliša, Registra djelatnosti gospodarenja otpadom i Elektronskog očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO); - priprema izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša; - razvija pokazatelje za praćenje stanja na području otpada, određuje prioritetni set pokazatelja stanja okoliša; - surađuje s Europskom agencijom za okoliš

B. Upravna tijela na regionalnoj i lokalnoj razini

<p>Jedinice regionalne samouprave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planiraju (zajedno s JLS) lokacije za gospodarenje otpadom u prostornim planovima, osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i preostalog otpada nakon obrade MKO, izdaju dozvole za odlagališta neopasnog i inertnog otpada; - osiguravaju uvjete i provedbu mjera za gospodarenje proizvodnim, ambalažnim, građevnim i drugim otpadom; - izdavaju dozvole za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE; vrše provjeru usklađenosti i izdavanje prethodne suglasnosti na planove gospodarenja otpadom JLS s PGO RH 	<p>Jedinice lokalne samouprave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiguravaju javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i uspostava reciklažnih dvorišta i provođenje drugih mjera za gospodarenje komunalnim otpadom - vrše provedbu mjera sprečavanja odbacivanja otpada u okoliš i uklanjanje odbačenog otpada - donose planove gospodarenja otpadom i provedbu PGO RH - planiraju lokacije za gospodarenje komunalnim otpadom lokalnog značaja; - prikupljaju i dostavljaju podatke o otpadu (u registar onečišćivača okoliša);
--	--

C. Ostali sudionici

<p>Proizvođači i uvoznici proizvoda i otpada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - su pravne i fizičke osobe čijom aktivnošću nastaje otpad (gospodarstvo, javni sektor); - sudjeluju u sustavu gosp. otpadom na razini države, JP(R)S ili JLS, ovisno o načinu i stupnju organiziranosti; - donose i provode planove gospodarenja otpadom; - dostavljaju podatke odgovarajućim tijelima. 	<p>Tvrtke za gospodarenje otpadom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organiziraju selekciju, prikupljanje i prijevoz otpada, - upravljaju građevinama i postrojenjima za gospodarenje otpadom; - prikupljaju i dostavljaju podatke odgovarajućim tijelima.
<p>Kućanstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koriste javnu uslugu prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada i povezane usluge JLS, - sudjeluju u selekciji, mjerama smanjenja i sprečavanja nastanka otpada ovisno o znanju, svijesti i informiranosti 	<p>Konzultantske tvrtke, strukovne org. i civilne udruge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjeluju u rješavanju složenijih problema, provode aktivnosti unapređenja prakse, svijesti i informiranosti, te potiču međusobnu suradnju i sudjelovanje javnosti u aktivnostima i odlučivanju o problemima gospodarenja otpadom.

2.4 Svrha i opseg plana gospodarenja otpadom JLS

Svrha donošenja PGO JLS je definiranje okvira za učinkovito gospodarenje otpadom na području JLS, te predstavlja osnovni planski dokument u uspostavi sustava održivog gospodarenja otpadom. PGO JLS daje pregled postupaka i tokova otpada, aktivnosti, odluka i mjera koje su usmjerene na sprečavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, organizaciju prikupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, provođenje nadzora nad obavljanjem tih djelatnosti, kao i skrb za odlagališta koja su zatvorena. PGO JLS mora:

- biti usklađen s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom planskim dokumentima na nacionalnoj razini, te na razini Europske unije, što se postiže usklađivanjem s planskim dokumentima više (regionalne) razine,
- dati pregled vrsta i svojstava otpada, kao i potrebnih kapaciteta za gospodarenje otpadom, odnosno pregled nad tokovima otpada i količinama kojima je potrebno gospodariti, te osigurati usklađivanje kapaciteta i načina skupljanja pri postupanju s otpadom kojim se mora gospodariti,
- definirati tehnološke mjere za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada, pri čemu svojstva otpada kojim se gospodari određuju koje tehnološke mjere treba koristiti,
- dati pregled potreba za ulaganjima i analize ekonomičnosti na temelju kojih se mogu utvrditi potrebe za budućim ulaganjima i opravdati financijski zahtjevi vezani uz aktivnosti skupljanja i obrade otpada

Prema članku 21. ZOGO, Plan gospodarenja otpadom JLS mora sadržavati najmanje sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.

4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno - informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana.
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Sadržaj plana gospodarenja otpadom odnosi se na gospodarenje komunalnim otpadom, obzirom da su sukladno članku 28. ZOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje s komunalnim otpadom na svom području. JLS dužna je osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, osiguravajući pri tom javnost rada.

2.5 Postupak donošenja plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca

Jedinica lokalne samouprave, u ovom slučaju Grad Čakovec, dužna je na prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Međimurske županije). Također, Grad Čakovec dužan je od istog nadležnog Upravnog tijela provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja PGO Grada Čakovca na okoliš, što je u skladu sa čl. 62 - 66. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13) gdje se određuju obaveze provedbe, postupak ocjene o potrebi strateške procjene i nadležnosti za provedbu i ocjenu o potrebi strateške procjene.

Nadležno upravno tijelo u Međimurskoj županiji izdaje mišljenje ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja PGO Grada Čakovca na okoliš i nakon toga prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom, usklađen s odredbama ZOGO i pripadajućih propisa donesenih na temelju Zakona i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine.

Nakon dobivanja prethodne suglasnosti nadležnog upravnog tijela u Međimurskoj županiji, predstavničko tijelo Grada Čakovca donosi Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca, koji se objavljuje u službenom glasilu, odnosno Službenom glasniku Grada Čakovca.

Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca donosi se za razdoblje od 6 godina (od 2018. do 2023. godine), unutar kojeg razdoblja se po potrebi mogu donositi njegove izmjene i dopune.

Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca mora se objaviti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.

Posredstvom medija, Grad Čakovec izvješćuje javnost o mjestu na kojem je prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca dostupan, te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi na prijedlog plana. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

2.6 Uloga, nadležnost i obveze Grada Čakovca u gospodarenju otpadom

U Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), čl. 19, 20, 22, 23, 24, 28 i 29, definirane su obaveze JLS, gdje se u odnosu na obaveze iz prošlog zakona mogu prepoznati nove obaveze u gospodarenju otpadom, a koje će biti predmet novog Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca.

Iz toga proizlaze dosadašnje i nove obaveze koje grad Čakovec mora osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom RH
5. donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom JLS
6. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada,
7. sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada,
8. plaćanje poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na tom području, tj. mjera kojom se potiče JLS da u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području predmetne JLS
9. održavanje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području,
10. dostavljanje godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca tijelu jedinice regionalne samouprave Međimurskoj županiji, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu,
11. osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio

Provedbu navedenih obveza potrebno je osigurati na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više navedenih obveza.

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče JLS da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS.

Način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi ranije navedenih obveza JLS, granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada propisan je Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Nove obaveze koje grad Čakovec mora provoditi u gospodarenju otpadom biti će detaljnije definirane u sljedećim poglavljima Plana.

3. PREGLED I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA I CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ČAKOVCA

Na temelju pregleda postojećeg stanja gospodarenja otpadom Grada Čakovca, daje se ocjena stanja i budućih potreba, kao i analiza ostvarenih ciljeva. Time se ostvaruju preduvjeti za realno postavljanje ciljeva u gospodarenju otpadom u idućem programskom razdoblju.

3.1 Osnovni podaci o Gradu Čakovca

Grad Čakovec nalazi se središnjem dijelu Međimurske županije (zemljopisna širina 46,38 sjever, zemljopisna dužina 16,43 istok, nadmorska visina 164 m) čije je administrativno i gospodarsko središte. Na južnoj strani, uz rijeku Dravu, graniči s Varaždinskom Županijom odnosno Gradom Varaždinom, sa sjeverne strane s Gradom Mursko središće i općinama Vratušinec i Podturen, s istočne strane s općinama Belica, Pribislavec, Mala Subotica i Orehovica, a sa zapadne s općinama Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec i Sv. Juraj na Bregu (Slika 3.1).

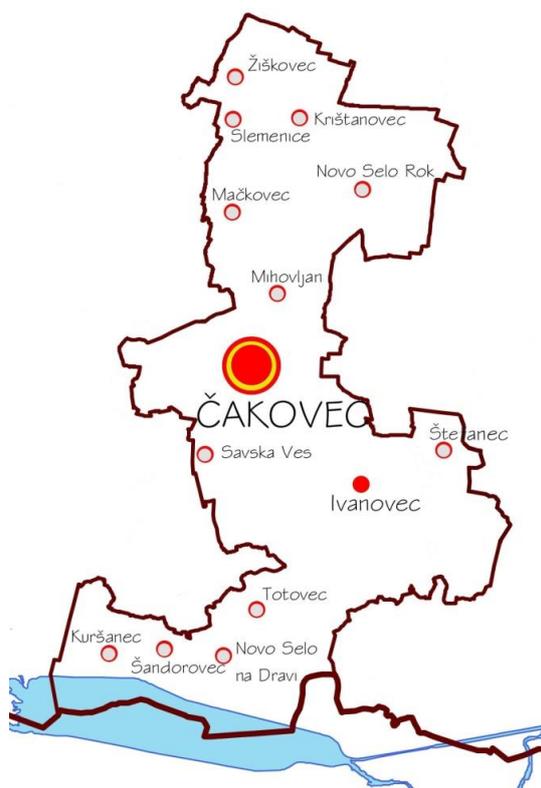

Slika 3.1: Položaj Grada Čakovca u Međimurskoj županiji

Grad Čakovec obuhvaća prostor od 72,80 km² na kojem se nalazi 14 naselja. Prema podacima iz popisa stanovništva iz 2011. godine, Grad Čakovec je zajedno sa ostalih 13 gradskih naselja (od 2013.), imao 27.227 stanovnika, dok je uže područje grada Čakovca imalo 15.185 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti na širem području Grada iznosila je 374 stanovnika na km².

Usporedbom navedenih podataka u odnosu na Popis stanovništva 2001. godine, proizlazi da se broj stanovnika smanjio za 299, odnosno za 1,1%.

Međutim, treba napomenuti da je u trenutku Popisa stanovništva 2001. u sastavu Grada Čakovca bilo i naselje Pribislavec, koje je postalo općina i izdvojeno je 2003. godine. Isto tako, 2013. godine je u područje Grada Čakovca uključeno i naselje Štefanec, pa općenito

analize sa službenim podacima preuzetim iz Popisa stanovništva u navedenom razdoblju nisu konzistentne.

Položaj naselja Grada Čakovca prikazan je na Slici 3.2.

U Tablici 3.1 prikazani su podaci o broju stanovnika i kućanstava na užem području Grada Čakovca i ostalih gradskih naselja u sastavu Grada iz Popisa stanovništva 2011. uključujući promjene nastale uključivanjem naselja Štefanec u područje Grada 2013., kao i korigirani zbirni podaci iz Popisa stanovništva 2001., nakon istupanja naselja Pribislavec iz područja Grada 2003. godine.

Slika 3.2: Karta naselja Grada Čakovca

Tablica 3.1: Pregled broja stanovnika i kućanstava gradskih naselja u sastavu Grada (prema podacima DZS, Popis stanovništva 2011. god.):

Mjesto	Broj stanovnika	Broj kućanstava	Stamb. jedinice ukupno	Stamb. jedinice stalno stanovanje
Čakovec (uže područje)	15.185	5.605	6.482	6.425
Ivanovec	2.101	660	749	749
Krištanovec	620	167	193	192
Kuršanec	1.598	340	383	378
Mačkovec	1.329	382	409	396
Mihovljan	1.377	412	450	450
Novo Selo na Dravi	644	180	188	186
Novo Selo Rok	1.462	415	455	448
Savska Ves	1.216	360	411	407
Slemenice	244	62	66	66
Šandorovec	343	98	105	105
Totovec	527	150	183	180
Žiškovec	542	167	188	186
Grad Čakovec Ukupno (2011)	27.227	9.022	10.287	10.193
Štefanec (od 2013.) ¹	717	240	250	249
Grad Čakovec Ukupno (od 2013.)²	27.944	9.262	10.537	10.442
Grad Čakovec Ukupno (2003-2011) ³	27.526	8.767	9.260	9.179

¹ Naselje Štefanec uključeno je u područje Grada Čakovca tijekom 2013. godine.

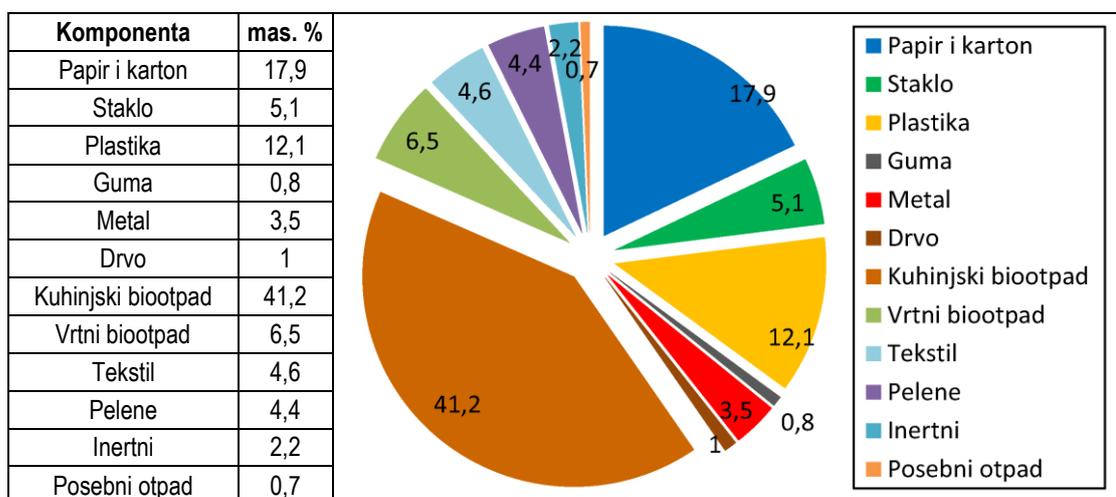
² Uključujući Štefanec. U Popisu stanovništva 2011. naknadno je popisano 39 osoba, 24 kućanstva i 25 stanova, koji se daju na razini JLS, ali **nisu razvrstani** u pripadajuća naselja.

³ Grad Čakovec bez naselja Pribislavec, koje je 2003. izdvojeno u novu općinu; (Grad Čakovec je 2001.g., uključujući i Pribislavec, imao 30.455 stanovnika, 9.603 kućanstava, 10.103 stamb. jedinica i 10.018 stanova za stalno stanovanje)

3.2 Referentni sastav komunalnog otpada

Za potrebe planiranja izgradnje RCGO Piškornica, izrađen je Elaborat o nastajanju, količinama i sastavu komunalnog otpada, te količine i vrste otpada iz privrede koji nastaju na području Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije (IPZ Uniprojekt MCF d.o.o., 2003.), u kojem je, na temelju ispitivanja sastava otpada, procijenjen prosječni sastav i količina komunalnog otpada u 4 navedene županije SZHR.

Sastav komunalnog otpada s preračunatom sitnicom (sitnom frakcijom miješanog komunalnog otpada do 40 mm, čiji je maseni udio iznosio 30,7%) u odgovarajuće komponente otpada prikazan je na Slici 3.3.

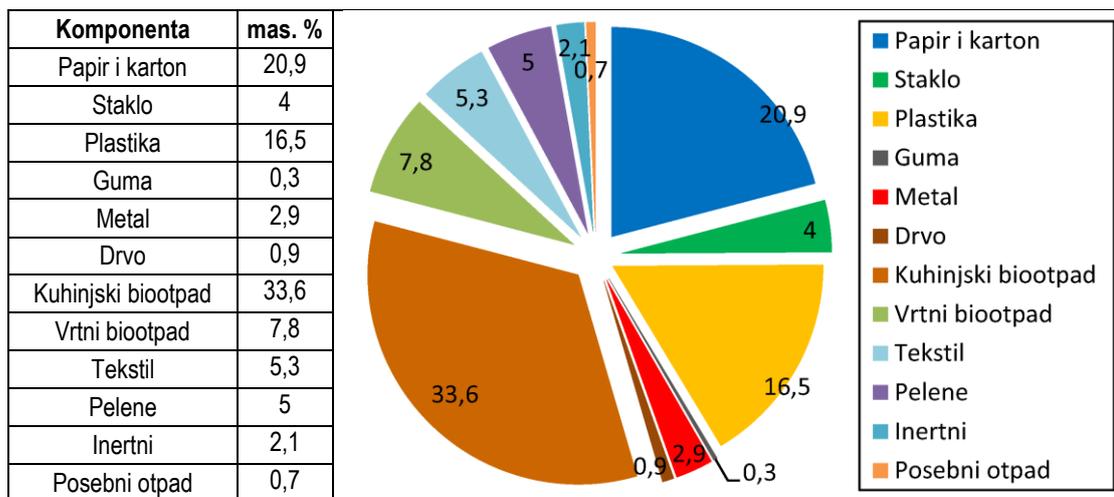
Slika 3.3: Morfološki sastav komunalnog otpada Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije (IPZ Uniprojekt MCF d.o.o., 2003.)

Podaci o sastavu dobiveni su na način da se ukupno stvorenom miješanom komunalnom otpadu pribrojila količina izdvojeno skupljenog otpada za uporabu na razini županija, kako bi se dobila ukupna količina stvorenog komunalnog otpada iz kućanstava. Procjena količine izdvojeno skupljenog otpada temelji se na provedenim anketama i podacima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Zbog duljeg vremenskog razdoblja proteklog od navedene procjene sastava otpada, kao i promjena u gospodarenju otpadom koje su nastupile donošenjem Zakona o otpadu, Strategije gospodarenja otpadom RH, Plana gospodarenja otpadom RH i Pravilnika o ambalažnom otpadu, u razdoblju nakon 2006. godine došlo je do značajnije promjene sastava komunalnog otpada.

Na temelju ranije procijenjenog sastava miješanog komunalnog otpada za područje 4 županije SZHR iz 2003. godine, te trendova promjene sastava otpada utvrđenih na sličnim, usporedivim područjima Republike Hrvatske prije i nakon 2006. godine, 2013. godine je izrađena nova procjena sastava miješanog komunalnog otpada mjerodavnog za navedeno područje (IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o., 5-2013).

Pretpostavljeni sastav otpada (s preračunatom sitnom frakcijom - sitnicom, čiji je udio u komunalnom otpadu procijenjen na 22,7%), mjerodavan za 4 navedene županije SZHR, za razdoblje nakon 2006. godine prikazan je na Slici 3.4.

Slika 3.4: Procjena sastava miješanog komunalnog otpada Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije nakon 2006. god, IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o., 2013.)

Usporedba sastava odnosno procjene sastava komunalnog otpada za 4 navedene sjeverozapadne županije u razdoblju prije i poslije 2006. godine, s indeksom promjene udjela pojedinih komponenti u sastavu KO prikazana je u Tablici 3.2.

Među najzastupljenijim komponentama, uočljiva je promjena u udjelu plastike (porast za cca 36%), papira/kartona (porast za cca 16%) te biootpada (kuhinjskog i vrtnog otpada, smanjenje za cca 13%). Među manje zastupljenim komponentama, uočljiv je umjereni trend smanjenja udjela stakla (22%), metala (16%), drva (5%) i inertnog otpada (4%), te značajno smanjenje udjela gume (65%).

Tablica 3.2: Usporedba sastava komunalnog otpada 4 županije 2003. i 2013. godine

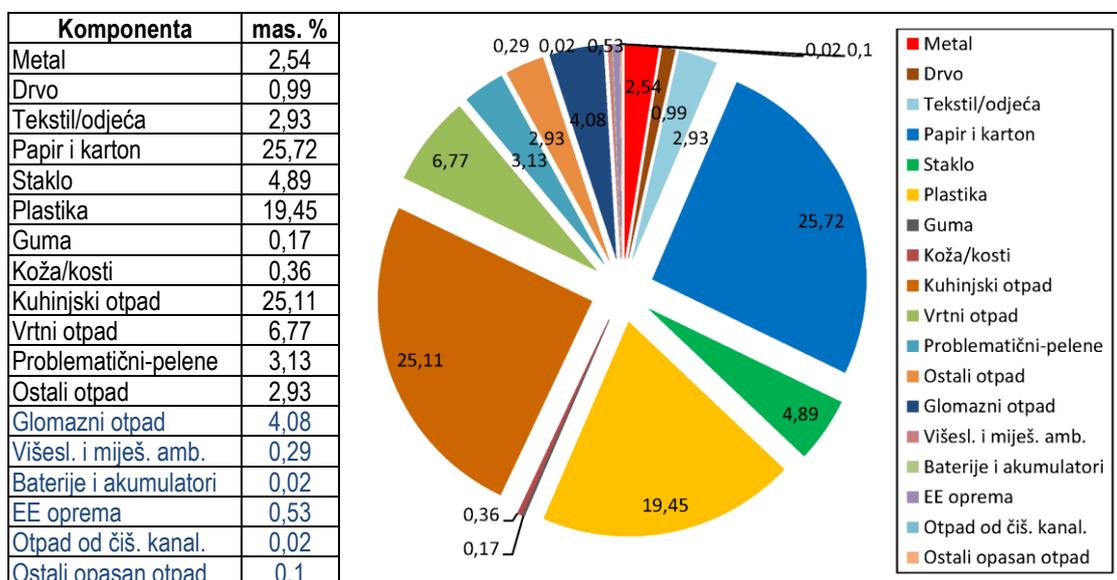
Broj	Komponenta	Sastav KO 2003. godine mas %	Sastav KO (procjena 2013.) mas %	Indeks promjene (2003 / 2013.) %
1	Papir i karton	17,9	20,9	116
2	Staklo	5,1	4	78
3	Plastika	12,1	16,5	136
4	Guma	0,8	0,3	35
5	Metal	3,5	2,9	84
6	Drvo	1	0,9	95
7	Kuhinjski biootpad	41,2	33,6	82
8	Vrtni biootpad	6,5	7,8	121
9	Tekstil	4,6	5,3	114
10	Pelene	4,4	5	113
11	Inertni	2,2	2,1	96
12	Posebni otpad	0,7	0,7	100

Obzirom na obveze u gospodarenju otpadom koje proizlaze iz Europske pravne regulative koje je RH preuzela pristupnim Ugovorom s EU, AZO je 2015. godine pokrenula projekt „Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada“ (izvođač: Ecoina d.o.o., 4-2015.) radi prikupljanja svih relevantnih podataka o informacija, te njihove obrade

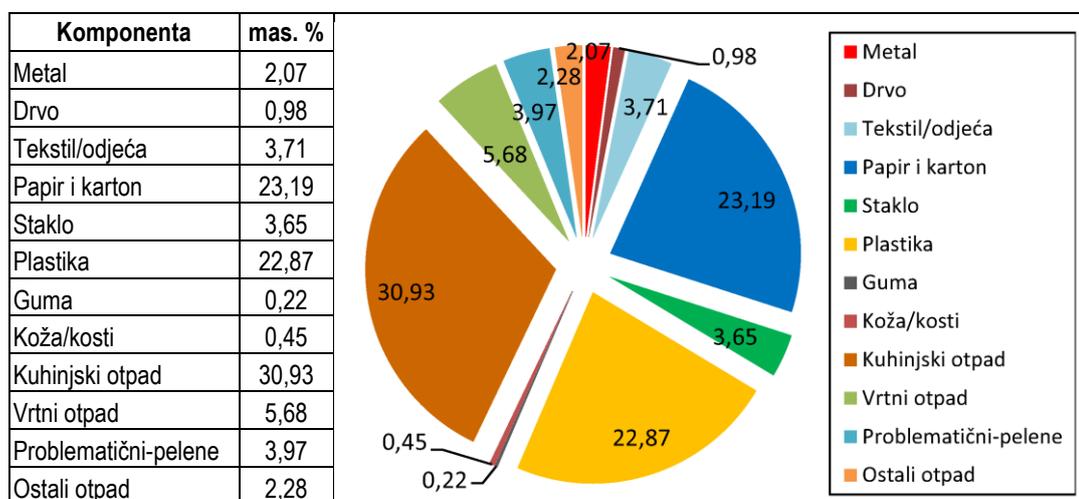
za potrebe osmišljavanja i dimenzioniranja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini, u skladu s usvojenim planskim i strateškim dokumentima.

U sklopu projekta, koji je podijeljen u dvije faze, u prvoj fazi je provedena analiza i ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom u RH, s ciljem da se odredi realna specifična količina otpada po glavi stanovnika kao osnova za što realniju procjenu budućih količina otpada do 2030. godine i odredi sastav komunalnog otpada na nacionalnoj razini, kao i projekcije odvojenog prikupljanja biorazgradivog i drugih izdvojenih komponenti otpada na način da se zadovolje kvantitativni ciljevi za ponovnu upotrebu i reciklažu otpada propisani ZOGO I PGO RH.

Za procjenu sastava otpada na nacionalnoj razini, uz nekoliko ostalih elaborata o ispitivanju sastava komunalnog otpada na području više drugih županija, korišten je i ranije spomenuti Elaborat, koji je relevantan za područje SZRH. Procjena sastava komunalnog otpada RH i miješanog komunalnog otpada RH na nacionalnoj razini prikazana je na slikama 3.5 i 3.6.

Slika 3.5: Procijenjeni sastav komunalnog otpada RH (Ecoina d.o.o., 4-2015.)

Slika 3.6: Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada RH (Ecoina d.o.o., 4-2015.)

U drugoj fazi projekta predložena je *Jedinstvena metodologija za utvrđivanje sastava komunalnog otpada u RH i procjenu količina na nacionalnoj razini* i naputak za tvrtke koje obavljaju djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom za naručivanje i provedbu postupka određivanja prosječnog sastava komunalnog otpada, kako bi se ubuduće mogli prikupiti kvalitetni i unificirani podaci na nacionalnoj razini iz svih JLS.

Metodologija se temelji na seriji detaljnih sezonskih analiza i izrađuje se ciljano uzimajući u obzir faktore koji utječu na kvalitetu otpada kao što su specifične karakteristike različitih područja, sezonske varijacije, tipologija naselja i slično.

Obzirom na velik nedostatak podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada, kao i raznolikost postojećih podataka, u Metodologiji se predlaže ulazna analiza sastava komunalnog otpada svih većih JLS do kraja 2019. na reprezentativnom uzorku za svako ispitivano područje kako bi se osigurala potrebna pouzdanost podataka za buduće procjene u narednom razdoblju. Nakon toga, ispitivanje sastava komunalnog otpada trebalo bi provoditi periodično svakih 3-5 godina.

Za JLS koje nemaju podataka o sastavu svojeg komunalnog otpada preporučuje se kao referentan uzeti sastav komunalnog otpada RH.

Obzirom da postoje relevantni podaci o sastavu komunalnog otpada za područje SZRH, pretpostavlja se da su isti mjerodavniji za područje Grada Čakovca od podataka na nacionalnoj razini, stoga će se sastav KO za područje 4 županije SZRH (Slika 3.4.) smatrati referentnim za procjene i analize u ovom Planu gospodarenja otpadom.

3.3 Količine i sastav komunalnog otpada skupljenog na području Grada Čakovca

Na području Grada Čakovca je u 2016. godini sakupljeno 8.168,8 tona komunalnog otpada. Podaci o ukupnoj količini u razdoblju od 2013. do 2016. godine uključuju i otpad prikupljen putem reciklažnog dvorišta (RD) i mobilnog reciklažnog dvorišta (MRD).

Nakon višegodišnjeg trenda smanjivanja u periodu od 2008. do 2011. godine, koji se može pripisati utjecaju gospodarske krize, ukupna količina komunalnog otpada, nakon 2012. godine ponovo je u porastu.

Razlog znatnijeg povećanja količine otpada u 2014. godini je uključivanje naselja Štefanec u administrativno područje Grada Čakovca, kao i sanacija većeg nelegalnog odlagališta otpada uz romsko naselje u Kuršancu.

Količine prikupljenog komunalnog otpada na području Grada Čakovca u razdoblju od 2007 do 2016.g., sa projekcijom očekivanih količina za 2017. godinu (*), iskazane po pojedinim sastavnicama komunalnog otpada, prikazane su u tablici 3.3.

Projekcija očekivanih količina za 2017. godinu dobivena je ekstrapolacijom podataka o prikupljenim količinama komunalnog otpada u okviru javne usluge u prvih 8 mjeseci 2017. godine na čitavu godinu, uključujući i očekivane godišnje količine prikupljene putem zelenih otoka, RD i MRD.

Prikaz kretanja količina i udjela sastavnica sakupljenog komunalnog otpada, koje su podijeljene u tri osnovne grupe po sličnosti njihovih svojstava, u razdoblju od 2010. do 2016.g. nalazi se u dijagramu i tablici na slici 3.7.

Unaprjeđenjem sustava odvojenog prikupljanja biootpada, u razdoblju od 2012. godine nadalje, znatno su povećane izdvojene količine ove vrste otpada, a također je izdvojen i značajni udio ostalih posebnih kategorija otpada: papira, plastike, stakla, metala, višeslojne ambalaže (laka/suha/frakcija u dijagramu), pa je smanjen udio miješanog komunalnog otpada, koji se odlaže na odlagalištu (detaljna analiza slijedi u idućim poglavljima).

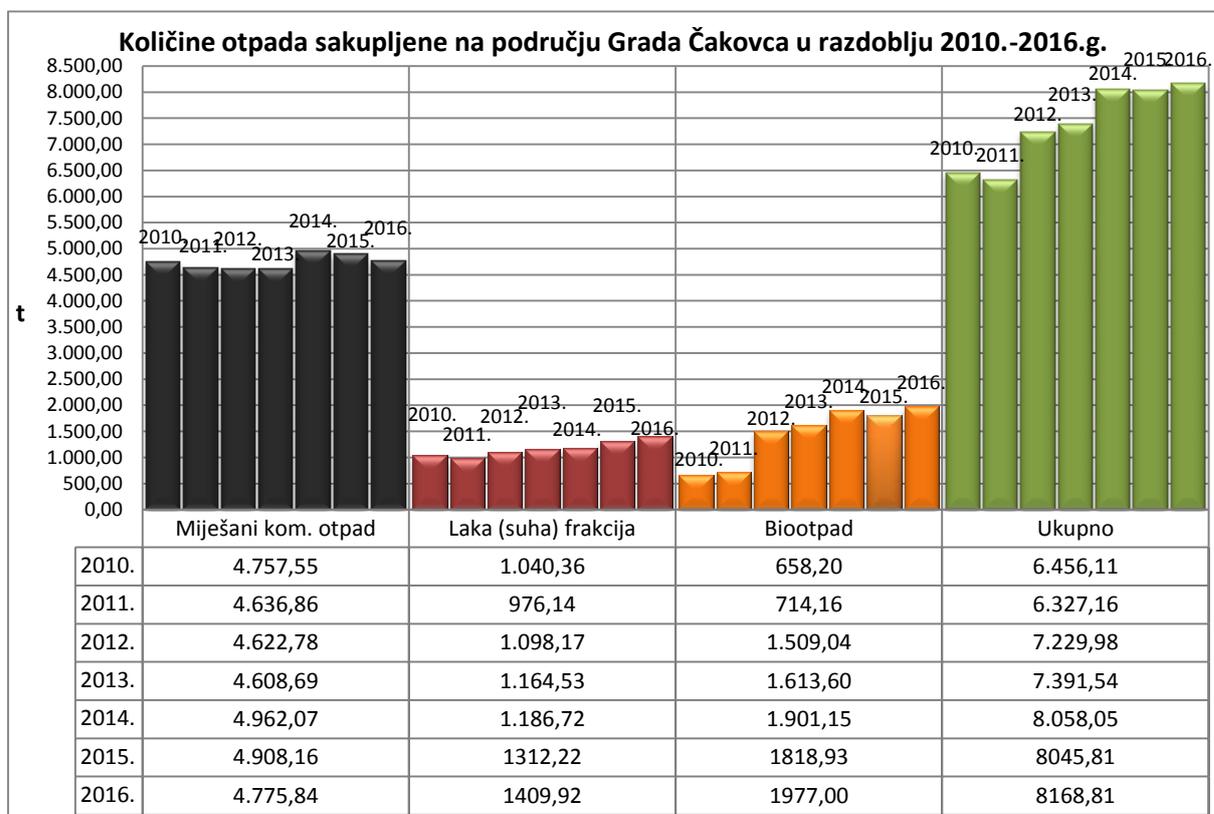
Tablica 3.3: Prikaz količina prikupljenog komunalnog otpada na području Grada Čakovca

KOLIČINE	KB	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
MKO	200301	4722,3	5002,0	5104,3	4757,6	4636,9	4622,8	4608,7	4962,1	4908,3	4775,8	4490,6
Biorazgradivi	200201	314,0	514,8	599,2	658,2	714,2	1509,0	1613,6	1901,2	1818,9	1977,0	2220,2
Glomazni	200307	266,9	347,1	361,8	246,6	212,8	200,9	170,53	203,90	230,43	241,04	215,8
Papir	150101	449,0	376,4	414,3	411,0	340,0	394,2	443,73	449,25	489,33	540,92	563,3
Plastika	150102	407,0	105,7	187,1	250,2	263,3	331,1	368,29	363,62	399,14	428,08	435,9
Metal	150104	101,0	19,6	19,8	21,7	24,2	26,3	25,36	21,03	34,58	42,54	37,1
Tetrapak	150105	21,3	19,2	21,0	29,0	36,9	42,8	36,31	29,35	36,87	39,13	39,4
Staklo	150107	407,0	397,7	63,1	81,9	98,9	102,9	120,31	119,57	121,88	118,21	127,4
UKUPNO		6688,5	6782,4	6770,5	6456,1	6327,2	7230,0	7391,5	8058,0	8045,8	8168,8	8193,0

(*) Projekcija očekivanih količina za 2017. godinu dobivena je ekstrapolacijom podataka o prikupljenim količinama komunalnog otpada u okviru javne usluge u prvih 8 mjeseci 2017. godine na čitavu godinu, uključujući i očekivane godišnje količine prikupljene putem zelenih otoka, RD i MRD.

Prosječna stopa rasta ukupne količine komunalnog otpada Grada Čakovca u razdoblju od 2012. do 2016. godine iznosi 1,3%. Na temelju podataka za prvih 8 mjeseci 2017. g., očekuje se cca 0,5% veća ukupna količina komunalnog otpada od sakupljene u 2016. godini.

Prosječna količina proizvedenog komunalnog otpada u 2016. godini iznosila je 301,4 kg po stanovniku godišnje, odnosno 0,826 kg po stanovniku dnevno.

Slika 3.7: Količine otpada sakupljene na području Grada Čakovca 2010. - 2016. godine

3.4 Analiza postojećeg stanja gospodarenja otpadom Grada Čakovca

3.4.1 Obuhvat usluge gospodarenja komunalnim otpadom

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., u sustav organiziranog prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca u 2016. godini bilo je uključeno je 9193 kućanstava, odnosno više od 99% od ukupnog broja kućanstava iz 2013.g. (Tablica 3.4). Nije poznat točan broj obuhvaćenih stanovnika u navedenom broju kućanstava.

U Izvješću o komunalnom otpadu za 2015. godinu (HAOP) za Grad Čakovec navodi se broj od 27104 stanovnika uključenih u sustav u 2015. godini, što je 99,5% od službenog broja prema *Popisu stanovništva* iz 2011.god., odnosno 97% u odnosu na korigirani broj iz 2013. Prosjek RH u razdoblju od 2009. do 2015. godine varira u granicama od 96 do 99%.

Tablica 3.4: Broj kućanstava Grada Čakovca obuhvaćenih organiziranim odvozom komunalnog otpada

GODINA	Ukupan broj kućanstava ⁴	Broj kućanstava u sustavu organiziranog odvoza otpada	(%)
2007.	8767	8124	92,67
2008.	8767	8162	93,10
2009.	8767	8205	93,59
2010.	8767	8337	95,10
2011.	9022	8403	93,14
2012.	9022	8539	94,65
2013.	9022	8560	94,88
2014.	9238	8601	93,10
2015.	9262	8862	95,68
2016.	9262	9193	99,26

3.4.2 Način gospodarenja komunalnim otpadom

Na području Grada Čakovca djelatnost organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja otpada obavlja komunalna tvrtka GKP Čakom d.o.o., u vlasništvu Grada Čakovca i pet općina s područja Međimurske županije (Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Strahoninec i Šenkovec).

Tvrtka izvodi poslove gospodarenja komunalnim otpadom za područje Grada Čakovca i navedenih Općina, te upravlja uređenim odlagalištem otpada Totovec na kojem se odlaže otpad iz većine jedinica lokalne samouprave sa područja Međimurske županije.

Obračun usluge gospodarenja miješanim komunalnim otpadom i biološki razgradivim komunalnim otpadom obavlja se prema stvarnoj količini proizvedenog otpada, odnosno stvarnom broju pražnjenja i volumena posude.

⁴ Ukupan broj kućanstava korigiran je 2003. i 2013. godine, zbog promjena administrativnog područja Grada

Biološki razgradivi otpad skupljen u okviru djelatnosti održavanja javnih površina Grada, kao i odvojeno prikupljeni otpad od građana i uslužnih djelatnosti (tržnica, prodajni centri) obrađuje se u kompostani na lokaciji odlagališta neopasnog otpada u Totovcu.

Sudionici u cjelokupnom sustavu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada su:

- korisnici usluge,
- predstavničko tijelo Grada Čakovca
- davatelj usluge (pravna osoba, GKP Čakom, d.o.o.)
- Komunalno redarstvo Grada Čakovca

Obaveza svih pravnih i fizičkih osoba na području Grada Čakovca je da svoj komunalni otpad predaju davatelju usluge, a regulirana je provedbenim mjerama Grada Čakovca, odnosno donošenjem Odluke o uređenju i održavanju naselja (SGGČ 2/08, 11/09, 12/09, 4/11, 2/12, 5/13, 6/13).

Navedenom Odlukom propisano je da se miješani komunalni otpad u kućanstvu skuplja odvojeno, na način da se posebno skuplja miješani komunalni otpad u spremnicima, biootpad u posebnim spremnicima ili posebnim vrećama, papir, plastika, metalna i složena ambalaža u namjenskim vrećama.

Zainteresirani građani, koji imaju vrtove, mogu i sami obavljati kompostiranje izdvojenog biološki razgradivog otpada iz kuhinja i vrtova i time pridonijeti provođenju plana, u smislu smanjenja nastanka komunalnog otpada u skladu sa ZOGO.

Korisnici usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada dužni su:

- koristiti javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na način sukladan ZOGO, te općim aktima koje donosi Grad Čakovec (Odluka o uređenju i održavanju naselja);
- skupljati problematični otpad odvojeno od miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada i predavati na daljnje postupanje u reciklažnom dvorištu
- snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge

Predstavničko tijelo Grada Čakovca donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga koja mora sadržavati:

- područje pružanja javne usluge,
- kriterij obračuna količine otpada i obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- standardne veličine i druga bitna svojstva **posude** za sakupljanje otpada i
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- opće uvjete ugovora s korisnicima
- odredbe propisane Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

Predstavničko tijelo JLS dužno je nakon donošenja odluke o načinu pružanja javnih usluga istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

U cilju učinkovite primjene mjera odvojenog prikupljanja komunalnog otpada Grad Čakovec je obveznik plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na tom području. Poticajna naknada je mjera kojom se potiče JLS da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS.

Davatelj usluge dužan je:

- udovoljavati uvjetima za prijevoz vrste i količine otpada kojeg prikuplja, raspolagati nužnim financijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim za obavljanje propisanih poslova i snositi sve troškove gospodarenja prikupljenim otpadom
- predati prikupljeni otpad osobi koja posjeduje odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom
- obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela »onečišćivač plaća«, ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja te usluge sukladno odredbama Zakona o održivom ospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), aktima i provedbenim mjerama Grada Čakovca
- korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili volumen posude za otpad i broj pražnjenja posude
- voditi evidenciju o preuzetoj količini otpada od pojedinog korisnika usluge u obračunskom razdoblju prema kriteriju količine otpada
- u cijenu javne usluge uključiti troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada i druge troškove propisane Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom i odrediti visinu jedinične cijene za masu predanog otpada ili volumen posude za otpad.

Davatelj usluge dužan je cjenik objaviti na svojoj mrežnoj stranici, a prije primjene cjenika, odnosno izmjene cjenika pribaviti suglasnost izvršnog tijela Grada Čakovca.

Osim toga, davatelj usluge dužan je predstavničkom tijelu JLS do 31. ožujka tekuće godine podnijeti izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga HAOP.

Svi proizvođači otpada na području Grada Čakovca dužni su otpad odlagati u posebne spremnike za otpad ili kontejnere, odnosno namjenske vreće za pojedine vrste izdvojenog otpada.

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada provodi se specijalnim vozilima, različitim dinamikom, koja ovisni o vrsti otpada, tipu posude, vrsti objekta i tipu naselja, od jednom tjedno do jednom mjesečno, prema utvrđenom rasporedu.

Način prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstava na užem području Grada Čakovca (naselja Čakovec) razlikuje se od načina prikupljanja iz stambenih zgrada, kao i iz kućanstava mjesnih odbora Grada, odnosno (prigradskih) naselja izvan užeg područja Grada.

U tablici 3.5 su prikazana četiri osnovna načina prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca.

Tablica 3.5: Prikaz načina prikupljanja komunalnog otpada na području Grada Čakovca.

PODRUČJE ODVOZA	PLAN ODVOZA OTPADA			
	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD	AMBALAŽNI I ODVOJENO SKUPLJENI OTPAD	KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD
Individualno stanovanje i poslovni prostori	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna)	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna uz sustav vreća kao spremnika sa odvozom svakih 2 tjedna naizmjenično)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno
Višestambene zgrade (spremnici)	PE kanta 120 l (odvoz 1 x tjedno)	PE kanta 120 l (odvoz 1 x tjedno)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno
Višestambene zgrade (kontejneri)	kontejneri 5 m ³ (odvoz 1 x tjedno)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno
Svi M.O. Grada izvan naselja Čakovec	PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna - NAPOMENA: obračun po ispražnjenjnoj posudi)	- PE kanta 120 l (odvoz svakih 2 tjedna uz sustav vreća kao spremnika sa odvozom svakih 2 tjedna naizmjenično)	sustav vreća (odvoz 1 x tjedno)	odvoz 1 x mjesečno

Nakon iskorištenih kupona, prikupljanje glomaznog otpada se radi po narudžbi, uz plaćanje svih nastalih troškova

3.4.3 Uvođenje sustava naplate prema stvarnom broju pražnjenja posude

Grad Čakovec je još 2004. počeo uvoditi sustav naplate po volumenu posude i stvarnom broju pražnjenja posude, najprije u okviru pilot projekta za 230 korisnika u ulicama ZAVNOH-a i Mihovljanskoj ulici na području Grada Čakovca. Iskustva iz ovog pilot-projekta i zadovoljstvo korisnika bili su motivacija za rješavanje početnih problema u tehnologiji pražnjenja i brojanja posuda i za daljnje usavršavanje i razvoj sustava.

Sustav je na početku funkcionirao na način da su na posude za komunalni otpad postavljene naljepnice s bar kodovima, te je prilikom odvoza otpada komunalni radnik prije pražnjenja posude barcode čitačem registrirao pražnjenje posude. Usluga postupanja s otpadom u okviru ovog sustava naplaćivala se po cijeni od 25 kn (fiksni iznos) uvećanoj za 5 kn po ispražnjenjnoj posudi. Sustav je od korisnika pozitivno ocijenjen, ali je iskazao probleme u pražnjenju i brojanju posuda, pa je kasnije unaprijeđen uvođenjem tehnologije RFID čipa i automatske registracije broja pražnjenja posuda, uz dodatna ulaganja u opremu i vozila, programsku podršku i održavanje sustava obračuna i naplate po stvarnoj količini otpada.

Sustav naplate prema stvarnom broju pražnjenja posude prvo je od uveden u sjeverne mjesne odbore (Mačkovec, Žiškovec, Slemenice, Krištanovec, Mihovljan i Novo Selo Rok) od 01.01.2012.g., zatim od 01.01.2013.g. u južne mjesne odbore (Ivanovec, Novo Selo na Dravi, Savska Ves, Totovec, Šandorovec i Kuršanec, a u mjesni odbor Štefanec, sustav je uveden od 01.07.2013. godine, pristupanjem mjestu administrativnom području Grada Čakovca.

U razdoblju od 2010. do 2016. godine, unutar kojeg je uveden novi sustav naplate, na analiziranom području 13 prigradskih mjesnih odbora, ukupna količina prikupljenog komunalnog otpada pokazuje trend smanjenja, pri čemu je udio miješanog komunalnog

otpada smanjen 10,4%. U istom razdoblju, udio odvojeno skupljenog biootpada povećan je 86,9%, dok su udjeli izdvojenih posebnih kategorija otpada povećani između 148% i 208%, osim glomaznog, koji je smanjen 38%.

U sustavu obračuna i naplate usluge postupanja s otpadom baziranom na stvarnom broju pražnjenja posude, minimalna usluga uključuje dva pražnjenja posude za komunalni otpad tijekom mjeseca, a svako dodatno pražnjenje posude tijekom mjeseca se dodatno naplaćuje. Usluga također podrazumijeva tjedni odvoz vreća sa odvojenim skupljenim ostalim vrstama otpada (papir, staklo, plastika, metali, tetrapak, biorazgradivi otpad, toneri i spremnici tinte) te odvoz glomaznog otpada do 4 m³ godišnje prema posebnom rasporedu i korištenje reciklažnog dvorišta.

Analiza pokazuje da primjena sustava obračuna i naplate usluge prema stvarnom broju pražnjenja posude dovodi do sljedećih promjena:

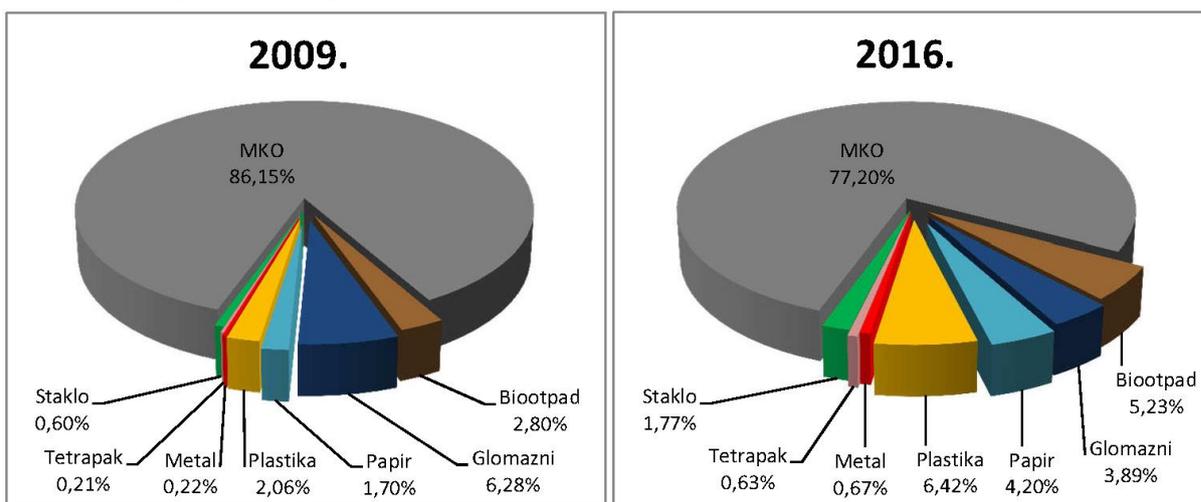
- smanjenja ukupne količine skupljenog otpada,
- smanjenja količine i udjela komunalnog otpada,
- porasta količine odvojeno skupljenog otpada,
- smanjenja ukupnih prihoda od usluge postupanja s otpadom.

Pritom su navedeni trendovi osobito bili izraženi u prvoj godini od primjene novog sustava naplate, dok s vremenom navedena kretanja postaju manje dinamična.

Tako se u prvoj godini od uvođenja novog sustava naplate ukupna količina prikupljenog komunalnog otpada na svim analiziranim područjima prosječno smanjila za čak 12,80 %, u drugoj godini bilježi blago povećanje od 5,60 %, u trećoj godini se u prosjeku smanjila za 0,48 %, a četvrte godine porasla prosječno za 3,09 %.

U prvoj godini količine odvojeno skupljenog otpada povećane su u prosjeku za 11,93 %, u drugoj godini prosječno za 10,13 %, u trećoj godini prosječno za 8,76 %, a u četvrtoj godini je zabilježen porast u prosjeku za 9,73 %.

Kao posljedica povećanja količine odvojeno skupljenog otpada dolazi do značajnih promjena strukture skupljenog otpada na području MO obuhvaćenih sustavom naplate prema stvarnom broju pražnjenja (Slika 3.8).

Slika 3.8: Promjena strukture skupljenog otpada uslijed primjene sustava naplate prema stvarnom broju pražnjenja od 2009. do 2016. godine na području 13 MO Grada Čakovca ⁵

⁵ Podaci iz poslovanja GKP Čakom d.o.o., koji ne sadrže podatke o otpadu iz sustava povratne naknade (staklo, plastika, metal), otpadu većih trgovačkih lanaca (papir i plastika) koji prikupljaju drugi ovlaštene prikupljači, otpadnoj gumi, otpadnim jestivim i mineralnim uljima, EE otpadu, te otpadu ukradenom od ilegalnih sakupljača.

Osim toga, rezultati provedene ankete zadovoljstva korisnika usluga pokazali su da je više od 90 % korisnika na području svih mjesnih odbora zadovoljno kvalitetom usluge postupanja s otpadom u analiziranim mjesnim odborima.

Rezultati analize sustava naplate prema stvarnom broju pražnjenja potvrđuju da je formiran sustav koji omogućava efikasnije skupljanje otpada kao i smanjenje količine otpada koji se mora trajno odložiti, što pozitivno utječe na postizanje zadanih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom. Isto upućuje i na zaključak da primjena sustava obračuna prema stvarnom broju pražnjenja pozitivno djeluje na korisnike u smislu veće motivacije na selekciju otpada, odnosno ispravno postupanje s otpadom.

S druge strane, analizom financijskih rezultata utvrđeno je da je na svim analiziranim područjima, nakon uvođenja sustava obračuna prema stvarnom broju pražnjenja, došlo do smanjenja prihoda od usluge postupanja s otpadom u odnosu na ranije razdoblje, kada se primjenjivao sustav prema zaduženom volumenu. Također, uvođenje sustava naplate prema stvarnom broju pražnjenja zahtijeva značajnije ulaganje u tehnologiju pri uspostavi sustava, praćenje trendova u tome području i daljnja ulaganja.

Većim izdvajanjem korisnih frakcija iz otpada stvaraju se određeni dodatni prihodi, međutim oni su nedovoljni da bi se u bliskoj budućnosti moglo kompenzirati smanjenje prihoda nastalo zbog povećanih troškova sustava prikupljanja i smanjenje prihoda od naknada za odlaganje otpada zbog manje količine odloženog otpada, pa se pretpostavlja da će biti potrebna korekcija cijena usluga za krajnje korisnike.

Potencijal dodatnih prihoda znatno ovisi o kvaliteti, odnosno čistoći izdvojenih frakcija otpada. Poznato je da su na tržištu daleko više tražene izdvojene frakcije otpada visoke čistoće koje se mogu reciklirati kao sekundarne sirovine i takve postižu znatno veću cijenu od onih lošije selektiranih i onečišćenih, koje su uglavnom pogodne za energetske uporabu.

3.4.4 Odvojeno prikupljanje biootpada iz komunalnog otpada

Prikupljanje biootpada na području Grada Čakovca započelo je 2003. godine, u okviru prikupljanja glomaznog otpada, kao i uvođenjem namjenskih vreća za biootpad (lišće, travu i granje), zajedno s uvođenjem vreća za odvojeno skupljanje ostalih vrsta otpada (papir, staklo, plastika, metal).

Od 01.01.2012.g. u sustav odvojenog prikupljanja otpada uvode se dodatne posude za biootpad za korisnike usluge na užem području grada Čakovca, bez prigradskih mjesnih odbora (u daljnjem tekstu „naselje Čakovec“). Time je ovaj sustav podignut na višu razinu kvalitete i vrlo dobro je prihvaćen od strane građana, jer je većem dijelu njih takav način sakupljanja već otprije bio dobro poznat, obzirom da je identičan načinu odvojenog sakupljanja ostalih vrsta otpada.

Istovremeno s uvođenjem posuda pokrenute su i edukativne aktivnosti kod građana naselja Čakovec, s ciljem podizanja svijesti da je biootpad značajna frakcija komunalnog otpada, koju treba odvajati i posebno odlagati.

Dodatne posude za biootpad nabavljene su u okviru projekta (vrijednost: 1.361.220,00 kn), koji je provelo GKP „Čakom“ d.o.o. u suradnji s FZOEU, koji je sufinancirao nabavu spomenutih posuda u iznosu od 32,5% ukupne cijene. Pri nabavi posuda za biootpad vodilo se računa o sastavu materijala posuda, pa su odabrani oni koji imaju antibakterijska, antimikotička i antifungicidna svojstva. Grad Čakovec i u daljnjem proširenju sustava planira zadržati taj standard.

U prosincu 2011. svim korisnicima usluge zbrinjavanja biootpada naselja Čakovec dostavljen je edukacijski letak s uputama za korištenje posuda za biootpad, zajedno s rasporedom odvoza bio otpada, kako bi se korisnici pravodobno upoznali sa načinom postupanja sa biorazgradivim komunalnim otpadom.

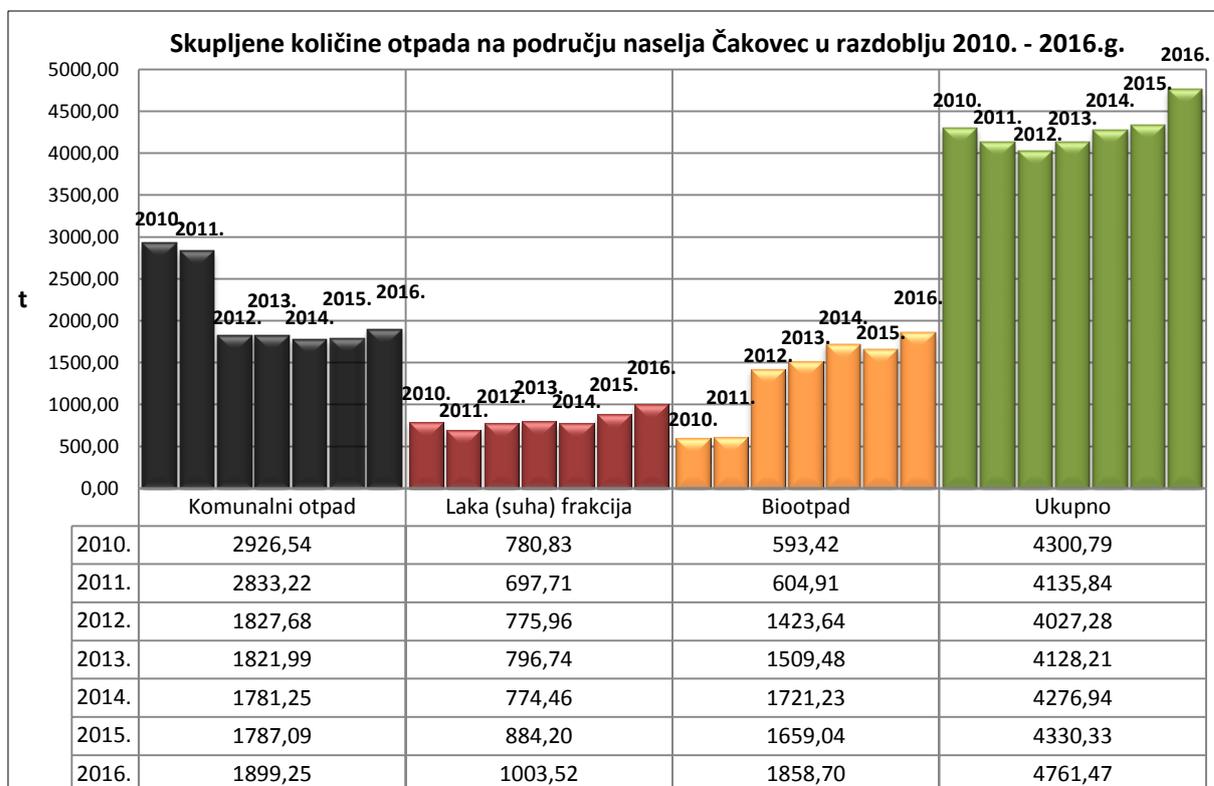
Za kategoriju kućanstva organiziran je odvoz biootpada svaka dva tjedna, naizmjenično s posudama za komunalni otpad, dok je višestambenim zgradama, zbog većeg broja stanovnika na istom mjestu i očekivanog pozitivnog efekta u procesu prilagodbe razdvajanju biorazgradivog komunalnog od ostalog komunalnog otpada, odvoz organiziran dva puta tjedno.

Spremnici za biootpad dodijeljeni su i pravnim osobama koje u svom poslovanju proizvode biološki razgradivi otpad. Od navedenih korisnika biološki razgradivi otpad se prikuplja jednom tjedno.

Osim putem posuda, odnosno namjenskih vreća, korisnicima je omogućen dodatni odvoz i zbrinjavanje biorazgradivog komunalnog otpada i u okviru usluge odvoza glomaznog otpada putem dodatnih kupona za odvoz bilo glomaznog ili biootpada (slika 3.12), koji se korisnicima dijele na početku godine.

Već u prvoj godini primjene odvojenog skupljanja biorazgradivog komunalnog otpada od korisnika na području naselja Čakovec kroz sustav posuda za biootpad (2012.) prikupljeno 1.423,6 tona biorazgradivog komunalnog otpada, što je za čak 139,9 % (830,2 tona) više u odnosu na 2010.g., odnosno prije uvođenja posebnih posuda za biootpad.

Odvajanje biootpada u najvećeg je mjeri doprinjelo smanjenju količine ostalog (miješanog) komunalnog otpada u istom razdoblju za 37,5 % (1.098,9 tona) u odnosu na 2010.g. (Slika 3.9).

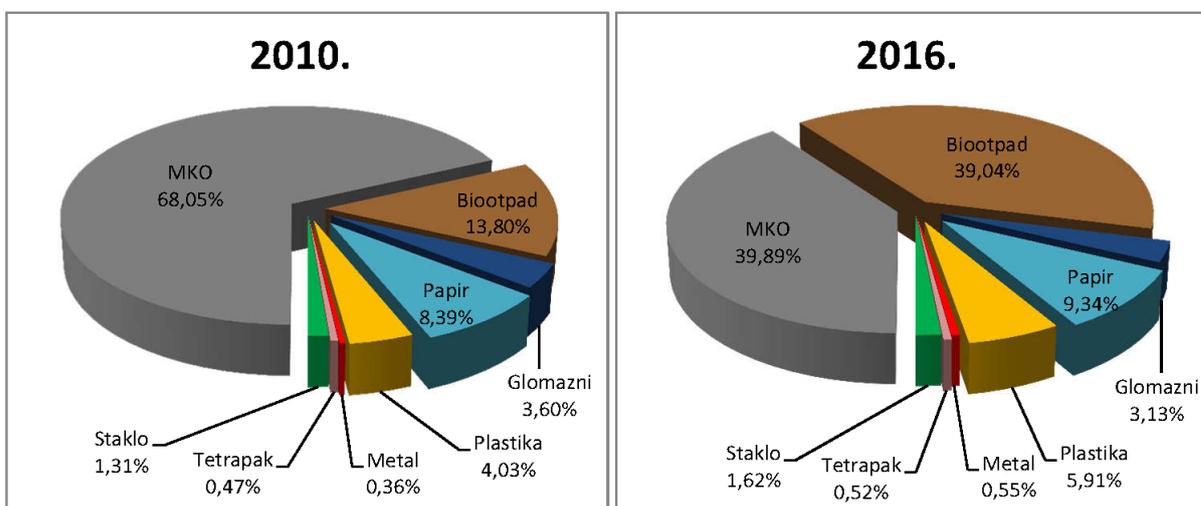
Slika 3.9: Količine otpada sakupljene na području naselja Čakovec 2010. - 2016. godine⁶

⁶ Podaci iz poslovanja GKP Čakom d.o.o.

U 2016. godini, odvojenim skupljanjem biootpada od korisnika na području naselja Čakovec, kroz sustav posebnih posuda, prikupljeno je 1977 tona biootpada, odnosno 213% (1223 tone) više u odnosu na 2010.g. Uz odvajanje biootpada, u razdoblju od 2010. do 2016. godine, smanjena je količina ostalog (miješanog) komunalnog otpada za više od 35% (-1028 tona) u odnosu na 2010.g.

Usporedni dijagram sastava prikupljenog komunalnog otpada na području naselja Čakovec prikazan je na Slici 3.10.

Usporedna analiza sastava komunalnog otpada, prikupljenog na području obuhvaćenom nadogradnjom sustava prikupljanja posebnim spremnicima za odvajanje biootpada, u 2016. godini u odnosu na 2010. godinu kada takav način nije bio u primjeni, pokazuje da je odvojeno skupljanje biorazgradivog otpada i posljedično tome smanjenje količine ostalog komunalnog otpada rezultiralo značajnom promjenom u sastavu prikupljenog komunalnog otpada (Slika 3.10).

Slika 3.10: Promjena sastava prikupljenog komunalnog otpada na području naselja Čakovec od 2010. do 2016.g. uslijed odvojenog skupljanja biootpada

Analiza pokazuje da je od 2010. do 2016. godine došlo do kontinuiranog porasta udjela izdvojenog biorazgradivog otpada u sastavu komunalnog otpada s 13,8% na 39%. Istodobno, u istom razdoblju, dolazi do smanjenja udjela ostalog komunalnog otpada s 68% na 40%.

U daljnjem poboljšanju sustava postupanja s biootpadom, usluga odvojenog prikupljanja biorazgradivog otpada putem namjenskih spremnika za biootpad je od 01.01.2017.godine proširena i na područje s područja mjesnih odbora Grada Čakovca.

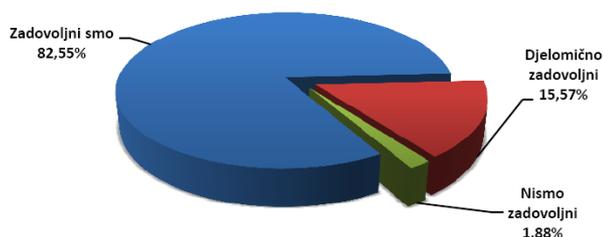
Očekuje se da će se navedeni pozitivni trendovi smanjenja udjela ostalog komunalnog i povećanja biootpada nastaviti i u razdoblju nakon 2016.godine, zbog stalnih ulaganja u unaprjeđenje i proširenje sustava i kontinuiranog rada na edukaciji stanovništva.

Prema rezultatima provedenih anketa te analizi količina skupljenog bio-razgradivog komunalnog otpada u razdoblju 2012.-2016. godine, može se zaključiti da su korisnici Grada Čakovca cjelokupni projekt odvojenog skupljanja biootpada prihvatili vrlo dobro.

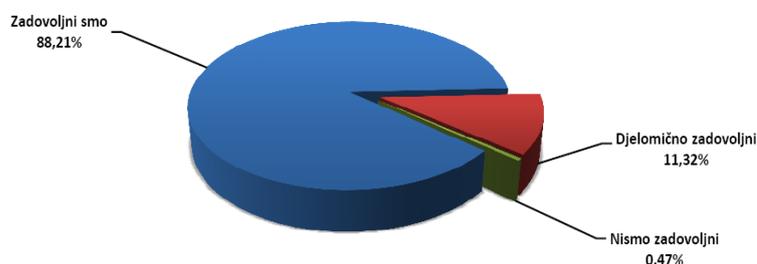
Uz stručnu preporuku o praćenju skupljanja i zbrinjavanja biootpada, Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije i velikom značaju dinamike skupljanja biootpada, provedena je i anketa o zadovoljstvu korisnika uslugom postupanja s otpadom u Gradu Čakovcu na jedinstvenom uzorku od 212 korisnika.

Korisnici koji su bili anketirani, u velikoj većini su bili zadovoljni uslugom postupanja s biorazgradivim komunalnim otpadom (Slika 3.11).

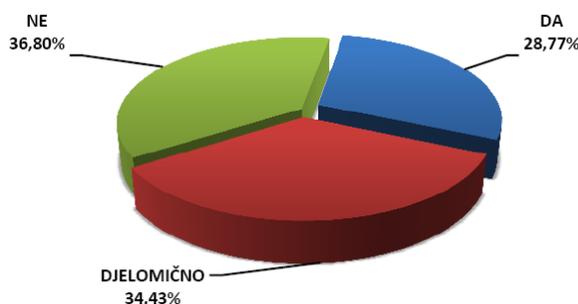
Koliko ste zadovoljni uslugom odvoza biorazgradivog komunalnog otpada u naselju Čakovec?

Koliko ste zadovoljni sa informacijama o biorazgradivom kom. otpadu i rasporedu odvoza istog?

Da li se osjeća širenje neugodnog mirisa iz spremnika za biorazgradivi komunalni otpad?

Slika 3.11: Rezultati ankete o zadovoljstvu uslugom postupanja s biorazgradivim otpadom

S aspekta prikazanih rezultata prve dvije godine nakon uvođenja sustava odvojenog postupanja s biorazgradivim komunalnim otpadom, može se zaključiti da je sustav skupljanja i postupanja s biorazgradivim komunalnim otpadom učinkovit i da se razvija u željenom smjeru.

S obzirom na daljnje pozitivne trendove postupanja s biorazgradivim komunalnim otpadom, očekuje se da će cjelokupni projekt odvojenog skupljanja i zbrinjavanja biootpada i dalje pokazivati vrlo dobre rezultate i postići ciljeve koji su zadani ZOGO i planskim dokumentima RH.

3.4.5 Prikupljanje glomaznog otpada

Godišnje se na području Grada Čakovca prosječno prikupi cca 200 t glomaznog otpada, što iznosi oko 3% ukupne količine komunalnog otpada. Prikaz prikupljenih količina glomaznog otpada i trendovi promjene u proteklom razdoblju, mogu se vidjeti u tablici 3.3.

Krupni (glomazni) otpad na području Grada Čakovca prikuplja GKP Čakom d.o.o., na zahtjev korisnika, koji prijavljuju potrebu za uslugom putem kupona za glomazni otpad (slika 3.12). Kuponi se dijele korisnicima na početku godine, pri čemu svaki korisnik dobiva po dva kupona, koje može koristiti za glomazni ili zeleni otpad (do 2m³ otpada po kuponu), te jedan kupon za reciklažno dvorište i jedan za preuzimanje vreća za odvojeno skupljanje otpada).

1 KUPON ZA ODVOZ GLOMAZNOG I/ILI ZELENOG
2 0 1 6 **OTPAD - max 2 m³ PO KUPONU**

STAVITE KVAČIČU U ODGOVARAJUĆI KVADRAT I PODCRTAJTE VRSTU OTPADA

POPIS VRSTA PREDMETA I TVARI KOJI SE SMATRAJU KRUPNIM (GLOMAZNIM) KOMUNALNIM OTPADOM

1. KUPAONSKA OPREMA kada, tuš kada, sauna, kada za djecu, kupatonski ormar i police, zavjese ili pregrada za tuš ili kadi, nosač zavjese, umivaonik, toalet i bide, slavina za vodu, nosač tuša, crijevo za tuš, staklo za ručnici i sl., opeljeno

2. STVARI ZADJECU krevet za djete, stolica i hodalice za djete, veće igračke, dječja kolica, auto sjedalica za djete

3. PODNE OBLIČE tepih, laminat, linoleum, parket, krzno i sl.

4. NAMJEŠTAJ ormar, komoda, ladičar, vitrina, noćni ormari i sl., police, stol, stolic, klupa, bariška stolica, zidni/stejni sat većih dimenzija, daska kod uzglavlja kreveta, stalak, fotelja, naslonjač, krevet, labura, madrac, namadrac, podnica kreveta, okvir za sliku većih dimenzija, prozorske zaštitne rešetke i grilje, sobna zjenjega

5. KUHNJSKA OPREMA kuhinjski elementi, sudoper, radna površina, bank

6. VRTNA OPREMA ograda i vrata, vrtni namještaj, vrtni alat, strojevi za vrtni, sjenica za vrtno, posuda (za npr. cvijetice) i posteljenosač većih dimenzija, vrtni ukrasi većih dimenzija, vitra kupa, crijevo za vodu, oprema za razvođenje vode te posude za zalijevanje bilja, ljuštjarka, sunčobran i stalak za sunčobran, sklopivi bazen, roštilj

7. OSTALI GLOMAZNI OTPAD rolete, žaluzine, tende i sl., ljestve i samostojeće stepenice, zavjese i nosači zavjese, vrata (npr. sobna, ulazna i dr.), staklo (okno), prozor, prozorski okvir, invalidska kolica, dekorativni predmeti većih dimenzija, oprema za kućne ljubimce većih dimenzija (akvarij), žičani kavez, i sl.), sprave za vježbanje i veća oprema za sport i rekreaciju (bicikl, daska za jedrenje/jahanje na valovima, kajak, kanu, pedalica i sl.), radijator, kanta i posude većih dimenzija, tapete, daska za glačanje, okvir za sušenje rublja

8. BIORAZGRADIVI OTPAD lišće, trava (obavezno u vrećama), granje

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD
EE OTPAD SU SVI NEUPOTREBLJIVI KUĆANSKI APARATI, IGRACKE I DRUGI UREĐAJI KOJI ZA RAD TREBAJU ELEKTRICNU ENERGIJU, BILO IZ MREŽE 220/380V ILI IZ BATERIJA, ZA BESPLATNO ZBRINJAVANJE EE OTPADA NAZOVITE BROJ 0800/444-110. EE OTPAD MOŽETE PREDATI I NA ČAKOM-ovim SABIHRNIM MJESTIMA:
- RECIKLAŽNO DVORIŠTE, MIHOVLJAN, MIHOVLJANSKA 10, ČAKOVEC
Pon.-sub. 07:20 sati, tel. 040/372-466
- ODLAGALIŠTE ZA NEOPASNI OTPAD TOTOVEC, GOSPODARSKA 2
Pon.-sub. 07:20 sati, tel. 040/382-320

ODVOZ GRADEVINSKOG OTPADA NIJE DOPUŠTEN KUPONOM I NARUČUJE SE POSEBNO (vidi poželni kupon).

Ne iznosite glomazni otpad na javnu površinu! Glomazni otpad postavite na privatnu površinu, što blizu koštom ulazu, na mjesto gdje je omogućen nesmetan pristup komunalnim vozilima, jedan od ukucanih rešetka komunalne razine i ostavite ih koštom ulazu. Na dan odvoza privođite psal! Naručivanjem odvoza dajete dopuštenje radnicima GKP Čakom d.o.o. za ulazak na Vaš privatni posjed.

POPUNJEN KUPON MORA BITI DOSTAVLJEN U GKP ČAKOM d.o.o. NAJKAŠNIJE 10 DANA PRIJE ZAKLJUČENOG TERMINA ODVOZA

2 KUPON ZA ODVOZ GLOMAZNOG I/ILI ZELENOG
2 0 1 6 **OTPAD - max 2 m³ PO KUPONU**

STAVITE KVAČIČU U ODGOVARAJUĆI KVADRAT I PODCRTAJTE VRSTU OTPADA

POPIS VRSTA PREDMETA I TVARI KOJI SE SMATRAJU KRUPNIM (GLOMAZNIM) KOMUNALNIM OTPADOM

1. KUPAONSKA OPREMA kada, tuš kada, sauna, kada za djecu, kupatonski ormar i police, zavjese ili pregrada za tuš ili kadi, nosač zavjese, umivaonik, toalet i bide, slavina za vodu, nosač tuša, crijevo za tuš, staklo za ručnici i sl., opeljeno

2. STVARI ZADJECU krevet za djete, stolica i hodalice za djete, veće igračke, dječja kolica, auto sjedalica za djete

3. PODNE OBLIČE tepih, laminat, linoleum, parket, krzno i sl.

4. NAMJEŠTAJ ormar, komoda, ladičar, vitrina, noćni ormari i sl., police, stol, stolic, klupa, bariška stolica, zidni/stejni sat većih dimenzija, daska kod uzglavlja kreveta, stalak, fotelja, naslonjač, krevet, labura, madrac, namadrac, podnica kreveta, okvir za sliku većih dimenzija, prozorske zaštitne rešetke i grilje, sobna zjenjega

5. KUHNJSKA OPREMA kuhinjski elementi, sudoper, radna površina, bank

6. VRTNA OPREMA ograda i vrata, vrtni namještaj, vrtni alat, strojevi za vrtni, sjenica za vrtno, posuda (za npr. cvijetice) i posteljenosač većih dimenzija, vrtni ukrasi većih dimenzija, vitra kupa, crijevo za vodu, oprema za razvođenje vode te posude za zalijevanje bilja, ljuštjarka, sunčobran i stalak za sunčobran, sklopivi bazen, roštilj

7. OSTALI GLOMAZNI OTPAD rolete, žaluzine, tende i sl., ljestve i samostojeće stepenice, zavjese i nosači zavjese, vrata (npr. sobna, ulazna i dr.), staklo (okno), prozor, prozorski okvir, invalidska kolica, dekorativni predmeti većih dimenzija, oprema za kućne ljubimce većih dimenzija (akvarij), žičani kavez, i sl.), sprave za vježbanje i veća oprema za sport i rekreaciju (bicikl, daska za jedrenje/jahanje na valovima, kajak, kanu, pedalica i sl.), radijator, kanta i posude većih dimenzija, tapete, daska za glačanje, okvir za sušenje rublja

8. BIORAZGRADIVI OTPAD lišće, trava (obavezno u vrećama), granje

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD
EE OTPAD SU SVI NEUPOTREBLJIVI KUĆANSKI APARATI, IGRACKE I DRUGI UREĐAJI KOJI ZA RAD TREBAJU ELEKTRICNU ENERGIJU, BILO IZ MREŽE 220/380V ILI IZ BATERIJA, ZA BESPLATNO ZBRINJAVANJE EE OTPADA NAZOVITE BROJ 0800/444-110. EE OTPAD MOŽETE PREDATI I NA ČAKOM-ovim SABIHRNIM MJESTIMA:
- RECIKLAŽNO DVORIŠTE, MIHOVLJAN, MIHOVLJANSKA 10, ČAKOVEC
Pon.-sub. 07:20 sati, tel. 040/372-466
- ODLAGALIŠTE ZA NEOPASNI OTPAD TOTOVEC, GOSPODARSKA 2
Pon.-sub. 07:20 sati, tel. 040/382-320

ODVOZ GRADEVINSKOG OTPADA NIJE DOPUŠTEN KUPONOM I NARUČUJE SE POSEBNO (vidi poželni kupon).

Ne iznosite glomazni otpad na javnu površinu! Glomazni otpad postavite na privatnu površinu, što blizu koštom ulazu, na mjesto gdje je omogućen nesmetan pristup komunalnim vozilima, jedan od ukucanih rešetka komunalne razine i ostavite ih koštom ulazu. Na dan odvoza privođite psal! Naručivanjem odvoza dajete dopuštenje radnicima GKP Čakom d.o.o. za ulazak na Vaš privatni posjed.

POPUNJEN KUPON MORA BITI DOSTAVLJEN U GKP ČAKOM d.o.o. NAJKAŠNIJE 10 DANA PRIJE ZAKLJUČENOG TERMINA ODVOZA

3 KUPON ZA ODVOZ OTPADA NA RECIKLAŽNO DVORIŠTE
2 0 1 6 **MIHOVLJANSKA 10, MIHOVLJAN**

POPUNITE ČITKO ŠTAMPANIM SLOVIMA

OPASNI OTPAD		NEOPASNI OTPAD	
LUEKVOVI	☐ kom/kg	PAPIR	☐ kom/kg
BATERIJE	☐ kom/kg	KARTON	☐ kom/kg
AKUMULATORI	☐ kom/kg	PLASTIKA	☐ kom/kg
ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA	☐ kom/kg	GLOMAZNI OTPAD	☐ kom/kg
DRVO SA OPASNIM TVARIMA	☐ kom/kg	ODJEĆA	☐ kom/kg
ULIJA (max 5 lit.)	☐ lit.	TEKSTIL	☐ kom/kg
OTAPALA (max 5 lit.)	☐ lit.	DRVO	☐ kom/kg
KISELINE I LUŽINE (max 5 lit.)	☐ lit.	METAL	☐ kom/kg
PESTICIDI (max 5 lit.)	☐ lit.	STAKLO	☐ kom/kg
BOJE (max 5 lit.)	☐ lit.	AUTO GUME	☐ kom/kg
ULJEPILA I SMOLE (max 5 lit.)	☐ lit.	GRADEVINSKI OTPAD (max 200kg)	☐ kom/kg
DETERDENTI (max 5 lit.)	☐ lit.		

POPUNJEN KUPON MORA BITI DOSTAVLJEN U GKP ČAKOM d.o.o. PRILIKOM DOVOZA OTPADA

KUPON ZA PREUZIMANJE VREĆA ZA OTPAD
2 0 1 6 **- maksimalno 36 bodova PO KUPONU**

POPUNITE ČITKO BROJKAMA

VRSTA VREĆE	KOLIČINA (litari)	VRIJEDNOST (bodova)	KOMODA	BODOVA
SAMO ZA PAPIR	120	1		
SAMO ZA PLASTIKU	120	1		
SAMO ZA STAKLO	120	1		
SAMO ZA METALE	120	1		
SAMO ZA TETRAPAK	120	1		
SAMO ZA TONERE & CARTRIDGE	120	30		
SAMO ZA DRVENU AMBALAŽU I BIORAZGRADIVI OTPAD	80	2		
BIORAZGRADIVA VREĆA	5	1		
ZA MJESANI KOMUNALNI OTPAD	40	5		
ZA MJESANI KOMUNALNI OTPAD	80	10		
ZA MJESANI KOMUNALNI OTPAD	120	15		
S V E U K U P N O				(najviše 36 bodova)

KORISNICI MOGU, U ZAMJENU ZA KUPON, BESPLATNO PREUZETI VREĆE U GKP ČAKOM d.o.o. NA LOKALIJAMA:
1.) MIHOVLJANSKA 10, MIHOVLJAN PON.-PET, 06:45 - 14:45
2.) KRALJA TOMISLAVA 19, ČAKOVEC, PON.-PET, 07:00 - 15:00
ILI NARUČITI DOSTAVU VREĆA NA KUĆNU ADRESU NA NAČIN DA POPUNJENI KUPON POSALJU POSTOM U GKP ČAKOM d.o.o. (NE FRANKIRATI).
UKOLIKO NARUČUJETE DOSTAVU VREĆA NA KUĆNU ADRESU, MOLIMO DA U DONJU RUBRIKU UPIŠETE BROJ TELEFONA NA KOJI ČE VAS KONTAKTIRATI DOSTAVLJAČ.

Slika 3.12: Dodatni kuponi za uslugu preuzimanja glomaznog i ostalih vrsta otpada

Glomazni otpad se prikuplja u anaprijed određenim terminima jednom mjesečno (usluga je dostupna svaki mjesec), prema anaprijed utvrđenom rasporedu odvoza otpada. Korisnik

prijavljuje zahtjev za uslugom putem dobivenih kupona barem 10 dana prije termina predviđenih unaprijed utvrđenim rasporedom odvoza. Na zahtjev korisnika moguće je i preuzimanje glomaznog otpada i izvan termina utvrđenih rasporedom, ali takva se usluga dodatno naplaćuje.

Prema ZOGO, zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika. Stoga, prema danim uputama od GKP Čakom, korisnici trebaju iznijeti svoj glomazni otpad na privatnu površinu na koju je osiguran pristup vozilima dan prije dogovorenog termina odvoza prema utvrđenom rasporedu.

3.4.6 Odvojeno prikupljanje otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti

Sukladno čl. 28., ZOGO Grad Čakovec je dužan sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada. Čl. 54. ZOGO propisano je da se otpad, koji je određen posebnom kategorijom otpada, mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti na način propisan posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada (Pravilnici o gospodarenju posebnim kategorijama otpada, PRILOG 3).

U Gradu Čakovcu korisnicima fizičkim osobama je omogućeno odvojeno skupljanje (primarna selekcija) šest frakcija posebnih kategorija otpada izdvojenih iz komunalnog otpada kroz sustav "na kućnom pragu" (od vrata do vrata" odnosno "door to door"): odnosno biootpad, papir, metal, plastika, staklo, kompozitna ambalaža („tetrapak“) kroz sustav posuda za biorazgradivi i ostali komunalni otpad, te putem vreća za odvojeno skupljanje posebnih kategorija otpada.

Pored skupljanja na kućnom pragu, u Gradu Čakovcu funkcionira i tzv. "bring" sustav sa kontejnerima za otpadni papir, staklo, plastiku, metale i tekstil koji su grupirani u deset zelenih otoka na užem području Grada Čakovca (Tablica 3.6).

Tablica 3.6: Lokacije zelenih otoka na užem području Grada Čakovca:

Lokacija	Način postave	Vrsta otpada / proizvođač / zapremina						
		papir		staklo		plastika + metal		tekstil
		Kova	Molok	Okiroto	Molok	Kova	Molok	Molok
Ivana pl. Zajca 53	Nadzemni, slobodnostojeći	2,5 m ³	---	2 m ³	---	2,5 m ³	---	---
Vukovarska 3	Nadzemni, slobodnostojeći	2,5 m ³	---	2 m ³	---	2,5 m ³	---	---
Vukovarska 4	Nadzemni, slobodnostojeći	2,5 m ³	---	2 m ³	---	2,5 m ³	---	---
ul. 17. rujna 1991.	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	3 m ³	---	5 m ³	---
T.Masaryka 9	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	0,8 m ³	---	3 m ³	---
Vukovarska 11	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	3 m ³	---	5 m ³	3 m ³
Slavka Kolara 10	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	3 m ³	---	5 m ³	---
Ivana pl. Zajca 15	Nadzemni, slobodnostojeći	2,5 m ³	---	2 m ³	---	2,5 m ³	---	---
Tomaša Goričanca 6	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	3 m ³	---	5 m ³	---
Ivana pl. Zajca 47	Polupodzemni, ukopani	---	5 m ³	---	3 m ³	---	5 m ³	---

Korisnicima je omogućen dodatni odvoz i besplatno preuzimanje navedenih vrsta otpada i u reciklažnom dvorištu putem dodatnih kupona za odvoz otpada (slika 3.12).

Odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila

Prikupljanje otpadnog tekstila na području Grada Čakovca omogućeno je putem jednog od zelenih otoka i dodatnih namjenskih kontejnera na javnim površinama socijalne zadruge Humana Nova.

U naselju Čakovec GKP Čakom je najprije organizirao prikupljanje otpadnog tekstila, odjeće i obuće putem slobodnostojećih nadzemnih kontejnera. Zbog učestalih provala i vandalizma, odnosno nemogućnosti njihovog održavanja GKP Čakom je odustao od njihove upotrebe i ti kontejneri su povučeni s javnih površina. Umjesto njih, postavljen je jedan polupodzemni ukopani kontejner, proizvođača Molok u okviru zelenog otoka u Vukovarskoj ulici 11.

Osim GKP Čakom, skupljanje tekstila, odjeće i obuće na području Grada Čakovca od 2016. godine provodi i socijalna zadruga Humana Nova, putem dodatnih nadzemnih kontejnera, na sljedećim lokacijama:

Lokacija	Opis	Vrsta	proizvođač / zapremnina
			Tehnix
Ivana pl. Zajca	preko puta kućnog br. 47 (GOC)	Nadzemni, slobodnostojeći	1,5 m ³
Tomaša Goričanca 2	Jug	Nadzemni, slobodnostojeći	1,5 m ³
Tome Masaryka	preko kućnog br.5 (Mirovinsko)	Nadzemni, slobodnostojeći	1,5 m ³
Mihovljanska 89	kod prostora Socijalne zadruge Humana nova	Nadzemni, slobodnostojeći	1,5 m ³
Vladimira Nazora 36	ETŠ	Nadzemni, slobodnostojeći	1,5 m ³

Socijalna zadruga Humana Nova je na području Grada Čakovca putem spomenih dodatnih kontejnera, u 2016. godini prikupila 23,93 t otpadnog tekstila i obuće. Nije pouzdano tvrditi da je navedena količina isključivo otpad s područja Grada Čakovca, obzirom da se kontejneri nalaze uz frekventne gradske prometnice, kroz koje prometuju stanovnici cijelog područja Međimurske županije (iz tog razloga se navedena količina otpadnog tekstila ne obrađuje u analizama ovog plana). Tijekom prvih 8 mjeseci 2017. godine skupljeno je 20,89 t, pa se može očekivati da će ukupna količina prikupljenog otpadnog tekstila na području Grada Čakovca u 2017. godini uključujući i količine prikupljene putem reciklažnog dvorišta i zelenog otoka GKP Čakom doseći 30 tona.

Projekt "Poretaks"

U okviru Operativnog Programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska 2007-2013 (IPA SI-HR) od 1.1.2014. - 17.6.2015. odvijao se projekt "Poretaks" u kojem je sudjelovalo GKP Čakom d.o.o., zajedno s Razvojnou agencijom grada Čakovca (ČAKRA) i ostalim partnerima, a vezano uz postupanja s tekstilnim otpadom.

Cilj projekta između ostalog je bio unaprijeđenje i podizanje svijesti o okolišu među zagađivačima i stanovnicima prekograničnog područja, upravljanje s tekstilnim otpadom za ponovnu upotrebu (modni izdaci) i recikliranje (izolacijske ploče) na prekograničnom području; prekogranična izmjena know-how u području ponovne upotrebe i recikliranja otpadnog tekstilnog materijala u vezi s provedbom *Okvirne direktive o otpadu*.

Proizvodima iz otpadnog tekstila izrađenim u sklopu Projekta željelo se potaknuti korištenje resursa koji bi inače opterećivali okoliš, razvoj lokalnih radnih mjesta i socijalnog

poduzetništva te ekološki odgovornog društva, koje će svojim uključivanjem u proces gospodarenja otpadom dati prednost ponovnoj uporabi i recikliranju.

U okviru Projekta nabavljeno je desetak kontejnera za tekstilni otpad, koji su postavljeni na području Grada Čakovca. Oporabljena je Veća količina tekstilnog otpada, dio u novu odjeću, a dio kao sirovina za proizvodnju termo izolacije.

Proizvedena odjeća je prikazana na modnoj reviji organiziranoj u okviru Projekta, a proizvedena termoizolacija je urađena na tavanu upravne zgrade sjedišta GKP Čakom d.o.o..

3.4.7 Problematicni otpad i ostale vrste otpada

Prvo reciklažno dvorište u Gradu Čakovcu otvoreno je 12.07.2013. godine u dvorištu uprave GKP Čakom d.o.o. u Mihovljanskoj ulici 10 u Čakovcu. U reciklažnom dvorištu, građani Grada Čakovca mogu uz predočenje kupona za reciklažno dvorište, odložiti odvojeno skupljeni otpadni papir, karton, metal, plastiku, drvo, tekstil i odjeću, električnu i elektroničku opremu, kao i problematične vrste otpada, prema popisu iz Dodatka III Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15) (Tablica 3.7).

Tablica 3.7: Popis vrsta otpada, s ključnim brojevima koje se mogu odložiti na reciklažnom dvorištu u Čakovcu, prema Dodatku III Pravilnika o gospodarenju otpadom

NAZIV	VRSTA	OPIS
problematicni otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali
otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
boje	20 01 28	boje, tinta, ljepila i smole koje nisu navedene pod 20 01 27
deterdženti	20 01 30	sredstva za pranje koja nisu navedena pod 20 01 29

NAZIV	VRSTA	OPIS
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

*oznaka opasnih vrsta otpada

¹odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Osim stanovnika Grada Čakovca, do izgradnje reciklažnih dvorišta za pet susjednih Općina (Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica i Mala Subotica), privremeno je omogućeno korištenje postojećih reciklažnih dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta Grada Čakovca korisnicima - fizičkim osobama s područja navedenih općina temeljem Sporazuma o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom sa Gradom Čakovcem (Sporazum od 19.11.2014. godine).

Iz tog razloga, evidentirane količine prikupljenog otpada u reciklažnim dvorištima ne odnose se isključivo na područje grada Čakovca nego i na navedene JLS.

Obzirom da nije poznat točan udio u ukupnoj količini prikupljenog otpada u reciklažnim dvorištima koji se odnosi na područje Grada Čakovca, odgovarajuće količine su procijenjene ponderiranjem ukupnih količina otpada odgovarajućim udjelom broja stanovnika Grada Čakovca u ukupnom broju stanovnika gravitirajućeg područja (sve JLS koje koriste RD/MRD).

Tablica 3.8: Vrste i količine posebnih kategorija otpada, prikupljene na reciklažnim dvorištima Grada Čakovca od 2013. do 2016. godine (tona)

VRSTA	OPIS	2013	2014	2015	2016
20 03 01	miješani komunalni otpad	-	0,048	0,064	0,049
20 02 01	biorazgradivi otpad	-	-	-	-
20 03 07	glomazni otpad	0,600	2,641	2,208	4,003
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	0,456	2,239	0,810	0,850
15 01 02	plastična ambalaža	1,010	1,481	1,391	1,523
15 01 03	drvena ambalaža	-	-	0,388	-
15 01 04	metalna ambalaža	0,308	0,557	0,460	1,318
15 01 05	višeslojna (kompozitna) ambalaža	0,000	0,003	0,019	-
15 01 06	miješana ambalaža	-	-	0,003	-

VRSTA	OPIS	2013	2014	2015	2016
15 01 07	staklena ambalaža	0,423	0,568	0,595	1,000
16 01 03	otpadne gume	0,216	0,308	0,210	-
16 01 20	staklo	0,005	0,351	0,062	-
16 06 05	ostale baterije i akumulatori	0,025	0,092	0,098	-
17 01 07	mješavine betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*	2,164	3,464	1,911	-
17 02 02	staklo	0,379	0,455	0,237	-
20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	0,095	0,344	0,015	-
20 01 10	Odjeća	0,690	0,759	0,613	0,614
20 01 25	jestiva ulja i masti	0,018	0,013	0,044	0,143
20 01 28	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*	0,237	0,491	0,387	0,394
20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*	0,010	0,012	0,004	0,069
20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*	0,038	0,092	0,015	0,320
20 01 36	odbačena EE oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*	0,797	1,704	1,169	-
20 01 38	drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*	0,027	0,027	-	1,298
20 01 41	otpad od čišćenje dimnjaka	0,019	-	0,017	-
20 01 19*	pesticidi	-	-	-	0,040
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	-	-	0,100	0,063
20 01 27*	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari	-	-	0,222	0,142
20 01 33*	baterije i akumulatori navedeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesort. bat. i aku. koji sadrže te baterije	-	-	0,068	-
20 01 35*	odbačena EE oprema, koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	-	-	0,932	2,880
	UKUPNO	7,516	15,652	12,043	14,706

Posebne kategorije otpada izdvojene na reciklažnom dvorištu i putem zelenih otoka predaju se tvrtkama ovlaštenim za gospodarenje posebnim kategorijama otpadom. Sav odvojeno prikupljeni otpad sortira se i pakira na način prikazan u Tablici 3.9, a nakon toga preuzimaju ga ovlaštene tvrtke i predaju na daljnju obradu.

Tablica 3.9: Vrste odvojeno prikupljenog otpada koje se predaju ovlaštenim oporabiteljima

VRSTA OTPADA		FRAKCIJE KOJE SE IZDVAJAJU		NAČIN PAKIRANJA
1	Ambalažno staklo	1.1	Ambalažno staklo pića, napitaka i drugih prehrambenih proizvoda	Prozirne vreće, spremnici, kontejneri
		1.2	Medicinsko staklo	Prozirne vreće, spremnici, kontejneri
2	Ravno staklo	2.1	prozorsko ravno staklo	Spremnici, kontejneri
			IZO staklo bez lajsni i kita	
			copilit staklo	
		2.2	obojeno staklo	Spremnici, kontejneri
			ornament staklo	
			ogledala	
		2.3	Low emission staklo	Spremnici, kontejneri
2.4	Armirano (žičano) staklo	Spremnici, kontejneri, palete		
2.5	Lamistal (staklo sa folijom)	Spremnici, kontejneri, palete		
2.6	Auto staklo	Spremnici, kontejneri, palete		

VRSTA OTPADA		FRAKCIJE KOJE SE IZVAJAJU		NAČIN PAKIRANJA
3	Plastika	3.1	Lampaši (lampioni) s groblja	Prozirne vreće, spremnici, kontejneri
		3.2	Nesortirana sakupljačka plastika	Prozirne vreće, spremnici, kontejneri
		3.3	Ostala plastika neprikladna za materijalnu uporabu	Prozirne vreće, spremnici, kontejneri
4	Električni i elektronički otpad	4.1	Televizori i monitori	Komadno
		4.2	Računala	Komadno
		4.3	Žarulje, fluorescentne cijevi	Kartonske kutije
		4.4	Ostali električni i elektronički otpad	Komadno, kartonske kutije
5	Toneri i cartridge	5.1	Toneri i cartridge svih pisača i štampača	Originalna ambalaža, prozirne vreće
6	Građevni otpad	6.1	Građevni otpad – sve vrste građevnog otpada	kontejneri

3.4.8 Proizvodni otpad

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji, obrtu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada. Ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača, ne smatraju se proizvodnim otpadom.

Proizvodni otpad koji nastaje na području Grada Čakovca, ovisno o njegovim svojstvima i raspoloživim količinama iz dozvola za gospodarenje otpadom, predaje se tvrtkama ovlaštenim za njegovu uporabu. Najviše proizvodnog otpada se predaje ovlaštenom tvrtki za gospodarenje otpadom GKP Čakom d.o.o., koji ga u najvećoj mjeri oporablja postupkom uporabe D1, odnosno zbrinjava na odlagalištu za neopasni otpad Totovec, a manji dio količina predaje drugim tvrtkama na uporabu drugim postupcima.

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., tijekom 2014. god. na odlagalištu otpada Totovec ukupno je odloženo 4665 t proizvodnog otpada, dok je tijekom 2016. god. ukupno odloženo 3.825,15 t. Nije poznato koliki postotak od tih količina se odnosi na otpad proizveden na području grada Čakovca.

U skladu s ispunjavanjem ciljeva u gospodarenju otpadom propisanim planom PGO RH, količina odloženog otpada tijekom zadnjih nekoliko godina se sve više smanjuje.

Predviđa se da će načini obrade proizvodnog otpada u budućnosti sve više težiti prema kondicioniranju, materijalnoj i energetskej uporabi, dok će odlaganje biti sve manje zastupljeno. Nakon izgradnje RCGO Piškornica predviđena je predaja i obrada proizvodnog otpada i mješovitog komunalnog otpada u RCGO.

3.4.9 Građevni otpad

Na području Grada Čakovca manje količine građevnog otpada od građana preuzimaju se na postojećem reciklažnom dvorištu u Mihovljanskoj ulici i na lokaciji GzGOsK u Totovcu. Prema ZOGO JLS su dužne osigurati preuzimanje građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima putem reciklažnog dvorišta.

Za postupanje s građevnim otpadom na području Grada Čakovca ovlaštena je tvrtka sa dozvolom za gospodarenje građevinskog otpada; reciklažno dvorište za sakupljanje, skladištenje i oporabu građevinskog i neopasnog otpada „Mišić“, obrt za prijevoznitvo i usluge, vl. Antun Mišić na lokaciji Preloge 27 u Ivanovcu (RDGO Mišić).

Dovezeni građevni otpad se najprije skladišti, sortira, drobi u drobilici i po potrebi miješa radi korekcije granulometrijskog sastava i svojstava, te se na taj način dobivaju različiti materijali koji su pogodni za ponovnu upotrebu u graditeljstvu:

- za nasipe i kolničke konstrukcije u niskogradnji i visokogradnji
- za obnovu poljskih puteva
- kao agregat za cementne stabilizacije i sl.

Na RDGO Mišić evidentiraju se ukupne količine i vrste prikupljenog otpada, međutim nisu poznate točne količine po pojedinom JLS-u sa kojih se vozi na reciklažno dvorište, odnosno za područje Grada Čakovca.

Prosječna ukupna godišnja količina primljenog i oporabljenog građevnog otpada koji je obrađivala tvrtka RDG Mišić u periodu do 2014. godine iznosila je oko 15.000 tona. Od toga je najveći dio preuzetog otpada bio s područja grada Čakovca.

Ukupna godišnja količina u 2016. godini iznosila je oko 20.000 tona, a procjenjuje se da je od toga oko dvije trećine bilo s područja grada Čakovca. Procijenjene vrijednosti udjela i količina u posljednjih pet godina navedene su u Tablici 3.10.

Tablica 3.10: Procjena udjela i količina građevnog otpada s područja Grada Čakovca u ukupnoj količini otpada obrađenog u proteklom razdoblju u reciklažnom dvorištu tvrtke RDG Mišić

Godina	Godišnja ukupna količina (t)	Udio Grad Čakovec (%)	Godišnja količina Grad Čakovec
2012.	15000	80	12000
2013.	15000	80	12000
2014.	18000	70	12600
2015.	20000	65	13000
2016.	20000	65	13000

Prema podacima GKP Čakom d.o.o., tijekom 2014. god. na odlagalištu otpada Totovec ukupno je evidentirano 2.402,00 tone dovezenog građevnog otpada, a tijekom 2016. godine 2.412,17 tona. Treba napomenuti da se ta količina ne odnosi samo na područje Grada Čakovca, obzirom da je odlagalište otvoreno proizvođačima otpada iz šireg područja Županije.

Najveći dio toga otpada koristi se kao tehnološki materijal za dnevno prekrivanje otvorenih ploha odlagališta i završno prekrivanje.

Prema PGO RH procijenjena je količina od 537,0 kg građevnog otpada po stanovniku godišnje, na nacionalnoj razini. Obzirom da nisu dostupni točni podaci za područje Grada Čakovca, na temelju prosječne količine po stanovniku na nacionalnoj razini, procjenjuje se da na području Grada Čakovca godišnje nastaje oko 15000 t građevnog otpada.

Na temelju procjene količine građevnog otpada Grada Čakovca prikupljenog na RDGO Mišić od cca 13000 t, zajedno s većim dijelom od ukupno 2400 t godišne evidentiranog na odlagalištu otpada Totovec, gdje se koristi kao materijal za završno uređenje i dnevno prekrivanje (odnosno kao zamjena za druge materijale), može se utvrditi da se gotovo sva količina građevnog otpada nastalog na području Grada Čakovca oporabljuje. Stoga se može

procjeniti da Grad Čakovec već ispunjava zadani cilj iz ZOGO za 2020. godinu (oporabiti najmanje 70% ukupne količine nastalog građ. otpada), kao i cilj iz PGO RH za 2022. godinu (oporabiti najmanje 75% ukupne količine nastalog građ. otpada).

Vežano uz građevni otpad koji sadrži azbest, Upravni odjel za komunalno gospodarstvo Grada Čakovca je 08.05.2017. godine, temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN/RH 94/13) i članka 30. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN/RH br.69/16), uputio javni poziv vlasnicima odnosno korisnicima građevina na području Grada Čakovca i pripadajućih Mjesnih odbora, da do 31.05.2017. godine dostave Upravnom odjelu podatke o lokaciji građevine, procjeni količine, vrsti i statusu materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad.

Navedeni podaci se prikupljaju radi izrade Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama, u svrhu planiranja sufinanciranja preuzimanja i zbrinjavanja azbesta od strane FZOEU, u skladu s člankom 24. i 25. spomenutog Pravilnika.

3.5 Zbrinjavanje nelegalno odbačenog otpada i mjere sprječavanja

Na temelju Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca za razdoblje 2007.-2015. godine, Grad Čakovec je redovito provodio mjere za sprječavanje i uklanjanje nepropisno odloženog otpada. Navedene mjere uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u predhodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada
- druge mjere sukladno Odluci predstavničkog tjela jedinice lokalne samouprave

Opseg provođenja navedenih mjera se revidira i planira za svaku iduću godinu na temelju Izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom i Izvješća o lokacijama, količinama, troškovima i mjerama za provedbu otklanjanja odbačenog otpada na području Grada Čakovca za proteklu godinu.

Unatoč pojačanoj kontroli komunalnog redarstva, na području Grada Čakovca povremeno se javljaju nelegalna odlagališta otpada. Stoga se iz proračuna Grada Čakovca redovito, svake godine, izdvajaju sredstva za njihovu sanaciju (Tablica 3.11).

Tablica 3.11: Pregled utrošenih i planiranih sredstava za sanaciju neuređenih odlagališta u razdoblju od 2008. do 2016. godine

GODINA	IZNOS (kn)
2008.	147.559,00
2009.	32.020,88
2010.	51.668,87
2011.	29.600,00
2012.	49.250,00
2013.	49.092,60
2014.	50.006,89
2015.	44.113,75
2016.	21.636,86
UKUPNO	474.948,85

Postupak sanacije nelegalnih odlagališta provodi komunalno redarstvo Grada Čakovca. Nelegalno odloženi otpad se u postupku sanacije prikuplja i odvozi na odlagalište Totovec gdje se obrađuje i ostatak trajno zbrinjava. Sanirano područje se vraća u prvobitno stanje i vrši se pojačani nadzor kako bi se spriječilo daljnje nelegalno odlaganje otpada.

Ažuriranje evidencija lokacija nelegalnih odlagališta obavlja komunalno redarstvo Grada Čakovca. Na osnovu evidentiranog stanja i procjene vrste onečišćenja odnosno vrste odloženog otpada određuju se prioriteti i redoslijed sanacija. U slučaju kad se radi o vrsti otpada koji se ne može identificirati (sumnja na opasni otpad), obavještava se inspekcija zaštite okoliša.

U svrhu sankcioniranja osoba koje su odložile otpad na nedozvoljeno mjesto, komunalno redarstvo putem obaveznog prekršajnog naloga kažnjava počinitelja u skladu s kaznenim odredbama Odluke o uređenju i održavanju naselja Grada Čakovca. S ciljem preventivnog djelovanja na neodgovorne fizičke i pravne osobe, sanirana mjesta (lokacije) obilježavaju se obavjesnim pločama o zabrani odlaganja otpada.

Komunalno redarstvo tiskalo je i edukativni letak "Zaštita javnih površina", u cilju ukazivanja na štetnost nelegalnog odlaganja otpada. Tijekom godine komunalno redarstvo organizira i dobrovoljnu akciju sakupljanja nelegalno odloženog otpada pod nazivom "Lov na smeće", u koju su uključene Udruge građana, Lovačka društva, zaposlenici Grada itd.

Donošenjem ZOGO, proširile su se ovlasti komunalnog redarstva po pitanju nadzora, provođenja postupaka i sankcioniranja prekršitelja, ali su isto tako u Zakon unesene obveze komunalnog redarstva u pogledu provođenja postupaka zbrinjavanja odloženog otpada, vođenja registra nelegalnih odlagališta i obavještanja MZO.

Način provedbe mjera, prema ZOGO, uređuje se odlukom predstavničkog tijela JLS o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu i objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama JLS.

Tijekom 2014. i 2015. godine, na području Grada Čakovca djelomično ili potpuno su sanirane lokacije onečišćene nelegalnim odlaganjem otpada (podaci o površinama i zagađenim otpadom na njima prikazani su u Tablici 3.12), pri čemu je iz navedenih lokacija uklonjeno 213 tona otpada (Slike 3.13).

Tablica 3.12: Pregled lokacija divljih odlagališta otpada u sanaciji 2014. i 2015. godine

Lokacija	Površina (m ²)	Kat.čestica	Vlasnik – posjednik
Krištanovec 2. faza	3100	952 k.o. Krištanovec	Republika Hrvatska
Kuršanec – Lug 2.faza	5200	1743, 1744,1745, 1748 k.o. Kuršanec	Privatno Vlasništvo
Čakovec	6000	Više lokacija	Javne površine

Slika 3.13: Pregled lokacija odbačenog otpada utvrđenih nadzorom tijekom 2014. godine; gore: Bačkovec, k.č. 952, MO Krištanovec; dolje: Kuršanečki lug, k.č. 1743/4/5/8/9, MO Kuršanec

Grad Čakovec je početkom 2015. godine donio Odluku o provedbi posebnih mjera za sprječavanje odbacivanja otpada (SGGČ 1/15), temeljem koje će se radi sprječavanja odbacivanja otpada na području naselja s lokacijama učestalog nepropisnog odlaganja otpada gdje se ponavljaju prekršaji provoditi sljedeće posebne mjere:

- učestala kontrola lokacija putem komunalnog redarstva
- postava znakova upozorenja o zabrani odbacivanja otpada
- postava informacije o telefonskom broju na koji je moguće prijaviti nepropisno odbacivanje otpada
- distribucija letaka »zaštita javnih površina« i letaka o načinu zbrinjavanja otpada putem ovlaštene tvrtke GKP Čakom d.o.o.

Primjena posebnih mjera od 2015. godine nadalje, odnosila se na sljedećih šest lokacija:

- MO Krištanovec, predio polja zvani „Bačkovec“
- MO Totovec, predio polja zvani „Šištalčica“ i „Struga“
- MO Mačkovec, predio šume uz centar „Martica“
- MO Mačkovec, predio šume zvani „Stiper“
- MO Kuršanec, predio polja zvani „Kuršanečki lug“
- Grad Čakovec, područje zvano „Loka - iza prehrane“

Osim navedenih mjera propisanih Odlukom Grada Čakovca, planira se i uvođenje video nadzora lokacija na kojima se učestalo nepropisno odlaže otpad.

Grad Čakovec je dužan podatke utvrđene rješenjem komunalnog redara mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju za evidentiranje lokacija odbačenog otpada u informacijskom sustavu gospodarenja otpadom.

Izvršno tijelo Grada Čakovca dužno je Izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera sprječavanja i uklanjanja nepropisno odbačenog otpada, podnijeti predstavničkom tijelu Grada Čakovca do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predstavničko tijelo Grada Čakovca dužno je, temeljem izvješća o lokacijama i količinama odbačenog otpada, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Sredstva za provedbu mjera osiguravaju se u proračunu Grada Čakovca, a Grad Čakovec ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), na kojem se otpad nalazio.

Način provedbe mjera uređuju se odlukom predstavničkog tijela Grada Čakovca o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada Čakovca.

3.6 Informativne i obrazovne aktivnosti

Grad Čakovec od samog početka uvođenja sustava odvojenog prikupljanja otpada kontinuirano provodi različite informativne i edukativne aktivnosti posredstvom različitih medija. Većinu navedenih aktivnosti Grada Čakovca koordinira i provode stručne službe GKP Čakom d.o.o., tvrtke u većinskom vlasništvu Grada Čakovca, zajedno sa stručnim službama grada Čakovca.

U suradnji s ZEO Nobilis, od 2004. godine provodi se edukativna kampanja „Kam se koje smeće meće“. U sklopu kampanje se svakodnevno emitiraju edukativni TV spotovi na Čakovečkoj televiziji, odnosno radijski jingle-ovi putem radio postaja Radio 1 i Hrvatski radio Čakovec.

Obavijesti se objavljuju i u tiskanim medijima (List Međimurje, Međimurske novine). Korisnicima se na kućnu adresu distribuiraju leci o pravilnom postupanju s otpadom, a održavaju se i radionice po školama i vrtićima.

Od studenog 2009. godine u suradnji sa udrugom Nobilis, i financijsku potporu MZOPUG odrađen je projekt „1, 2, 3, idemo kompostirati“ kojim su obuhvaćena djeca predškolskog uzrasta u Gradu Čakovcu. Svaki od četiri dječja vrtića, koji su bili uključeni u projekt, je dobio na poklon komposter u kojem djeca mogu kompostirati biološki razgradivi otpad. Projekt je nastavljen 2011. godine, uz financijsku potporu FZOEU.

Tijekom prosinca 2011.g. korisnicima na području Grada Čakovca dostavljen je edukacijski letak o spremnicima za biootpad i raspored odvoza tih posuda, nastojeći na taj način pravodobno upoznati korisnike sa načinom postupanja sa biološki razgradivim otpadom, odnosno što treba odlagati u **posudu** za biootpad, te su dani praktični savjeti održavanja čistoće **posuda**.

S ciljem zaštite okoliša i edukacije o pravilnom gospodarenju otpadom, u suradnji sa zaštitarsko-ekološkom organizacijom Nobilis, GKP „Čakom“ d.o.o. je u siječnju 2012. god. organizirao štand radionice o postupanju s biološki razgradivim otpadom i kompostiranju otpada. Radionicom se nastojalo korisnike educirati o sustavnom gospodarenju sa biološki razgradivim otpadom, prezentiran je spremnik za biootpad, te su zabilježena sve pitanja vezana uz proces odvojenog skupljanja otpada postavljena od građana.

U vrtićima je organizirana i edukacija o pravilnom postupanju sa višeslojnom ambalažom, kojom prilikom je izvedena edukativna predstava za djecu pod naslovom „Avanture Vrečka i Smečka“.

U suradnji s udrugom Nobilis i Školom animiranog filma (ŠAF) iz Čakovca izrađena su tri animirana filma, dva o kompostiranju i jedan o odvojenom prikupljanju otpada.

Stručna služba GKP Čakom d.o.o., redovito je zadnjih desetak godina provodila edukacije o aktivnostima gospodarenja s otpadom.

U okviru provedbe projekta Izobrazno - informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom u Gradu Čakovcu 2016. godini, GKP Čakom d.o.o. je organizirao javne tribine, kako bi se na području pružanja usluga postigao što veći stupanj odvajanja otpada iz miješanog komunalnog otpada u fazi primarne selekcije i kako bi se time, što je moguće više, približio zadani cilj u gospodarenju otpadom. Održana je serija od šest javnih tribina, jedna u Čakovcu, za područje cijelog Grada Čakovca i po jedna u Općinama Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica i Mala Subotica. Tribine su bile namijenjene starijoj populaciji građana, a procijenjeni broj sudionika na svih šest tribina je 200 osoba.

Na tribinama su dane upute kako što kvalitetnije i lakše selektivno odvojiti otpad u kućanstvu. Cilj održavanja tribina bio je usmjeren na poticanje odvojenog selektivnog skupljanja otpada te uporabe i zbrinjavanje istog kod ovlaštenih oporabitelja i na legalnim odlagalištima, pružanjem građanima svih potrebnih informacija. Naglasak je bio odvajanje biorazgradivog otpada i proces kompostiranja, uz poticanje građana na primjenu kompostiranja te korištenja komposta za vlastite potrebe. U organizaciji javnih tribina, osim GKP Čakom d.o.o., sudjelovala je i udruga građana u čijoj djelatnosti rada je područje zaštite okoliša.

U okviru provedbe projekta Izobrazno - informativne aktivnosti izrađena su i dva letka, jedan o postupanju s mješanim komunalnim otpadom, a drugi o biorazgradivom komunalnim otpadom. Letci su idejno osmišljeni u GKP Čakom d.o.o., a svaki letak je tiskan u 13.000 komada, koji su, zajedno s računima za javnu uslugu, distribuirani poštom na adresu svih kućanstava s područja Grada Čakovca tijekom 2015.godine. Letci su obostrano tiskani u boji, na ekološki prihvatljivom papiru (Slike 3.14 i 3.15.).

U razdoblju od 19.09.2016. do 28.10.2016. godine, u suradnji sa Zaštitarsko ekološkom organizacijom Nobilis, GKP Čakom d.o.o. proveo je na području Grada Čakovca i ostalih 6 JLS ukupno 43 radionice, od toga 24 u školama i 19 u vrtićima. Radionice suprovedene pod nazivom kampanije "Kam se koje smeće meće".

Također je tijekom 2016. godine osmišljena igra "EKO MEMORY", također u svrhu poticanja razvoja svijesti kod djece predškolske i školske dobi glede selektivnog odvajanja otpada.

Slika 3.14: Letak o postupanju s mješanim komunalnim otpadom

Slika 3.15: Letak o postupanju s biorazgradivim komunalnim otpadom

3.7 Potpora akcijama prikupljanja otpada

Grad Čakovec, u skladu s ranijim PGO pruža potporu akcijama prikupljanja otpada koje organiziraju NVO i drugi inicijatori, a također se aktivno uključuje i kao organizator redovitih godišnjih akcija već 5 godina. Svrha akcija je razvijanje svijesti o

Tako se Grad Čakovec u sklopu globale akcije **World Cleanup 2015.**, (u Hrvatskoj "Zelena čistka") uključio u organizaciju spomenute akcije, pa je 17.4.2015. akcija 'Zelena čistka' provedena na desetak lokacija (pretežito okoliš osnovnih škola i javni prostori) na području Grada Čakovca.

U navedenu akciju čišćenja okoliša, gradskih površina, šuma, planina, rijeka i jezera udružuju se volonteri, zainteresirani građani, tvrtke i neprofitne organizacija, a 2015. godine su po prvi put uključeni učenici sedmih razreda osnovnih škola kojima je osnivač Grad Čakovec.

U 2016. godini akciju "Zelena čistka" na području Grada Čakovca organizirali su GKP Čakom i Lovačko društvo ZEC iz Čakovca. Akcija se održavala dva dana u travnju 2016. godine na području MO Ivanovec, Mačkovec, Novo selo Rok i Kuršanec. U akciji su sudjelovale škole, udruge i mještani, koji su tijekom akcije prikupili 5,4 t miješanog komunalnog otpada, koji je zatim predan na sortiranje i zbrinjavanje.

3.8 Suradnja sa drugim JLS u Međimurskoj županiji

Komunalna poduzeća s područja Međimurske županije odlažu sav skupljeni inertni, komunalni i neopasni otpad na Odlagalište za neopasni otpad Totovec. Sva komunalna poduzeća odvojeno skupljaju ambalažni otpad u ciklusu svakih 14 dana ili svakih 7 dana, putem namjenskih vreća za pojedine frakcije otpada, a u manjem dijelu i kroz zelene otoke.

Tijekom 2014. godine Grad Čakovec sklopio je sporazume sa većinom JLS sa područja Međimurske županije, te dva komunalna poduzeća „Prekom“ i „Murs-ekom“ o međusobnoj suradnji na području gospodarenja s otpadom, kako slijedi:

- sa Gradom Mursko Središće, Općinom Vratišinec, Općinom Selnica, Općinom Sveti Martin na Muri, Općinom Podturen, Općinom Domašinec i Općinom Mala Subotica, te GKP Čakom d.o.o. i Murs-ekom d.o.o. - **Sporazum o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom**, odnosno oporabe, zbrinjavanja i odlaganja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te odvojeno prikupljenog otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i nepropisno odbačenog otpada na odlagalištu za neopasni otpad Totovec i građevini za gospodarenje otpadom sa kompostanom u Totovcu (GzGOsK).
- sa Gradom Prelogom i Općinama Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Goričan, Kotoriba, Sveta Marija, te GKP Čakom i GKP Pre-kom d.o.o. - **Sporazum o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja miješanim i krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom**, odlaganju miješanog i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na odlagalištu za neopasni otpad Totovec i građevini za gospodarenje otpadom sa kompostanom u Totovcu (GzGOsK).
- sa Općinom Nedelišće, Općinom Strahoninec, Općinom Šenkovec, Općinom Orehovica, Općinom Mala Subotica, te GKP Čakom - **Sporazum o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom koji uključuje javne usluge prikupljanja, oporabe, zbrinjavanja i odlaganja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te odvojeno prikupljenog otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i nepropisno odbačenog otpada na odlagalištu za neopasni otpad Totovec i građevini za gospodarenje otpadom sa kompostanom u Totovcu (GzGOsK)**, kao i stručnu pomoć u donošenju Planova gospodarenja otpadom i suradnju u provođenju izobrazno-informativnih aktivnosti i mjera smanjenja količina miješanog komunalnog otpada.

3.9 Ciljevi u gospodarenju otpadom Grada Čakovca

U svrhu definiranja općih i posebnih mjera, u nastavku će se najprije definirati ciljevi u gospodarenju otpadom Grada Čakovca, koji proizlaze iz zakonskih obaveza i planskih dokumenata, a od kojih su neki već potpuno ili djelomično ostvareni.

Obveze odvojenog sakupljanja i pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i uporabu propisane su čl. 54. i 55. ZOGO, iz kojih proizlaze i nacionalni ciljevi vezani uz recikliranje i uporabu:

- do 1.01.2015. godine osigurati mogućnost odvajanja na mjestu nastanka, odvojenog sakupljanja i skladištenja otpada koji je se smatra posebnom kategorijom otpada; Grad Čakovec je pravovremeno, tj. u prošlom planskom razdoblju ispunio ovu obvezu
- do 1.01.2020. osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora, ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada
- do 1.01.2020. osigurati ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 - zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada

Ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada koja proizlaze iz čl. 24 ZOGO, osnova su Zakonom definiranih nacionalnih kvantitativnih ciljeva u gospodarenju biorazgradivim komunalnim otpadom, kao slijedi:

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Donošenjem PGO RH za razdoblje 2017. - 2022. godinu, na temelju ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom, kao i ranije spomenutih zakonskih obaveza i ciljeva koje RH mora postići u skladu s zakonskom regulativom EU, redefinirani su i nacionalni ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine (udio količina specificiran je u odnosu na količine u 2015. godini. Glavni i specifični ciljevi propisani PGO RH, navedeni su u tablici 3.13. Neki od navedenih ciljeva nisu ili su ograničeno primjenjivi na razini JLS, odnosno Grada Čakovca (takvi su u tablici 3.13. označeni svjetlijom bojom).

Tablica 3.13: Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu koji su određeni u PGO RH

Cilj	Specifični ciljevi
1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
	1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
	1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
	1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
	2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
	2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
	2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
	2.5 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
	2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom	
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom	
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti	
6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom	
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom	
8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom	

U tom smislu Grad Čakovec mora ispuniti navedene relevantne ciljeve na svom području, u rokovima koji su navedeni u PGO RH.

Opći ciljevi Grada Čakovca koji se planiraju postići u predstojećem planskom razdoblju:

1. Unaprjeđenje učinkovitosti cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Grada Čakovca kroz:

- unaprijeđenu edukaciju i komunikaciju s javnošću
- poboljšanje učinkovitosti sustava mjerama izbjegavanja i smanjivanja otpada i boljim nadzorom nad tokovima otpada
- povećanje udjela odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada i drugih vrsta odvojeno prikupljenog otpada iz komunalnog otpada
- osiguranje samoodrživosti financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom prema ZOGO i podzakonskim propisima

2. Osiguranje uvjeta i/ili kapaciteta za uporabu ili pripremu za daljnju obradu odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada i ostalih vrsta odvojeno prikupljenog otpada iz komunalnog otpada kroz:

- dovršetak izgradnje građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) i održavanje odlagališta Totovec

Na temelju analize postojećeg stanja, **Grad Čakovec** je za predstojeće plansko razdoblje postavio i kvantitativne ciljeve u gospodarenju pojedinim vrstama otpada u skladu s nacionalnim ciljevima iz ZOGO i PGO RH (Tablica 3.14).

Ovi ciljevi su specificirani u odnosu na količine otpada evidentirane u prošlom planskom razdoblju od strane GKP Čakom d.o.o koje su prijavljene u nacionalni Informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO), uz sljedeće pretpostavke:

- do 2020. god. količina komunalnog otpada neće biti veća od današnje, unatoč trenutnom trendu rasta
- do 2022.g. trebat će smanjiti apsolutnu ukupnu količinu otpada za 5%, u skladu ciljem 1.1 iz PGO RH

, a koje se temelje na očekivanom pozitivnom učinku provedbe mjera smanjenja i sprečavanja nastanka otpada u sljedećem planskom razdoblju.

Ciljane količine odgovarajućih vrsta otpada u predstojećem razdoblju su izračunate u odnosu na referentni sastav komunalnog otpada iz 4 županije SZRH (prema elaboratu IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o., 5-2013.).

Tablica 3.14: Kvantitativni ciljevi Grada Čakovca u gospodarnju otpadom za 2020. godinu

Komponenta	Maseni udio %	Predviđena masa 2020.g. (t)	Cilj 2020. izdvojeno min.%	Predviđena masa 2022.g. (t)	Cilj 2022. izdvojeno min.%	Masa izdvojenog otpada, min.(t)	Masa odloženog otpada, max.(t)
Papir i karton	20,9	1672	50	1600	60	960	640
Plastika	16,5	1320	50	1263	60	758	505
Metal	2,9	232	50	222	60	133	89
Staklo	4	320	50	306	60	184	122
Kuhinjski biootpad	33,6	2688	-	2572	40	1029	1543
Vrtni biootpad	7,8	624	-	597	40	239	358
Tekstil	5,3	424	-	406	60	243	162
Guma	0,3	24	75	231	75	17	6
UKUPNO		8.000,00		7.655,00		5.220	1.780

3.10 Ocjena stanja i analiza ostvarenih ciljeva u gospodarenju s otpadom Grada Čakovca

Grad Čakovec je u proteklom planskom razdoblju provodio sljedeće aktivnosti u gospodarenju otpadom:

- osigurao je javnu uslugu skupljanja miješanog komunalnog otpada, odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada i otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (ambalažni otpad i posebne kategorije otpada) te krupnog (glomaznog) otpada
- propisao je obvezu i uvjete korištenja komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada Odlukom o uređenju i održavanju naselja (SGGČ 5/15, 2/16)
- uveo je obračun i naplatu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada po količini/broju pražnjenja posuda
- uspostavio je sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada, te donio Odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada, mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, te u skladu s istom redovito provodi nadzor i sanaciju lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom
- po isteku važenja ranijeg Plana pokrenuo je izradu prijedloga plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca u skladu s ZOGO, koji će se objaviti na mrežnim stranicama Grada radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti, a po obavljenom javnom uvidu dostaviti ga Međimurskoj županiji i zatražiti prethodnu suglasnost, a po dobivanju iste donjeti Plan na gradskom vijeću, koji će nakon toga objaviti u Službenom glasilu Grada Čakovca
- redovito i pravovremeno je izrađivao godišnje Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom, i dostavljao godišnje izvješće Međimurskoj županiji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom Službenom glasilu Grada Čakovca.
- redovito u suradnji sa GKP Čakomom provodio izobrazno - informativne aktivnosti na svom području, te redovito održava i ažurira svoje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom
- redovito organizirao i sudjelovao u akcijama prikupljanja otpada, obavještavao zainteresiranu javnost putem javnih glasila i putem web stranice Grada o provedbi planova i akcija vezanih uz gospodarenje otpadom, te pravovremeno dostavljao Izvješća o provedenim akcijama Agenciji za zaštitu okoliša i prirode
- na području Grada Čakovca izgrađena su dva reciklažna dorišta i nabavljeno je mobilno reciklažno dvorište, čime je organizirano odvojeno prikupljanje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada, u svim naseljima Grada u skladu s ZOGO i posebnim propisima
- izradom plana sanacije i sanacijom odlagališta za neopasni otpad Totovec, koja je završena sve do faze odlaganja i zatvaranja odlagališta, čime je ono steklo status usklađenog odlagališta neopasnog otpada, osigurano je zbrinjavanje miješanog komunalnog i proizvodnog otpada u skladu s ZOGO
- izgradnjom kazete za građevni otpad koji sadrži azbest na odlagalištu otpada Totovec i ugovorom o poslovnoj suradnji s tvrtkom koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom za obavljanje djelatnosti sakupljanja, uporabe i zbrinjavanja građevnog otpada

sukladno ZOGO, osigurana je usluga reciklažnog dvorišta za građevni otpad, odnosno sudjelovanje Grada Čakovca u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada

- Grad Čakovec je pokrenuo projekt izgradnje Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec, za koju su pripremljeni projekti za izgradnju, dobivena je građevinska dozvola i izgrađeni neki dijelovi (faza) građevine, kojom će biti osigurani svi uvjeti i potrebne građevine za gospodarenje biootpadom i posebnim kategorijama otpada, u skladu s ZOGO, kao i centar za ponovnu upotrebu

Vezano uz ispunjavanje kvantitativnih ciljeva u gospodarenju otpadom Grada Čakovca, treba napomenuti da je analiza učinkovitosti gospodarenja pojedinim vrstama otpada bazirana na referentnom prosječnom sastavu komunalnog otpada iz četiri županije SZRH (poglavlje 3.2).

Na temelju podataka o količinama biološki razgradivog i posebnih kategorija otpada izdvojenih iz komunalnog otpada u postupku primarne selekcije, te količina ostalog komunalnog otpada na području Grada Čakovca u razdoblju od 2007. do 2016. godine, za svaku pojedinu vrstu otpada izračunati su maseni postoci (**indeks udjela**) izdvojenih količina svake pojedine vrste otpada proporcionalno njenom udjelu u referentnom sastavu komunalnog otpada u odnosu na ukupnu godišnju količinu otpada.

Količine otpada i vrijednosti indeksa udjela navedene su u Tablici 3.15. Trendovi promjene indeksa mogu se lakše pratiti na grafičkom prikazu podataka u dijagramu na Slici 3.16.

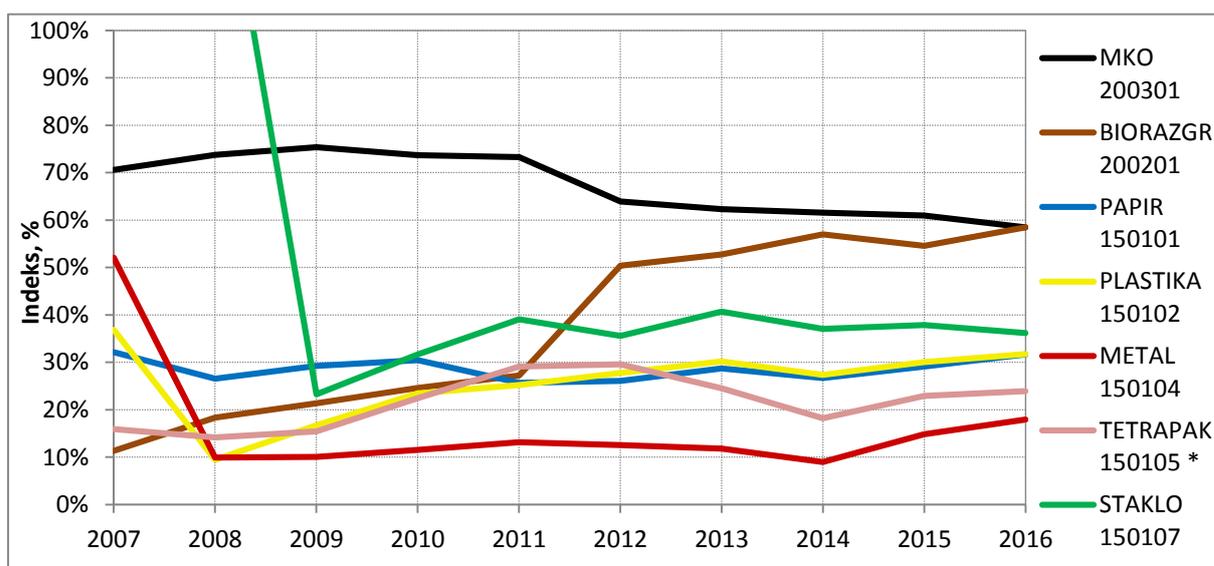
Tablica 3.15: Izdvojene količine biološki razgradivog i posebnih vrsta otpada i indeksi izdvajanja u odnosu na procjenjeni sastav komunalnog otpada iz 4 SZ županije.

Komponenta otpada	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Količina [t]										
MKO 200301	4722,3	5002,0	5104,3	4757,6	4636,9	4622,8	4608,7	4962,1	4908,2	4775,8
Biorazgradivi 200201	314,0	514,8	599,2	658,2	714,2	1509,0	1613,6	1901,2	1818,9	1977,0
Glomazni 200307	266,9	347,1	361,8	246,6	212,8	200,9	170,5	203,9	230,4	241,0
Papir 150101	449,0	376,4	414,3	411,0	340,0	394,2	443,7	449,2	489,3	540,9
Plastika 150102	407,0	105,7	187,1	250,2	263,3	331,1	368,3	363,6	399,1	428,1
Metal 150104	101,0	19,6	19,8	21,7	24,2	26,3	25,4	21,0	34,6	42,5
Složena amb.* 150105	21,3	19,2	21,0	29,0	36,9	42,8	36,3	29,4	36,9	39,1
Staklo 150107	407,0	397,7	63,1	81,9	98,9	102,9	120,3	119,6	121,9	118,2
UKUPNO Komunalni	6688,5	6782,4	6770,5	6456,1	6327,2	7230,0	7391,5	8058,0	8045,8	8168,8
Indeks udjela [% mas.]										
MKO 200301	70,60	73,75	75,39	73,69	73,29	63,94	62,35	61,58	61,00	58,46
Biorazgradivi 200201	11,34	18,33	21,38	24,63	27,26	50,42	52,73	56,99	54,61	58,46
Papir 150101	32,12	26,55	29,28	30,46	25,71	26,08	28,72	26,68	29,10	31,68
Plastika 150102	36,88	9,44	16,75	23,49	25,22	27,76	30,20	27,35	30,07	31,76
Metal 150104	52,07	9,94	10,09	11,58	13,19	12,54	11,83	9,00	14,82	17,96
Složena amb.* 150105	15,92	14,15	15,47	22,46	29,15	29,59	24,56	18,21	22,91	23,95
Staklo 150107	152,13	146,57	23,29	31,69	39,09	35,58	40,69	37,10	37,87	36,18
* u ref. sastavu komunalnog otpada udio nije specificiran; preuzet je koeficijent iz sastava otpada u RH (2%)										

Vezano uz postupanje s biološki razgradivim komunalnim otpadom, iz rezultata analize je evidentno da je već 2011. godine bilo izdvojeno više od 27% biootpada, kao i 25% otpadnog papira, koji čine najveći dio biološki razgradive komponente iz komunalnog otpada, te se može smatrati da je već tada bio postignut prvi cilj iz novog ZOGO, kojim se propisuje ograničenje odlaganja više od 75% biorazgradive komponente iz komunalnog otpada do kraja 2013. godine⁷.

Tijekom razdoblja 2012. do 2016. godine, nakon uvođenja posebnih posuda za biootpad otpad, povećano je izdvajanje biološki razgradive komponente iz komunalnog otpada na 58% biootpada i 32% papira. Imajući u vidu činjenicu da ovom analizom nije obuhvaćen dio tokova biorazgradive komponente iz komunalnog otpada, koji prikupljaju drugi ovlaštene prikupljivači zajedno sa proizvodnim otpadom, stvarna situacija je još bolja, pa se može zaključiti da je u 2016. godini postignut i drugi cilj koji propisuje ZOGO, a kojim se ograničava najveća dopuštena masa odlaganja 50% biorazgradive komponente iz komunalnog otpada do kraja 2016. godine⁷.

Na temelju toga se može zaključiti da je sustav gospodarenja otpadom Grada Čakovca u pogledu postupanja s biološki razgradivim komunalnim otpadom već usklađen sa zahtjevima iz ZOGO, odnosno Direktive o odlagalištima otpada EU (1999/31/EC).

Slika 3.16: Indeksi izdvajanja pojedinih vrsta odvojeno prikupljenog otpada (u odnosu na referentni prosječni sastav otpada)

Vezano uz izdvajanje posebnih vrsta otpada iz komunalnog otpada, u razdoblju od 2009. do 2013. godine uočljiv je trend porasta izdvojene količine stakla (23 do 46 %) i kompozitne ambalaže (23 do 47 %), nakon čega do 2016. iste stagniraju. Tijekom čitavog promatranog razdoblja vidljiv je konstantan porast plastike od (10 do 30 %), dok je porast izdvojenih količina vrlo umjeren kod metala (10 do 18 %) i papira (26 do 33 %).

Ipak, kod svih posebnih vrsta otpada, osim stakla, uočen je trend rasta izdvojenih količina u zadnje dvije godine.

⁷ Vezano uz ciljeve iz čl. 24 ZOGO, točnu kvantitativnu analizu odložene biorazgradive komponente u prethodnom razdoblju nije moguće provesti, obzirom da postojeći informacijski sustav gospodarenja otpadom ne omogućuje jasno razdvajanje tokova posebnih kategorija otpada, prikupljenih od strane ovlaštenih prikupljivača, porijeklom iz komunalnog u odnosu na proizvodni otpad.

Na početku razdoblja vidljiv je veliki pad skupljenih količina metala, koji je nastupio nakon višestrukog povećanja cijena otpadnog metala na tržištu, koje je potaknulo masovno odvajanje i prodaju metalnog otpada kao sekundarne sirovine ovlaštenim otkupljivačima, zajedno sa drugim (proizvodnim) metalnim otpadom, koji se u tom slučaju više ne evidentira kao komunalni otpad⁷.

Posljedica toga je smanjenje količine metalnog otpada u komunalnom otpadu u odnosu na očekivane količine prema procjeni sastava komunalnog otpada, a prvenstveno zbog nelegalnog skupljanja.

Specifična je situacija i sa većim evidentiranim količinama stakla od očekivanih na početku promatranog razdoblja, jer je tada postojala mogućnost besplatnog odlaganja stakla na odlagalištu otpada.

Udio miješanog komunalnog otpada, koji se odlaže, smanjuje se od 2014. godine. Količina odloženog otpada je u 2014. godini bila veća od one u 2013., zbog znatnog povećanja ukupne količine komunalnog otpada (Slika 3.8). Najveći utjecaj na smanjenje količine MKO koji se odlaže ima izdvajanje biorazgradive komponente iz komunalnog otpada.

Ukupna količina prikupljenog komunalnog otpada u Gradu Čakovcu, nakon stagnacije u razdoblju od 2009. do 2012. godine, u kontinuiranom porastu stopom od 1,3 % godišnje.

Zahvaljujući razvijenoj vrlo dobroj suradnji Grada Čakovca i GKP Čakom d.o.o. s većinom JLS Međimurske županije u pogledu oporabe, zbrinjavanja i odlaganja komunalnog otpada, a sa susjednih 5 JLS i u pogledu organizacije javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i drugih aktivnosti, koja je i formalizirana potpisivanjem međusobnih sporazuma u suradnji tijekom 2014. godine, Grad Čakovec je pridonio i ispunjavanju zakonskih obveza spomenutih JLS.

Postojeće stanje gospodarenja otpadom u Gradu Čakovcu je znatno iznad prosjeka RH, zahvaljujući prvenstveno velikim dugogodišnjim vlastitim ulaganjima u razvoj sustava, ali i dobroj suradnji sa državnim institucijama, kao i financijskoj podršci FZOEU u nekim od projekata vezanih za gospodarenje otpadom Grada Čakovca.

Sanacijom odlagališta Totovec, pripremljenim projektima i djelomičnom izgradnjom Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK), otvaranjem reciklažnih dvorišta, ulaganjem u nabavu nove i modernizacijom postojeće komunalne opreme, te kontinuiranom, dugogodišnjom edukacijom i podizanjem svijesti građana u suradnji sa kompetentnim udrugama građana, sustav gospodarenja otpadom Grada Čakovca danas ima sva obilježja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Obzirom da osigurava svojim korisnicima sve usluge koje propisuje ZOGO i omogućuje cjelovito rješenje u gospodarenju otpadom, od poticanja sprječavanja nastanka otpada, njegove oporabe do zbrinjavanja, kao i među prvima u RH razvijen i uveden način naplate usluge prema stvarnom broju pražnjenja, te postignutim rezultatima u ispunjavanju ciljeva iz PGO RH, sustav gospodarenja otpadom Grada Čakovca se može ubrojiti u trenutno narazvijeni i najučinkovitije sustave u RH.

Grad Čakovec je u prošlom planskom razdoblju ispunio sve obveze i većinu ciljeva vezano uz gospodarenje otpadom propisanih ZOGO, ili je pokrenuo aktivnosti i projekte koji su usmjereni na njihovo ispunjavanje.

Završetkom započetih projekata i planiranim aktivnostima, tj. provođenjem mjera predviđenih PGO RH i ovim Planom u sljedećem planskom razdoblju, Grad Čakovec će ispuniti sve obveze i ciljeve definirane ZOGO i PGO RH.

4. GRAĐEVINE I POSTROJENJA ZA ZBRINJAVANJE OTPADA

4.1 Uvjeti određeni planskom dokumentacijom

Prema ZOGO i PGO RH, Jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je u dokumentima prostornog uređenja odrediti lokacije i kategorije građevina za gospodarenje otpadom od regionalnog značaja, kao što su reciklažni centri, sortirnice, postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada, građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada, osim onih od državnog značaja, te odlagalište inertnog otpada i odlagalište neopasnog otpada uključujući i odlagalište s kazetom za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest.

Jednako tako, općine i gradovi dužni su u prostorno planskoj dokumentaciji odrediti lokacije za građevine lokalne razine i značaja, kao što su centri za ponovnu uporabu, reciklažna dvorišta i građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog i regionalnog značaja.

Prostori za zbrinjavanje i oporabu građevnog otpada, pored uvjet propisanih posebnim propisima moraju ispuniti kriterije za njihov smještaj iz prostornih planova općina/gradova, kojima se određuju mogući raspoloživi prostori za lokaciju tog tehnološkog procesa. Više gradova i općina mogu prema sporazumu imati zajedničke lokacije za spomenute građevine, smještene prema uvjetima iz Plana odgovarajuće razine.

Treba istaknuti da nijedna JLS na području Županije, osim Grada Čakovca, u svojim Prostornim planovima uređenja nije definirala centar za gospodarenje otpadom, odnosno prostor za odlaganje otpada, nego je gospodarenje otpadom vezala na Prostorni plan Županije i PPUG-Čakovca, odnosno postojeće ili planirane lokacije ili odvoz otpada izvan prostora Županije.

4.1.1 Prostorni plan Međimurske županije

Prostornim planom Međimurske županije (SGMŽ 7/01 i 8/01) predviđena je Građevina za odlaganje komunalnog otpada, neopasnog tehnološkog otpada i privremeno skladištenje opasnog otpada na lokaciji „Pustošija“. Kriteriji za odabir lokacije odlagališta temeljeni su na Geološkoj i Hidrogeološkoj studiji, zaštitnim zonama naselja i ravnomjernoj dostupnosti svih naselja odlagalištu. Kao alternativna lokacija predviđena je lokacija postojećeg odlagališta otpada „Totovec“.

Prostorni plan Međimurske županije otvara mogućnost da JLS mogu samostalno sklopiti sporazum o odlaganju svog komunalnog otpada na svom ili zajedničkom odlagalištu prema kriterijima koji proizlaze iz važeće zakonske regulative i odredbi Prostornog plana.

Dopunom prostornog plana Međimurske županije (SGMŽ 23/10), na temelju Strategije gospodarenja otpadom RH, Plana gospodarenja otpadom RH i Plana gospodarenja otpadom u Međimurskoj županiji predlaže se uvođenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Međimurske županije.

Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u RH, predviđa izgradnju građevina za prikupljanje sortiranje i prethodnu obradu i oporabu komunalnog otpada na lokalnoj razini, a okosnicu sustava čine županijski i regionalni centri za gospodarenje otpadom.

Stoga se je i Međimurska Županija, kao suosnivač zajedno sa susjednim županijama, uključila u projekt Regionalnog centra za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada za područje Sjeverozapadne Hrvatske, RCGO Piškornica.

4.1.2 PGO Grada Čakovca iz prošlog planskog razdoblja

Ranijim planom gospodarenja otpadom Grada Čakovca, koji je važio u razdoblju od 2007. do 2015. godine, organiziran je sustav gospodarenja komunalnim otpadom, koje obuhvaća sljedeće aktivnosti i mjere:

- sakupljanje otpada na mjestu nastajanka (u domaćinstvima odlaganjem u spremnike, vreće ili kontejner ili na zajedničkoj lokaciji s više spremnika ili kontejnera za smeće)
- sustav odvojenog skupljanja otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti putem zelenih otoka na javnim površinama, odnosno posebnih spremnika (kontejnera) za staklo, papir, plastičnu i metalnu ambalažu, te istrošene baterije
- prikupljanje ostalih posebnih i problematičnih vrsta otpada (stare akumulatori, električki i elektronički otpad, otpadna vozila, otpadne gume) putem ovlaštenih sakupljaču,
- organizirani odvoz glomaznog otpada glomaznog otpada na zahtjev po sistemu posebnih „kupona“
- transporta od područja skupljanja do mjesta za tretman odnosno odlaganje

Osigurano je prikupljanje, skladištenje i predaja otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti za to ovlaštenim prikupljivačima, kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom u skladu s odredbama tada važećeg Zakona o otpadu.

Predviđeno je provođenje mjera za smanjenje i sprečavanje nastanka otpada, kao i edukativnih kampanji i akcija u suradnji sa udrugama civilnog društva namijenjenih građanstvu, radi podizanja svijesti i poboljšanja kvalitete sustava.

Ranijim PGO predviđeno je zbrinjavanje otpada s područja Grada Čakovca i drugih jedinica lokalne samouprave s područja MŽ na odlagalištu otpada Totovec, na temelju međusobnih ugovora, te unutar ograničenja maksimalno dozvoljenih količina odloženog otpada, koje su utvrđene relevantnim studijama, projektima i dozvolama.

Novim PGO Grad Čakovec će nastaviti pratiti trendove i uvoditi nova pravila u gospodarenju otpadom iz aktualne zakonske regulative.

4.2 **Izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica**

Regionalni centar za gospodarenje otpadom osnovale su 2003. godine četiri županije sjeverozapadne Hrvatske (Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska) s lokacijom u Piškornici u Koprivničko-križevačkoj županiji, za potrebe zajedničkog gospodarenja otpadom.

Postupke i radnje vezane uz pokretanje realizacije centra, te koordinaciju među osnivačima najprije je provodila Javna ustanova za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada u razdoblju od njenog osnivanja 2003. godine do 2009. godine, tijekom kojeg je najveći dio vremena utrošen je na postupke o utvrđivanju lokacije centra, na postupke izmjene i dopune prostorno planske dokumentacije i na suradnju s javnošću. Nakon

toga vođenje RCGO preuzeo je njezin pravni slijednik, trgovačko društvo RCGO Piškornica d.o.o. u vlasništvu osnivača.

Grad Čakovec potpisao je 7.10.2011. sa društvom Piškornica d.o.o. RCGO sporazum o preuzimanju otpada, kojim se obvezuje sav neopasni otpad, osim izdvojenog skupljenog otpada za oporabu ili neki od postupaka zbrinjavanja osim otpada za odlaganje (D1), predati RCGO.

Prema izvješću o radu RCGO Piškornica (stanje poč. 2015. god.), Međimurska Županija je podmirila svoje financijske obaveze za 2013. godinu, a ugovor o preuzimanju otpada s RCGO su potpisale sve JLS Međimurske Županije.

Tijekom 2014. godine, provedeni su postupci javne nabave za projektnu dokumentaciju pretovarnih stanica Zabok i Varaždin, provedeno je izvlaštenje zemljišta u KO Koprivnički Ivanec i pretovarnih stanica Zabok i Varaždin, izrađen je projekt izgradnje pristupne ceste RCGO i izrađena je natječajna dokumentacija za izradu Studije izvedivosti i podnošenje projektne prijave za financiranje projekta RCGO iz fondova EU.

Vlada RH donijela je Odluku (NN 72/14) kojom se projekt RCGO Piškornica proglašava strateškim projektom RH. Obaveza RH je do kraja 2018. izgraditi svih 13 regionalnih centara za gospodarenje otpadom i uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području čitave RH.

RCGO Piškornica je 29.12.2014. objavom prvog dijela dokumentacije za nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave RH, pokrenuo postupak javne nabave za projektiranje i izvođenje radova na izgradnji regionalnog centra. U prvoj polovici 2015. godine planirana je predaja dokumentacije za sufinanciranje izgradnje RCGO Piškornica sredstvima EU fondova.

Prema postojećoj projektnoj dokumentaciji, RCGO Piškornica bi se sastojao od reciklažnog dvorišta, postrojenja za MBO i kontroliranog bioreaktorskog odlagališta. Predviđeni način MBO obrade otpada u RCGO svodi se na slijedeće operacije ili procesne korake:

1. Mehanička predobrada komunalnog otpada - razdvajanje krupne, pretežno suhe od sitne pretežno biorazgradive frakcije otpada prosijavanjem; usitnjavanje i priprema krupne, pretežno suhe frakcije za sekundarnu mehaničku obradu
2. biološka obrada - aerobni proces obrade biorazgradivog otpada bez cirkulacije vode (biosušenje) 12 - 15 dana u hrpama do visine 6 metara uz kontrolu temperature. Procesom biosušenja ulazna masa komunalnog otpada smanjuje se za 25 - 30 %.
3. sekundarna mehanička obrada - bioprosušena sitna i usitnjena krupna frakcija iz primarne mehaničke obrade zajedno se dalje obrađuju (rafiniraju). Odvajaju se frakcije GIO-SRF, metali i biološki obrađena frakcija pogodna za proizvodnju bioplina.
4. Obrada otpadnih plinova - iz svih dijelova i uređaja postrojenja u kojima dolazi do stvaranja neugodnih mirisa ili zagađenja zrak se odvodi na biofilter, gdje se pomoću mikroorganizama (aerobni biološki proces) postiže smanjenje neugodnih mirisa i uklanjanje drugih bio-aerosola prije ispuštanja u atmosferu.

Stupanjem na snagu novog PGO RH, predviđena je revizija svih projekata CGO/RCGO osim dva koja su u trenutku donošenja PGO RH bila u podmakloj razvojnoj fazi (CGO Bikarac i Biljane Donje).

U skladu s time, prema Odluci Vlade RH o Implementaciji PGO RH predviđena je priprema projekta i izgradnja RCGO Piškornica za obradu ne više od 140.000 t miješanog komunalnog otpada godišnje. Postrojenje mora biti projektirano na način da se koriste najsuvremenije tehnologije, koje će se u budućnosti prilagoditi obradi odvojeno sakupljenih

frakcija otpada, uključujući i biorazgradivi otpad, kako bi se povećala stopa recikliranja i biološke obrade komunalnog otpada.

Nakon što se u skladu s PGO RH provede postupak revizije projekta, te finalno definiraju tehnološki proces i kapaciteti zbrinjavanja otpada u RCGO Piškornica, pristupit će se njegovoj izgradnji uz sufinanciranje iz razvojnih fondova EU u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014.-2020.. Odlukom Vlade o Implementaciji PGO RH, završetak izgradnje RCGO Piškornica predviđen je za kraj 2020. godine.

Nakon otvaranja RCGO Piškornica, te popunjenja kapaciteta *odlagališta za neopasni otpad Totovec*, Grad Čakovec će na obradu u RCGO predavati samo miješani komunalni otpad KBO 20 03 01, dok će se pojedini postupci i faze postupanja s– otpadom - prihvat, skladištenje, obrada i pretovar otpada i dalje odvijati na lokaciji Totovec.

Sortiranje ambalažnog otpada (lake frakcije) i kompostiranje biorazgradivog otpada (teške frakcije) nakon odvojenog prikupljanja posebnih kategorija otpada (primarne selekcije) nastaviti će se obavljati na lokaciji Totovec.

Uz odlagalište su projektirane građevine pod nazivom *Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) Totovec* za što je dobivena građevinska dozvola, a koja se sastoji od:

- više građevina za prihvat, mehaničku obradu (sortiranje) i skladištenje posebnih kategorija otpada i prethodno izvojenih sastavnica komunalnog otpada
- reciklažno dvorište sa ulazno-izlaznom zonom
- građevina za prihvat i skladištenje posebnih kategorija otpada i opasnog otpada iz kućanstava
- građevina za kompostiranje prethodno razvrstanog biološki razgradivog otpada

Obzirom da je na lokaciji Totovec već izgrađena infrastruktura, a djelom i potrebne građevine za gospodarenje otpadom, planira se korištenje istih zajedno sa projektiranom građevinom pod nazivom *Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) Totovec*. Time bi se ostvario reciklažni centar sukladno PGO RH, što svojim sastavnicama *Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) Totovec* kao sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada već jest.

4.3 Građevine za gospodarenje otpadom na lokaciji Totovec

4.3.1 Odlagalište neopasnog otpada Totovec

Odlagalište neopasnog otpada Totovec nalazi se južno od grada Čakovca i udaljeno je cca 8 km (5,5 km zračne linije) od centra grada. Nalazi se na području mjesnog odbora Totovec, a smješteno je na udaljenosti cca 600 m sjeverno od naselja Totovec (Slika 4.1).

Slika 4.1: Odlagalište neopasnog otpada Totovec (foto: GKP Čakom d.o.o.)

Odlagalište u Totovcu počelo se koristiti 1974. god. Otpad se u početku rada odlagao u napušteno eksploatacijsko polje šljunka površine 4,6 ha. Godišnje se prosječno odloži 10.000 t otpada. Odlagalište je od 2001. godine u postupku sanacije.

Radovi na sanaciji podijeljeni su u pet faza, od kojih prvu fazu predstavljaju ranije izvedeni radovi do 2012. godine. Tijekom sanacije starog odlagališta odrađena je mehanička obrada zatečenog otpada prije odlaganja, a nakon toga se dopremljeni otpad direktno odlagao na radnu plohu. Na radnoj plohi se izdvaja papir i plastika iz dopremljenog otpada i odlaže se u za to pripremljene kontejnere. Izdvojene frakcije se predaju na obradu ovlaštenim oporabiteljima.

Površina raspoloživog zemljišta odlagališta je u travnju 2013.g. bila 13,96 ha, od kojih 8,47 ha obuhvaćeno I. fazom sanacije. Za II. fazu sanacije predviđeno je 3,03 ha (ostalo se odnosi na cestu 0,89 ha, a slobodno ostaje 1,57 ha). Prema geodetskoj izmjeri od 31.12.2012., na odlagalištu je ukupno odloženo 230.000 m³ proizvodnog i komunalnog otpada, dok je krajem 2017. godine geodetskom izmjerom zabilježeno 285.000 m³. Ukupan planirani kapacitet odlagališta je 350.000 m³, tako da je raspoloživ preostali kapacitet za odlaganje 65.000 m³. Uz poznatu zapremninsku masu ugrađenog otpada od 1.400 kg/m³ ukupni kapacitet odlagališta je 500.000 tona.

U travnju 2015. godine dobivena je uporabna dozvola za I. fazu i završetak sanacije Odlagališta neopasnog otpada Totovec, čime je Odlagalište steklo status usklađenog odlagališta otpada.

Krajem 2015. godine, završeni su građevinski radovi faze II do IV na sanaciji tijela odlagališta, odnosno donjem brtvenom sloju, sustavu odvodnje oborinskih i procjednih voda, obodnoj prometnici i rasvjeti, te izgradnji reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Reciklažno dvorište je pušteno u rad u veljači 2016. godine, a namijenjeno je stanovnicima Grada Čakovca, prenstveno iz mjesnih odbora bližih lokaciji, kao i korisnicima - fizičkim osobama s područja pet susjednih Općina (Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica i Mala Subotica).

Izvedba zadnje, V. faze sanacije, odnosno izrada prekrivnih slojeva na odlagalištu otpada, predviđena je nakon popunjavanja tijela odlagališta otpadom do projektirane visine. U trenutku izrade ovog Plana, sav ostali komunalni otpad Grada Čakovca i više od polovine JLS Međimurske županije odlaze se na odlagalištu neopasnog otpada Totovec.

U sklopu odlagališta otpada Totovec 2015. godine izgrađeno je reciklažno dvorište za građevinski otpad, te je već u ožujku 2016. godine izdana dozvola za promjenu namjene reciklažnog dvorišta građevnog otpada u kompostirnicu i uporabu građevine, a u lipnju 2016. dobiveno je *Rješenje o dopuni postojeće dozvole za gospodarenje otpadom za postupke R3 i D1*, temeljem kojih su stečeni svi zakonski propisani uvjeti za djelatnost kompostiranja odvojeno prikupljenog biološki razgradivog komunalnog (BKO) otpada.

U sklopu odlagališta za neopasni otpad Totovec izgrađena je ploha 1 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest. Ploha 1 je izgrađena temeljem Uredbe vlade RH o interventnom zbrinjavanju azbesta, a financirana je u cijelosti sredstvima FZOEU. Ploha 1 je u međuvremenu popunjena, a u tijeku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju pokrovnog sloja plohe 1 i izgradnje nove plohe 2 za odlaganje građevnog otpada koji sadrži čvrsto vezani azbest.

4.3.2 Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu (GzOGsK)

U skladu sa PGO, Grad Čakovec, zajedno s GKP ČAKOM d.o.o. već dulji niz godina, u namjeri odgovarajućeg postupanja s otpadom, gradi građevine za postupanje s otpadom. U tom smislu, prepoznata je važnost da se pored odlagališta otpada na lokaciji Totovec, izgrade i druge građevine koje bi osigurale zakonito gospodarenje otpadom. S tim u vezi, izrađen je idejni projekt naziva „Oporabilište otpada Totovec - složena građevina u lipnju 2011. godine. Na temelju navedenih projekata u ožujku 2013. godine, izdana je lokacijska dozvola, a kasnije je zatražena i izmjena i dopuna lokacijske dozvole.

Izgradnja navedenih građevina uvrštena je, u travnju 2013. godine, u poslovni plan GKP ČAKOM d.o.o. te je Gradsko vijeće Grada Čakovca, donijelo, dana 17. travnja 2013. godine, Odluku o sufinanciranju izgradnje dijela Oporabilišta otpada Totovec, na što je i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU) dao svoju načelnu suglasnost. Nakon izrade glavnog projekta u prosincu 2015. godine izdana je i građevinska dozvola za dio građevine Fazu 1 - Građevina za prihvatanje, sortiranje i skladištenje prethodno razvrstanih posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada. Na lokaciji je, izgrađena mala sortirnica dimenzija 24x12m, koja sadrži usipni koš, dva elevatora, jednu sortirnu traku i automatsku prešu - balirku. Nakon izgradnje 2016. godine, u kolovozu iste godine izdana je uporabna dozvola.

S ciljem ubrzanja izgradnje navedenih građevina na lokaciji Totovec, te održivosti sustava gospodarenja otpadom na području Grada Čakovca i Međimurske županije, respektirajući pozitivne propise Republike Hrvatske, u studenom, 2016. godine izrađena je nova projektna dokumentacija za predmetnu građevinu pod nazivom „Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec - Faze 2, 3, 4 i 5“. U skladu sa svim navedenim promjenama i novim zahtjevima (ZOGO), cjelokupni projekt „Oporabilište otpada Totovec“ preimenovan je u projekt „Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu“ (GzGOsK).

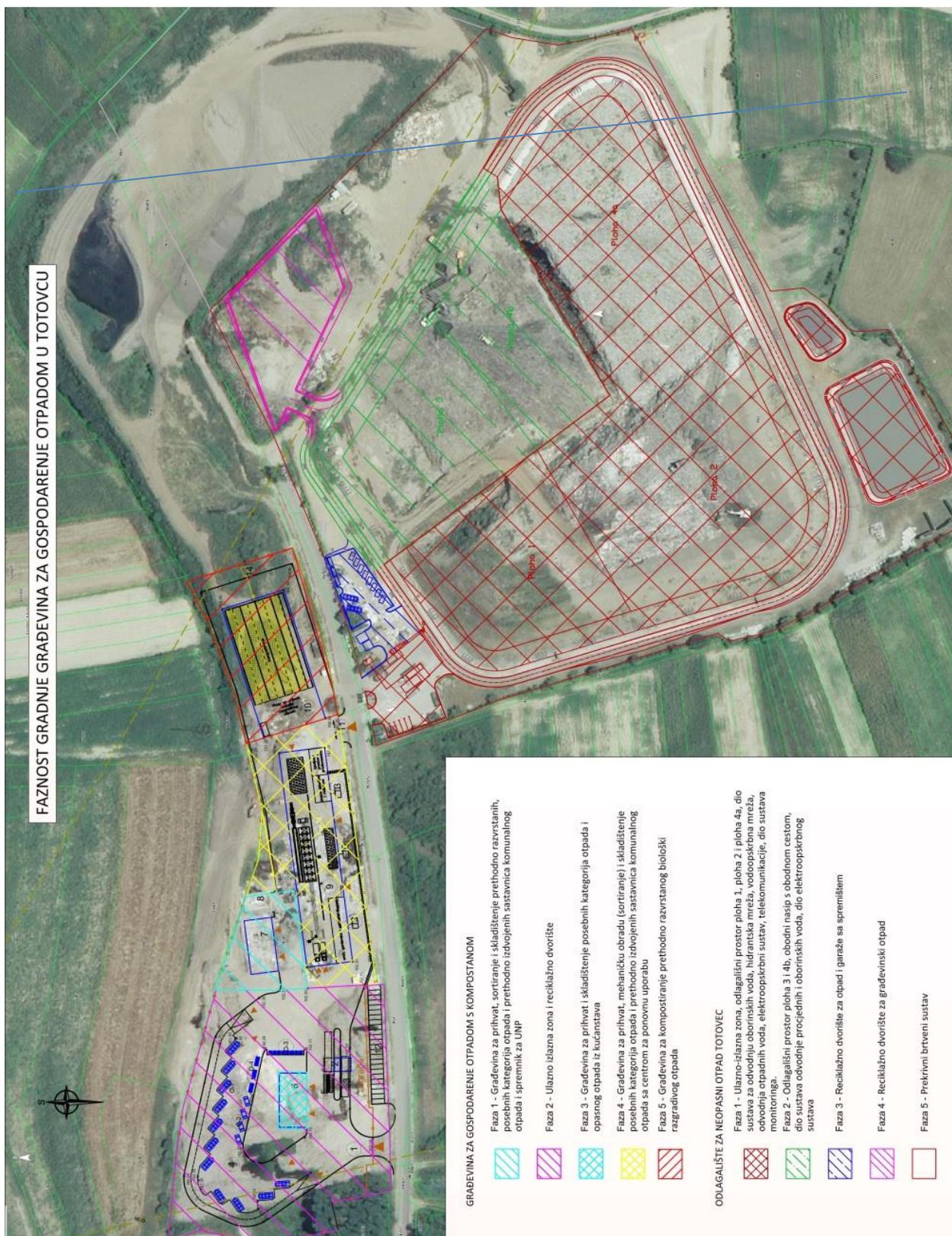
Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom na lokaciji Totovec (GzGOsK) je je građevina namijenjena za prihvata otpada, njegovu obradu te skladištenje obrađenih sastavnica otpada do njihove konačne dispozicije, odnosno predaje ovlaštenicima na daljnju uporabu ili zbrinjavanje. Projektirana građevina se planira izgraditi na jednoj katastarskoj čestici, u vlasništvu Gradskog komunalnog poduzeća Čakom d.o.o. Mihovljanska 10, Mihovljan, Čakovec.

Građenje građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec, izvodit će se fazno, u skladu s važećom lokacijskom dozvolom, s krajnjim ciljem ishođenja odvojenih uporabnih dozvola za svih pet predviđenih faza, i to na slijedeći način:

- Faza 1 - Građevina za prihvata, sortiranje i skladištenje prethodno razvrstanih, posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada i spremnik za UNP (izvedeno i dobivena je uporabna dozvola)
- Faza 2 - Ulazna izlazna zona i reciklažno dvorište,
- Faza 3 - Građevina za prihvata i skladištenje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada iz kućanstava,
- Faza 4 - Građevina za prihvata, mehaničku obradu (sortiranje) i skladištenje posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada sa centrom za ponovnu uporabu i
- Faza 5 - Građevina za kompostiranje prethodno razvrstanog biološki razgradivog otpada.

Navedene faze su samostalne uporabne cjeline, a oznaka njihovog rednog broja ne određuje prioritet građenja (Slika 4.2). Sve navedene uporabne cjeline moraju biti opremljene odgovarajućom infrastrukturom. Faze 2, 3, 4 i 5 se mogu izvoditi nasumičnim redoslijedom, bez prioriteta realizacije, s mogućnošću ishođenja zasebnih uporabnih dozvola za pojedine faze, unutar kojih će se izvoditi pojedini objekti i sustavi.

Početakom 2017. godine od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje i EU fondove Međimurske županije, izdana je građevna dozvola za gradnju Građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) za faze izgradnje 2 do 5, čime su konačno stvoreni uvjeti za nastavak izgradnje i realizaciju ovog projekta.

Slika 4.2: Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) i odlagalište neopasnog otpada Totovec (GPK Čakom d.o.o.)

4.4 Izgradnja reciklažnih dvorišta

Prema zahtjevima ZOGO, čl.35, JLS koja ima više od 1 500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, a ako ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem.

Također, JLS je dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koja su uspostavljena reciklažna dvorišta odnosno mobilne jedinice.

Grad Čakovec, koji ukupno ima 27.994 stanovnika, prema navedenim kriterijima dužan je na svom teritoriju osigurati najmanje dva reciklažna dvorišta.

Izgradnjom i otvaranjem reciklažnog dvorišta 12.07.2013. godine na lokaciji Mihovljanska ulica 10 u Čakovcu, u sjedištu uprave GKP Čakom d.o.o., (Slika 4.4.), Grad Čakovec je djelomično osigurao uvjete za provedbu ciljeva iz ZOGO, odnosno PGO RH, koja se međunarodnim ugovorima obvezala da će od 1. siječnja 2015. godine, putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Reciklažno dvorište je uređeno na građevinskoj parceli površine cca 1370 m², ograđeno je i opremljeno nepropusnom podlogom sa odvodnjom i separatorom, te izgrađenim natkrivenim spremištima tekućeg i krutog problematičnog otpada.

Vrste i kapaciteti spremnika, prema vrstama otpada koje se skupljaju na reciklažnom dvorištu specificirani su u Tablici 4.1.

Slika 4.3: Reciklažno dvorište u Mihovljanskoj ulici 10 u Čakovcu (GKP Čakom d.o.o.)

Uz postojeće reciklažno dvorište, u gradu Čakovcu, izgrađeno je još jedno reciklažno dvorište na lokaciji odlagališta za neopasni otpad u Totovcu (pušteno u rad 10.02.2016. godine), namijenjeno stanovnicima Grada Čakovca, prenstveno iz mjesnih odbora bližih lokaciji, kao i korisnicima - fizičkim osobama s područja pet susjednih Općina (Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica i Mala Subotica), kojima je takvo zajedničko korištenje je omogućeno sklapanjem Sporazuma o zajedničkoj suradnji spomenutih općina na području gospodarenja otpadom sa Gradom Čakovcem (Sporazum od 19.11.2014. godine).

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem (GKP Čakom d.o.o.) dužna je:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom sljedećem komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Tablica 4.1: Kapacitet reciklažnog dvorišta u Mihovljanskoj ulici 10, prema vrstama otpada

Ključni broj	Opis	Dnevni kapacitet
20 01 13*	otapala	15 m ³
20 01 14*	kiseline	15 m ³
20 01 15*	lužine	15 m ³
20 01 17*	fotografske kemikalije	15 m ³
20 01 19*	pesticidi	15 m ³
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	15 m ³
20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluoro ugljike	15 m ³
20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25	15 m ³
20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari	15 m ³
20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari	15 m ³
20 01 31*	citotoksici i citostatici	15 m ³
20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije	15 m ³
20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente	15 m ³
20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari	15 m ³
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	15 m ³
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	15 m ³
20 01 10	odjeća	1,8 m ³
	EE otpad	5 m ³
15 01 04	ambalaža od metala	5 m ³
20 01 40	metali	5 m ³

Ključni broj	Opis	Dnevni kapacitet
15 01 02	ambalaža od plastike	14 m ³
20 01 39	plastika	14 m ³
15 01 01	ambalaža od papira i kartona	14 m ³
20 01 01	papir i karton	14 m ³
20 03 07	glomazni otpad	14 m ³
15 01 07	staklena ambalaža	32 m ³
20 01 02	staklo	32 m ³
20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*	640 l
20 01 25	Jestiva ulja i masti	2500 l
20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33*	1000 l
20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*	15 m ³
20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje nisu naved. pod 20 01 27*	15 m ³
20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29*	15 m ³
17 01 01	beton	5 m ³
17 01 02	cigle	5 m ³
17 01 03	crijep/pločice i keramika	5 m ³
17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10	5 m ³
17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest	5 m ³
17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari	5 m ³
17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*	5 m ³
17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest	5 m ³
17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima	5 m ³
17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu naved. pod 17 08 01*	5 m ³
08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari	15 m ³
08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*	15 m ³
16 01 03	otpadne gume	15 m ³
18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)	15 m ³

4.4.1 Mobilno reciklažno dvorište

U skladu sa zahtjevima čl. 35 ZOGO, Grad Čakovec je tijekom 2014. godine nabavio mobilno reciklažno dvorište za potrebe prikupljanja posebnih vrsta otpada i opasnog otpada iz naselja koja su udaljena od stacionarnog reciklažnog dvorišta.

Mobilno reciklažno dvorište sastoji se od rol kontejnera tlocrtnih dimenzija duljina x širina x visina 6038 x 2438 x 2820 mm, u kojem se nalaze stalci za 24 vreće volumena 120 litara, te police u tri razine. Na svaku policu stane 12 komada zatvorenih Euro-fix kutija od niskotlačnog polietilena, otpornih na ulja, masti, lužine i gotovo sve kiseline, vanjskih dimenzija 600 x 400 x 420 mm (DxŠxV). U kontejneru se nalaze još dva metalna spremnika za stare lijekove i četiri metalna spremnika za stare baterije (Slika 4.4.).

Slika 4.4: Mobilno reciklažno dvorište (GKP Čakom d.o.o.)

Dnevni kapacitet MRD-a iznosi kako slijedi:

Vreće	24 kom x 120 litara	2.880 litara
Kutije	36 kom x 0,6 x 0,4 x 0,42	3.628 litara
UKUPNO		6.508 litara

Osim navedenih posuda može se skupljati i tekući otpad u dodatnim kanisterima i sličnim posudama, pa se može procijeniti da dnevni kapacitet MRD-a iznosi oko 6,5 t otpada.

Godišnji kapacitet na bazi jednog punjenja/praznjenja dnevno u tom slučaju iznosi:

$$250 \times 6,5 = 1.625 \text{ t, pod pretpostavkom rada samo radnim danima u godini}$$

$$365 \times 6,5 = 2.372,5 \text{ t, pod pretpostavkom rada 365 dana u godini}$$

Svaki dan kamion navlakač početkom radnog dana odveze MRD u određeno naselje prema unaprijed zadanom rasporedu, a na kraju radnog dana ga vrati u reciklažno dvorište u Mihovljanskoj ulici. Tu se istovaruje sav otpad skupljen tijekom radnog dana i tako ispražnjeno MRD bude spremno sljedeće jutro za prihvatanje otpada idućeg naselja prema unaprijed utvrđenom rasporedu.

Popis ključnih brojeva otpada koji se skupljaju u MRD odgovara prethodno navedenom za stacionarno reciklažno dvorište.

Mobilno reciklažno dvorište (MRD) je na raspolaganju od početka 2016. godine korisnicima na području mjesnih odbora Grada Čakovca, kao i drugih naselja u općinama u kojima je utvrđen kao davatelj javnih usluga prikupljanja MKO i BKO. Prikupljanje otpada putem MRD obavlja se prema posebno utvrđenom rasporedu (Tablica 4.2).

4.4.2 Zeleni otoci

Grad Čakovec od 2011. godine na svojim zelenim otocima ugrađuje sustave polu-podzemnih kontejnera finskog proizvođača MOLOK, koji u posljednje vrijeme polako istiskuju sve dosadašnje sustave nadzemnih spremnika i kontejnera (Slika 4.5).

Slika 4.5: Garnitura MOLOK kontejnera od 3 i 5 m³, zeleni otok u ulici Slavka Kolara u Čakovcu

Sustavi MOLOK su u Hrvatskoj prisutni već desetak godina (danas je u upotrebi više od 300 instalacija u RH). Građani se njima rado koriste jer su funkcionalni i izgledaju uredno i dopadljivo. Spremnici se pune s gornje strane, a prazne s donje, tako da je prihvatni prostor uvijek čist i lako dostupan.

Polupodzemni kontejneri tipa Molok sastoje se od vanjskog plašta izrađenog od centrifugiranog polietilena i pocinčanog čeličnog nosivog okvira s poklopcem za ubacivanje otpada s gornje strane, a na donjoj strani okvira je ovješena jumbo vreća koja ima otvor na dnu zatvoren posebnim mehanizmom (Slika 4.6).

Poklopac je opremljen čeličnom kukom, kojom se isti podiže uz pomoć užeta kamionom s dizalicom, zajedno sa nosivim okvirom i vrećom s otpadom. Otvor na dnu vreće otvara se potezanjem konopa, poput ribarske mreže, nakon čega otpad iz vreće ispadne u kamion.

Kontejneri Molok se proizvode u 5 veličina (od 0,3 do 5m³, od Ø60 do 170 cm), svi se ukapaju u tlo, na dubinu od cca 1,5 m, a vidljivi dio ostaje iznad tla do visine cca 1,2 m.

Manji kontejneri imaju običan poklopac, a na većima je montiran poklopac s valjkom za ubacivanje otpada (tzv. „drum lid“) koji onemogućava vađenje ubačenog otpada, što efikasno rješava problem otuđenja sadržaja i devastacije kontejnera od strane nelegalnih skupljača otpada.

Slika 4.6: Postupak pražnjenja spremnika, detalj zatvarača s kartičnom kontrolom pristupa i prikaz veličina spremnika (MOLOK Ltd., STP d.o.o)

Kontejneri Molok se mogu nadograditi autonomnim elektroničkim sustavom sa senzorom popunjenosti, koji putem SMS poruke dojavljuje operateru potrebu za pražnjenjem kontejnera u trenutku kad se isti napuni do $\frac{3}{4}$ nazivnog volumena. Također se mogu opremiti uređajem za kontrolu pristupa (npr, kartica).

Sustav Molok je praktičan, jednostavan i pouzdan, ne troši energiju i trajan je (garancija 10 god., a predvidljivi vijek trajanja 30 god.). Zbog konstrukcije u obliku silosa, uslijed gravitacije dolazi do zbijanja otpada i do 30%, posebice u donjim slojevima, tako da u jedan kontejner Molok volumena 5 m³ efektivno stane cca 6,5 m³ otpada u rastresitom stanju, odnosno otprilike kao i u 6 standardnih kontejnera volumena 1.100 litara, čime se dodatno povećava kapacitet i osigurava dugi interval između pražnjenja. Niska temperatura tla hladi pohranjeni sadržaj, jer su dvije trećine kontejnera ispod zemlje, što usporava razvoj mikroorganizama uzročnika neugodnih mirisa.

Pražnjenje je jednostavno i brzo, jer se obavlja vozilom s kranom, pa nije nužan pristupni put do kontejnera i parkirana vozila ne ometaju pražnjenje.

Osim dužih intervala pražnjenja, neposredne koristi od ugradnje takvih polupodzemnih spremnika prije svega se odnose na uštedu prostora, onemogućeno nelegalno vađenje otpada, čistiji okoliš oko spremnika, manje je neugodnih mirisa i izbijanja požara. Također nema buke pri rukovanju ni prevrtanja kontejnera, kao kod nadzemnih sustava.

U Gradu Čakovcu koriste se manji kontejneri Molok volumena 3 m³ za skupljanje stakla i veći volumena 5 m³ za skupljanje papira odnosno plastike/metala (plastika i metal skupljaju se zajedno u istom kontejneru).

Obzirom da na području Grada Čakovca pouzdano funkcionira sustav „door to door“ (od vrata do vrata) s vrećama za odvojeno skupljanje, procjenjuje se da nema potrebe i ne planira se daljnje proširenje sustava zelenih otoka izvan zone višestambenih zgrada na užem gradskom području.

4.4.3 Vozila i oprema u funkciji gospodarenja otpadom

Sektor operative, služba prijevoza GKP Čakom d.o.o., raspolaže sa većim brojem vozila i strojeva, koji su organizirani u 9 radnih jedinica.

U djelatnostima prikupljanja, prijevoza i obrade otpada koriste se vozila i strojevi prema popisu koji je prikazan u Tablici 4.3.

Tablica 4.3: Vozila i strojevi za gospodarenje otpadom (GKP Čakom d.o.o.)

Djelatnost	Model	vrsta	kapacitet
Skupljanje i odvoz miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada	Renault Premium 380.26 6 x 2	smečar	22 m ³
	Renault Premium 270.19 BOM	smečar	17 m ³
	MAN 18.224	smečar	16 m ³
	ÖAF 16.240	smečar	15 m ³
	Daimler Benz 16 22	smečar	15 m ³
	Mercedes Benz 12 13	smečar	12 m ³
	Fuso Canter 7C15 Eco Hybrid	smečar	8 m ³
	Mercedes Benz 11 17	smečar	7 m ³
Skupljanje i odvoz odvojeno skupljenog otpada u vrećama (plastika, metal...)	Renault Premium 320.26 6x2	abrollkiper	32 m ³
	Renault Premium 320.26 6x2	abrollkiper	32 m ³
	Fuso Canter 7C15 Eco Hybrid	furgon	30 m ³
	Fuso Canter 7C15 Eco Hybrid	furgon	30 m ³
	Iveco Daily 50 C 17	furgon	19m ³
	Iveco Daily 50 C 17	furgon	19 m ³
	Iveco Daily 50 C 15	furgon	17 m ³
	Iveco Daily 35 C 15	furgon	17 m ³
	Iveco Daily 35 C 15	furgon	17 m ³
	Iveco Daily 50 C 15	furgon	17 m ³
	Iveco Daily 35 C 15	furgon	17 m ³
Skupljanje i odvoz industrijskog otpada (kontejneri)	MAN15.224	podizač	10 m ³
	Iveco Trakker AD 190	podizač	10 m ³
	Fuso Canter 7C15 Eco Hybrid	podizač	7 m ³
	Fuso Canter 7C15 Eco Hybrid	podizač	7 m ³
Skupljanje i odvoz otpadnih voda	Same Explorer II 80	traktor	-
	Creina	cisterna	5 m ³
Odlaganje otpada Odlagalište za neopasni otpad Totovec	Bomag 601 RB	kompaktor	28 t
	Caterpillar CAT 816 B	kompaktor	26 t
	Tomo Vinković	traktor	-
	nepoznati proizvođač	prikolica	4 m ³
Kompostiranje otpada GzGOsK - kompostirnica	Caterpillar CAT TH 518 B	telesk. utovarivač	-
	Caterpillar CAT 908	utovarivač	-
	Morawetz RP 3000	okretač komposta	-
	Svedala Combi Screen ML 2000 S	rotacijsko sito	5 t

U sortirnici se, osim automatskih preša balirki i navedenog lakog utovarivača sa vilicama za utovar, koristi usipni koš, 2 komada podiznih traka (elevatora), sortirna traka duljine 4 metara (konvejer), vaga za vaganje bala, valjkasti transporteri i teleskopski utovarivač za prijenos i manipulaciju bala.

Predviđena je kontinuirana obnova starijeg voznog parka u skladu s najstrožim normama emisija u zrak i financijskim mogućnostima.

4.4.4 Sustav registracije i naplate usluge prema stvarnom broju pražnjenja

Uvođenje obračuna i naplate javne usluge prikupljanja komunalnog otpada prema stvarnom broju pražnjenja posude zahtijevalo je dodatna ulaganja u komunalnu opremu i vozila. Prema podacima GKP Čakom, prilikom uvođenja i proširenja sustava izvršena su ulaganja u tri važne skupine opreme koja osim standardne komunalne opreme uključuje i programsku podršku sustava za registraciju i praćenje broja odvoza.

Prvu skupinu čine RFID tagovi (čipovi) kojima su opremljene postojeće posude za odvoz otpada, odnosno nove posude za otpad već opremljene RFID tagovima, te naljepnice za označavanje posuda. Od početka uvođenja sustava uključujući i dva naknadna proširenja, ukupno je nabavljeno 21.200 tagova i 2000 spremnika za primarnu selekciju miješanog komunalnog otpada i biootpada iz kućanstva od 120 l s već ugrađenim RFID tagovima.

Drugu skupinu nabavljene opreme čine mobilna računala za vozila za odvoz otpada sa sensorima za očitavanje posuda i praćenje vozila, koja su ugrađena na tri postojeća vozila (smećar), a nabavljena su i dva nova teretna komunalna vozila za prikupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada s nadogradnjom i opremom za vaganje posuda i automatsku identifikaciju odvoza otpada i praćenja vozila „Clean Track“.

Treću skupinu nabavljene opreme čini programska potpora (Clean Track sustav) čime je upotpunjena komunalna opremu potrebna za formiranje i proširenje sustava naplate prema stvarnom broju odvoza.

5. MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Grad Čakovec dužan je planirati i osigurati provođenje mjera za ostvarivanje ciljeva u gospodarenju otpadom, koji proizlaze iz ZOGO i PGO RH za plansko razdoblje od 2018. do 2023. godine. Člankom 21. ZOGO, propisano je da Plan gospodarenja otpadom JLS mora sadržavati sljedeće mjere za ostvarivanje ciljeva Plana:

- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,

Mjere koje su navedene u nastavku, definirane su u skladu s ZOGO, ciljevima definiranim PGO RH i ostvarenim rezultatima u prošlom razdoblju.

Prikaz mjera za ispunjavanje ciljeva u gospodarenju otpadom definiranih PGO RH koje se mogu primijeniti na razini JLS, odnosno Grada Čakovca, uz naznaku odgovarajućih ciljeva i rokova za njihovo postizanje, nalazi se u tablici 5.1.

Tablica 5.1: Mjere za ostvarivanje ciljeva u gospodarenju otpadom JLS predviđene PGO RH

CILJ / Specifični cilj	Mjere za ostvarenje cilja	Rok
1. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM		
1.1. Smanjiti ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu	1.1.1 Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada	-
	1.1.2 Uspostava centara za ponovnu uporabu ⁸	2022.
	1.1.3 Kućno kompostiranje ⁸	2020.
1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)	1.2.1 Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	2020.
	1.2.2 Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirница)	2020.
	1.2.3 Izgradnja reciklažnih dvorišta	2019.
	1.2.4 Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	2017.
1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada	1.3.2 Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	2020.
	1.3.3 Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	2020.
1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	1.4.2 Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	kontinuirano

^{7,8} Mjera je navedena i u Planu sprječavanja nastanka otpada, ali zbog utjecaja na ukupno smanjenje količine komunalnog otpada / udjela biorazgradivog otpada u MKO, mjera je prikazana i u ovom dijelu Plana, kao i u PGO RH

CILJ / Specifični cilj		Mjere za ostvarenje cilja	Rok
2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA			
2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	2.1.2	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	2020.
2.2 Uspostaviti sustav gospod. otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	2.2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja muljem (u suradnji s MZOE/MPOLJ/Isporučiteljem vodnih usluga)	2022.
2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada	2.6.2	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	2019.
	2.6.3	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	2022.
4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM			
	4.1	Izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada	2017.
	4.2	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	2022.
	4.3	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	2020.
5. KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI			
	5.2	Provedba aktivnosti predviđenih (nacionalnim) Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom (na razini JLS)	konti-nuirano
7. UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJEM OTPADOM			
	7.1	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	konti-nuirano

5.1 Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

Sprječavanje nastanka otpada je temeljni prioritet sustava cjelovitog gospodarenja otpadom, sukladno redu prvenstva u gospodarenju otpadom, koji se može postići izbjegavanjem otpada te smanjenjem količina otpada u njegovom nastanku. Provođenje mjera izbjegavanja i smanjivanja otpada izravno je povezano i ovisno o stalnoj i sustavnoj edukaciji i komunikaciji s javnošću.

Kontinuiranim djelovanjem na području edukacije i sustavnom primjenom mjera izbjegavanja i smanjivanja otpada moguće je postizanje zadanih općih i kvantitativnih ciljeva u gospodarenju otpadom.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada se poduzimaju u postupcima proizvodnje i potrošnje, prije nego je neki predmet ili materijal postao otpad. Cilj je da uopće ne dođe do nastanka otpada ili da se stvore što manje količine otpada, u smislu količine, obujma i sadržaja štetnih sastojaka, odnosno da se smanji opterećenje otpadnim tvarima na okoliš i spriječe njihova štetna djelovanja. Navedene mjere usmjerene su na postizanje cilja 1.1. iz PGO RH.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada već se u znatnoj mjeri primjenjuju u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Grada Čakovca, ali uspješnost imple-mentacije

ovih mjera ovisi i o stupnju uspostave sustava cjelovitog gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini.

Primjenom mjera definiranih u okviru Plana sprječavanja nastanka otpada, uz kontinuirano provođenje informativno-izobraznih aktivnosti na lokalnoj razini, kao i provođenjem akcija prikupljanja otpada na području Grada Čakovca nastoji se postići podizanje svijesti i poticanje svih skupina društva na odgovorno postupanje s otpadom, kako bi se postiglo ispunjenje navedenih ciljeva za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada, u predstojećem programskom razdoblju.

5.1.1 Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio PGO RH. Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih općih ciljeva bit će omogućeno ostvarenjem sljedećih specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada za razdoblje 2017.-2022. godine:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada
- sprječavanje nastanka biootpada
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničkog otpada
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona
- sprječavanje nastanka građevnog otpada

U svrhu postizanja definiranih specifičnih ciljeva, Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se mjere, koje su, prema prijedlogu iz Dodatka IV. Direktive 2008/98/EZ, grupirane u tri osnovne skupine, sa naznačenim pripadajućim specifičnim ciljevima i prijedlogom mogućih mehanizama, tj. aktivnosti za njihovo provođenje.

U nastavku su navedene mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada u PGO RH, uz naznaku odgovarajućih ciljeva:

Tablica 5.2: Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada PGO RH i odgovarajući ciljevi

Mjera	Cilj
I. Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada	
1. Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Sprječavanje nastanka građevnog otpada
2. Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane	Sprječavanje nastanka biootpada
3. Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane	Sprječavanje nastanka biootpada

II. Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije	
4. Promicanje održive gradnje	Sprječavanje nastanka građevnog otpada
5. Uspostava sustava doniranja hrane	Sprječavanje nastanka biootpada
III. Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja	
6. Organizacija komunikacijske kampanje za građane	sve vrste otpada
7. Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada
8. Promicanje kućnog kompostiranja	Sprječavanje nastanka biootpada
9. Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada I posebnih vrsta otpada
10. Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada

Neke od navedenih mjera su u ograničenoj mjeri primjenjive na razini JLS. U PGO RH se savjetuje JLS da u svojim planovima gospodarenja otpadom, uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, trebaju dati prioritet sprječavanju nastanka biootpada, uz naglasak na sprječavanje nastanka otpada od hrane, odnosno mjerama 2 i 5 iz Plana sprječavanja nastanka otpada.

U okviru provođenja mjere 2 Plana sprječavanja nastanka otpada na nacionalnoj razini predviđena je i izrada smjernica kojima bi se JLS olakšalo uključivanje mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpada i otpada od hrane u njihove planove gospodarenja otpadom u skladu s važećom zakonskom regulativom na čitavom prostoru RH. Također je predviđeno provođenje edukacijske kampanje za djelatnike JLS, kako bi se osposobili za kvalitetnu implementaciju navedenih mjera u lokalne PGO i njihovo provođenje.

Za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, Grad Čakovec će na svom području, provoditi sljedeće mjere i aktivnosti:

- poticati pravne osobe u vlasništvu Grada Čakovca na aktivnu primjenu mjera za izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada u sklopu svojih djelatnosti, te učinkovito upravljanje materijalima i energijom
- provoditi programe izobrazbe za sve ciljne skupine javnosti, te pratiti rezultate glede odgoja i obrazovanja za okoliš i njihove primjene
- organizirati kampanje za podizanje svijesti proizvođača, šire javnosti i posebnih ciljnih skupina potrošača i dati podršku provođenju edukacijskih kampanji koje se planiraju na nacionalnoj razini
- sudjelovati u organizaciji sustava doniranja hrane na razini JLS i prikupljanju podataka o tokovima otpada od hrane
- poticati uvođenje kriterija zaštite okoliša i sprječavanja nastanka otpada u postupcima javnih i korporativnih nabava i provedbu nacionalnog Akcijskog plana za zelenu javnu nabavu na lokalnoj razini
- poticati planiranje kojim se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa,
- pratiti pokazatelje pritisaka na okoliš, vezanih uz nastanak otpada s ciljem sprečavanja nastanka otpada na području Grada Čakovca
- promicanje znaka zaštite okoliša i eko-dizajna s naglaskom na unaprjeđenje proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša u cijelom životnom vijeku proizvoda

- poticati ponovnu uporabu i/ili popravak odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenata, posebice kroz obrazovne, gospodarske, logističke i druge aktivnosti.
- osigurati na svom području uspostavu centra za ponovnu uporabu
- poticati građane Grada Čakovca na kućno kompostiranje informativnim kampanjama, davanjem relevantnih informacija i pružanjem stručne pomoći

5.1.2 Izobrazno-informativne aktivnosti

Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti predviđeno je PGO RH kao mjera za postizanje cilja 5 (*Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti*)

Prema PGO RH, ova mjera uključuje izradu nacionalnog programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljane skupine i aktivnosti koje je nužno provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe proizvoda i materijala.

Grad Čakovec dužan je na odgovarajući način osigurati provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

Nadalje, Grad Čakovec je dužan na svojim mrežnim stranicama osigurati relevantne informacije o gospodarenju otpadom na svojem području, te iste redovito ažurirati.

Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom.

Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici Grada Čakovca propisane su pravilnikom koji donosi ministar, koji je u donošenju, a definirat će strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava.

Izvešće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca.

Grad Čakovec će u sklopu plana provedbe izobrazno-informativnih aktivnosti provoditi sljedeće mjere:

- provođenje sustavne i trajne edukacije po horizontalnoj i vertikalnoj liniji društva, odnosno odgoj i obrazovanje svih društvenih skupina
- redovito, cjelovito, točno i pravodobno informirati javnost o stanju okoliša i svim aktivnostima, kao i učincima na području gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i održivog razvoja.
- poticati aktivnu suradnju sa svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- objavljivati informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima itd.,

- održavati informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona
- pružati informacije i savjete s ciljem edukacije građana kojima se potiče pravilno gospodarenje otpadom,
- istraživati javno mišljenje o poznavanju i zadovoljstvu funkcioniranjem sustava gospodarenja otpada na području Grada
- promovirati korištenje eko-otoka, reciklažnih dvorišta i ostalih objekata za prihvat otpada na području Grada Čakovca, uz objavu njihovih lokacija i načina uporabe putem svih raspoloživih komunikacijskih kanala
- održavati kontinuitet postojećih edukativnih aktivnosti i akcija u suradnji s udrugama civilnog društva
- osigurati financiranje informativno-izobraznih aktivnosti

5.1.3 Akcije prikupljanja otpada

Grad Čakovec će, u okviru mjera za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, na svom području osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Grad Čakovec je već u prethodnom planskom razdoblju podržavao i organizirao provođenje akcija prikupljanja otpada, te će nastaviti sa predmetnim aktivnostima na godišnjoj razini.

Pravna i fizička osoba - obrtnik može organizirati akciju prikupljanja otpada sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog karaktera uz potporu Grada Čakovca i ovlaštenog prikuplivača otpada, uz prethodno ishodenje suglasnosti upravnog odjela nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Zahtjev za suglasnost podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije. Suglasnošću se određuje vrijeme trajanja akcije, vrsta otpada koji se prikuplja, način, uvjeti i svrha provedbe akcije, te rok za dostavu izvješća o provedenoj akciji. Osoba kojoj je izdana suglasnost dužna je osigurati predaju akcijom prikupljenog otpada akcijom ovlaštenom prikuplivaču. Nadležni upravni odjel Grada Čakovca će najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurati dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom. Trajanje akcije ograničeno je na najviše 30 dana. Osoba koja organizira akciju smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije. Nadzor nad provedbom akcije prikupljanja otpada obavlja komunalni redar. Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji.

Nadležni upravni odjel Grada Čakovca dužan će dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području HAOP do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

5.2 Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

5.2.1 Opće mjere gospodarenja otpadom

Navedene mjere se općenito odnose na ispunjavanje obveza prema ZOGO, odnosno pridonose ispunjavanju svih ciljeva iz PGO RH.

Grad Čakovec je, sukladno ZOGO, dužan osigurati organizacijske i materijalne uvjete za provedbu mjera gospodarenja otpadom iz PGO RH, odnosno na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- odvojeno prikupljanje ostalih posebnih kategorija otpada i manjih količina građevnog otpada
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO, te uklanjanje tako odbačenog otpada
- redovito izvještavanje nadležnih institucija JP(R)S i RH, te objavu u službenom glasilu JLS Izvješća o provedbi PGO, odnosno aktivnostima i ispunjavanju ciljeva Plana gospodarenja otpadom na području Grada ČK

U opće mjere gospodarenja otpadom mogu se ubrojiti i mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom i sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš, koje su definirane PGO RH, kao mjere za postizanje cilja 4 (Sanirati lokacije onečišćene otpadom).

U okviru cilja 4, PGO RH predviđena je izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada za područje svake županije na temelju postojećih raspoloživih kapaciteta i drugih relevantnih kriterija, a koji će uključiti i daljnje odlaganje otpada nakon 31.12.2018. godine na usklađena odlagališta.

Također je nužna i sanacija svih do sada utvrđenih lokacija onečišćenih opasnim otpadom (crnih točaka) na području RH, već definiranih PGO RH, kao i onih koje budu utvrđene naknadno.

Obzirom da na području Grada Čakovca nema utvrđenih lokacija onečišćenih opasnim otpadom, već samo odlagalište neopasnog otpada u Totovcu, u okviru cilja 4, na razini Grada Čakovca mogu se definirati sljedeće mjere:

- Izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada u Totovcu
- Sanacija odlagališta neopasnog otpada u Totovcu
- Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš

Grad Čakovec je već u prethodnom planskom razdoblju izradio plan sanacije odlagališta neopasnog otpada u Totovcu i ishodio svu drugu potrebnu dokumentaciju, temeljem koje je izvedena sanacija odlagališta, koje je time steklo status uređenog odlagališta otpada.

Vezano uz sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš sanaciju lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš, Grad Čakovec treba provoditi sljedeće mjere:

- uspostaviti sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostaviti sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provoditi redoviti godišnji nadzor na svom području radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada
- osigurati financijska sredstva za provođenje mjera sprječavanja i uklanjanja nepropisnog odbačenog otpada u okoliš

Za kontrolu provedbe mjera gospodarenja otpadom potrebno je educirati komunalno redarstvenu službu, koja će moći savjetovati korisnike i upozoravati ih na nedostatke u provođenju propisanih mjera, stimulirati ih za njihovo kvalitetno provođenje, a po potrebi i kažnjavati za njihovo neprovođenje u skladu sa ZOGO i podzakonskim aktima, te važećom Odlukom o komunalnom redu, Odlukom o uređenju i održavanju naselja Grada Čakovca, odnosno Odlukom o načinu pružanja javnih usluga, utemeljenom na čl. 30 st.7 ZOGO kad ista stupi na snagu.

Radi daljnjeg razvoja i unaprjeđenja sustava treba razvijati kulturu komunikacije i osvještavanja svih skupina društva koje je potrebno uključiti u javnu raspravu o relevantnim pitanjima i rješavanju problema u gospodarenju otpadom, kako bi se isti motivirali na ispunjavanje zadanih ciljeva.

U tom smislu su definirane i mjere za postizanje cilja 7 (Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom) iz PGO RH, koje se također mogu ubrojiti u opće mjere gospodarenja otpadom. U okviru navedenog cilja, Grad Čakovec treba na svom području provoditi sljedeće mjere:

- cjelovito i kontinuirano izobrazbu službi za komunalno redarstvo JLS i inspektore zaštite okoliša za učinkovitiji nadzor nad gospodarenjem otpadom
- osposobljavanje odgovornih osoba i zaposlenika lokalne samouprave i pravnih osoba u vlasništvu Grada i za donošenje razvojnih odluka u gospodarenju otpadom i kvalitetno komuniciranje s javnošću u procesima odlučivanja
- unaprjeđenje praćenja tokova otpada sustavnim prikupljanjem podataka o svim tokovima sastavnicama komunalnog otpada, osobito onih za koje u prethodnom razdoblju ne postoje pouzdani i sveobuhvatni podaci

5.2.2 Mjere gospodarenja posebnim kategorijama otpada

Navadne mjere usmjerene su na ispunjavanje osnovnog cilja 2, i specifičnih ciljeva 2.1 i 2.6. iz PGO RH.

Prema ZOGO, posebnom kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Razvrstavanjem i odvojenim skupljanjem otpada na mjestu nastanka ili putem eko-otoka osnovnih posebnih kategorija otpada (papir, staklo, metal, plastika, složena ambalaža, biootpad) omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u

energetske svrhe, odnosno korištenje najbolje dostupne tehnologije, uz prihvatljive troškove.

Time se postiže osnovni cilj, odnosno smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalištu otpada.

Ostalim posebnim kategorijama se gospodari putem ovlaštenih sakupljača u reciklažnim dvorištu kao nadziranom i ograđenom prostoru namijenjenim odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Tako je u reciklažnom dvorištu moguće prikupljati i privremeno skadištiti sve posebne kategorije otpada prema popisu iz Dodatka III Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 121/15, 132/15) i otpad propisom posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, odnosno sljedeće:

- biootpad - biorazgradivi komunalni otpad
- otpadni tekstil i obuća,
- otpadna ambalaža - metalna, staklena i plastična
- otpadne gume,
- otpadna ulja, tj. otpadna maziva i otpadna jestiva ulja
- otpadne baterije i akumulatori
- otpad koji sadrži azbest,
- medicinski otpad,
- otpadni električni i elektronički uređaji i oprema,
- otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili
- građevni otpad (u manjim dozvoljenim, odnosno propisanim, količinama)
- otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Takav otpad se mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno skupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim pravilnicima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada (popis u PRILOGU 3), na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom u skladu s ZOGO, odnosno olakšala njegova obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

U tom smislu Grad Čakovec ima obavezu nastaviti provoditi sljedeće mjere:

održavati i unaprjeđivati postojeću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstava skupljanjem na kućnom pragu i putem reciklažnih dvorišta

- osigurati odvojeno prikupljanje posebnih kategorija otpada putem reciklažnog dvorišta i posebnih spremnika na javnim mjestima (eko otoka) te organizirati njihovo pražnjenje i upućivanje otpada na daljnje zbrinjavanje putem ovlaštenih pravnih osoba

- osigurati odvojeno prikupljanje posebnih kategorija otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta u svim naseljima koja udaljena od reciklažnih dvorišta

- osigurati odvojeno prikupljanje građevnog otpada putem reciklažnog dvorišta za građevni otpad i osigurati zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest na posebno uređenoj plohi za odlaganje azbesta na lokaciji Totovec, u skladu sa ZOGO

- osigurati odvojeno prikupljanje manjih količina građevnog otpada od građana putem reciklažnih dvorišta

Grad Čakovec je u okviru javne usluge na svom području već u prošlom planskom razdoblju organizirao odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na kućnom pragu.

Također je omogućeno i odvojeno prikupljanje navedenih posebnih kategorija otpada uključujući i otpadni tekstil putem 10 eko-otoka na užem gradskom području, kao i putem dvaju reciklažnih dvorišta, jedno u gradu Čakovcu, a drugo na lokaciji GzGOsK u Totovcu.

Nabavljeno je i mobilno reciklažno dvorište putem kojeg je usluga dostupna i u MO udaljenim od navedenih reciklažnih dvorišta.

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji s GKP Čakom, svim građanima i drugim subjektima na području Grada Čakovca usluga reciklažnog dvorišta za građevni otpad, omogućena je u reciklažnom dvorištu građevinskog i neopasnog otpada „Mišić“ u Ivanovcu, koje im potrebnu dozvolu za gospodarenje i prihvatanje svih vrsta građevnog otpada (grupa ključnih brojeva 17 xx xx) i drugih vrsta neopasnog otpada mineralnog porijekla.

Na taj način Grad Čakovec je u potpunosti osigurao uvjete za prikupljanje posebnih kategorija otpada u skladu s čl.35, ZOGO.

5.2.3 Mjere gospodarenja opasnim otpadom

Opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu smatra se problematičnim otpadom sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Iako je količina opasnog otpada u komunalnom otpadu relativno mala (oko 1%), izdvajanje i odvojeno skupljanje štetnog otpada od velike je važnosti za ispunjenje ciljeva gospodarenja otpadom, odnosno uklanjanja opasnosti po okoliš i zdravlje ljudi.

U opasne vrste (komponente) komunalnog otpada svrstavaju se:

- akumulatori i baterije
- ostaci boja i lakova i otapala
- tiskarske boje, fotografske kemikalije
- otpadna ulja i masti
- sredstva za zaštitu bilja
- kemikalije
- fluorescentne cijevi, živine sijalice i ostali otpad koje sadrži živu
- EE otad koji sadrži opasne tvari
- ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje
- prazni spremnici pod tlakom (bočice pod pritiskom)
- medicinski otpad (infektivni material, lijekovi (citotoksici, citostatici))

Navedeni opasni komunalni otpad, koji zahtjeva poseban tretman, skuplja se u reciklažnim dvorištima i predaje se na daljnji postupak ovlaštenim obrađivačima.

U tom smislu Grad Čakovec ima obavezu nastaviti provoditi sljedeće mjere:

- omogućiti odvojeno prikupljanje opasnog otpada putem reciklažnih dvorišta i osigurati potrebne uvjete i mjere zaštite
- omogućiti odvojeno prikupljanje opasnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta u svim naseljima koja udaljena od reciklažnih dvorišta
- osigurati preuzimanje i upućivanje prikupljenog opasnog otpada na daljnje zbrinjavanje putem ovlaštenih pravnih osoba

5.3 Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Navadne mjere usmjerene su na ispunjavanje osnovnog cilja 1, odnosno specifičnih ciljeva 1.3 i 1.4. iz PGO RH.

Prema čl.30 ZOGO, javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa i podrazumijeva prikupljanje otpada putem spremnika na određenom području pružanja usluge od pojedinih korisnika i prijevoz do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Javnu uslugu prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Grada Čakovca pruža davatelj javne usluge GKP Čakom, d.o.o. u većinskom vlasništvu Grada, u skladu s važećom Odlukom o komunalnom redu, kojom su propisani način i uvjeti pružanja usluge.

Mjere odvojenog prikupljanja komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada bile su na isti način regulirane i ranijim Planom gospodarenja otpadom Grada Čakovca.

Grad Čakovec će, vezano uz prikupljanje miješanog i biološki razgradivog komunalnog otpada, u sljedećem planskom razdoblju nastaviti provoditi sljedeće mjere:

- svakom kućanstvu osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada putem posebnih posuda ili vreća za biološki razgradivi komunalni otpad
- obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju stvarni broj pražnjenja spremnika i volumen spremnika otpada
- proširiti obuhvat postojećeg sustava naplate otpada prema stvarnom količini predanog otpada, koji stimulira građane za odvojeno skupljanje korisnog i izdvajanje štetnog otpada, uključanjem u isti svih korisnika s područja Grada
- osigurati besplatno preuzimanje dodatnih količina biorazgradivog otpada na zahtjev korisnika putem kupona za odvoz glomaznog otpada

5.4 Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,

Navadne mjere usmjerene su na ispunjavanje osnovnog cilja 1, odnosno specifičnih ciljeva 1.2, i 1.4. iz PGO RH.

Grad Čakovec mora sukladno ZOGO izvršavati obvezu odvojenog prikupljanja otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti, a u koji spadaju **otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil, te krupni (glomazni) komunalni otpad.**

Odvojenim skupljanjem otpada na mjestu nastanka smanjuje se opterećenje životnog prostora otpadom, izdvojene sekundarne sirovine iz otpada su kvalitetnije i manje onečišćene, smanjeni se troškovi transporta i odlaganja, a prikupljeni materijali se mogu izravno plasirati na oporabu i reciklažu.

Grad Čakovec je u okviru javne usluge na svom području u prošlom planskom razdoblju organizirao odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na kućnom pragu.

Odvojeno skupljanje otpada iz domaćinstava

U domaćinstvima se prikupi najveći udio odvojeno skupljenog komunalnog otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti.

U okviru postojećeg sustava prikupljanja komunalnog otpada Grada Čakovca za domaćinstava je odvojeno prikupljanje otpadnog papira, plastike, metala, stakla, višeslojne ambalaže osigurano putem posebnih spremnika (kanti i vreća) za odvojeno prikupljanje otpada, kao i putem reciklažnih dvorišta u Mihovljanskoj ulici 10 u gradu Čakovcu i Gospodarskoj ulici 2 u Totovcu.

U svim zelenim otocima na javnim površinama u užem gradskom području postoji mogućnost odvojenog prikupljanja stakla, metala, plastike i papira, a na dijelu zelenih otoka i otpadnog tekstila i obuće.

Odvojeno skupljanje otpada u gospodarskim djelatnostima

Svi gospodarski subjekti na području Grada Čakovca, koji na svojoj lokaciji proizvode miješani komunalni otpad ili otpad sličan komunalnom, moraju poduzeti mjere za odvojeno prikupljanje vrsta otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti.

Svaki gospodarski subjekt dužan je ustrojiti sustav odvojenog prikupljanja otpada prema vrsti i opsegu svoje djelatnosti. To znači da unutar vlastitog radnog prostora mora biti osigurano jedno ili više mjesta za odlaganje papira, plastike, metalnog otpada, tekstila, drva, glomaznog otpada i drugih posebnih kategorija otpada.

Odvojeno skupljanje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti

Unutar radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti također je potrebno uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja otpada. Sustav prikupljanja treba biti prilagođen vrsti djelatnosti. Kod škola i ustanova poseban naglasak treba staviti na prikupljanje papira.

U državnim službama, osim papira, potrebno je osigurati i odvojeno prikupljanje problematičnih tvari (toneri, plastika, ostali uredski materijal).

Odvojeno skupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Grad Čakovec redovito izvršava obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigurava uslugu prijevoza tog otpada na zahtjev korisnika usluge. Odvoz se obavlja po prijavi odvoza putem ispunjenog odgovarajućeg kupona, u odgovarajućim vremenskim intervalima prema utvrđenom rasporedu.

Sukladno članku 35. ZOGO, zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika. Spremnici predviđeni za tu namjenu mogu se postaviti na unaprijed određenim lokacijama.

U budućem planskom razdoblju, sukladno ZOGO, Grad Čakovec treba nastaviti provoditi sljedeće mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

- odvojeno skupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala, višeslojne ambalaže, nastalog u kućanstvima, u okviru javne usluge, putem namjenskih vreća za posebne kategorije otpada
- odvojeno skupljanje papira, stakla, plastike, metala i tekstila (na nekim lokacijama) putem zelenih otoka, raspoređenih unutar užeg gradskog područja
- besplatno preuzimanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tekstila, krupnog (glomaznog) otpada i drugih vrsta otpada od građanana u reciklažnom dvorištu u Mihovljanskoj ulici 10 i reciklažnom dvorištu u Totovcu, Gospodarska ulica 2 (uz određena ograničenja)
- besplatno preuzimanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila i drugih vrsta otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta prema utvrđenom rasporedu u svim naseljima koja su udaljena od lokacija reciklažnih dvorišta (uz određena ograničenja)
- uslugu besplatnog preuzimanja i prijevoza određenih količina krupnog (glomaznog) otpada na zahtjev korisnika javne usluge putem kupona za odvoz glomaznog otpada, kao i preuzimanje dodatnih količina bez ograničenja, uz pokriće stvarno nastalih troškova od strane korisnika

Grad Čakovec dužan je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnog dvorišta u kombinaciji sa načinom rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja, za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Uvjeti prostornog razmještaja reciklažnih dvorišta u svrhu ispunjavanja kriterija pristupačnog korištenja reciklažnog dvorišta, način rada mobilne jedinice, način izvješćivanja i obračuna opravdanih troškova održavanja i rada reciklažnog dvorišta i mobilne jedinice propisan je Uredbom o gospodarenju komunalnom otpadu (NN 50/17).

Gradnjom dva reciklažna dvorišta, Grad Čakovec je u potpunosti ispunio zahtjev ZOGO, koji predviđa funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta za više od 1.500 stanovnika i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Grad Čakovec je nabavio mobilno reciklažno dvorište, kojim je osigurana usluga odvojenog prikupljanja svih posebnih kategorija otpada i opasnog otpada građanima u svakom naselju izvan užeg gradskog područja, odnosno svih naselja udaljenih od reciklažnih dvorišta, na način propisan Uredbom o gospodarenju komunalnom otpadu (NN 50/17).

6. FINANCIJSKI I ORGANIZACIJSKI ASPEKTI PROVOĐENJA PLANA

6.1 Financijska sredstva potrebna za realizaciju Plana

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, sredstvima FZOEU, sredstvima međunarodne pomoći (strukturni i investicijski fondovi EU - ESI), kreditima, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom.

FZOEU sudjeluje u financiranju, pripremi i provedbi projekata opremanja i izgradnje centara i građevina za gospodarenje otpadom, koji mogu biti sufinancirani iz državnog proračuna, fondova EU i drugih izvora. FZOEU, na izravni zahtjev JLS ili prijavom na objavljene natječaje za sufinanciranje, osigurava sredstva za:

- nabavu komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada (posude za odvojeno skupljanje, oprema za zelene otoke, reciklažna dvorišta i sl.)
- nadogradnju sustava u pogledu naplate komunalne usluge skupljanja otpada po volumenu ili masi (sustav za identifikaciju spremnika i vozila, vage i sl.)
- izradu projektne dokumentacije i izgradnju reciklažnih dvorišta
- nabavu komunalnih vozila i nabavu mobilnih reciklažnih dvorišta

Nakon završetka investicijskog ciklusa iz IPA predpristupnog programa - komponenta III, (2007.-2013.), u tekućem programskom razdoblju (2014.-2020.g.) projekti iz područja gospodarenja otpadom, mogu biti financirani iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova. To je predviđeno unutar Operativnog programa Konkurentnost i Kohezija (OPKK) 2014.-2020., za koji su ukupno alocirana sredstva 6,8.mlrđ.€, od kojih 4,3.mlrđ.€ iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i 2,6.mlrđ.€ iz Kohezijskog fonda (KF).

Za ostvarivanje Odabranog tematskog cilja 06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa ukupno je planirano 338.020.392,00 € iz EFRR i 1.649.340.216,00 € iz KF, odnosno 28,88 % ukupne alokacije ESI za OPKK, što je najveća pojedinačna alokacija po pojedinačnom cilju iz OPKK. Veliki dio tog iznosa ulaže se u sektor otpada (Odabrani investicijski prioritet - 6i).

U novom Operativnom programu prioritet će imati projekti gradnje novih centara za gospodarenje otpadom, zatvaranje i sanacija odlagališta otpada, povećanje kapaciteta za recikliranje otpada te sanacije lokacija visoko onečišćenih otpadom.

Za financiranje aktivnosti vezanih za gospodarenje otpadom predviđenih PGO Grada Čakovca, predviđeno je korištenje sljedećih financijskih instrumenata:

- projekti EU
- sufinanciranje Fonda za zaštitu i energetske učinkovitost i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike,
- davatelj usluge GKP Čakom d.o.o.
- proračun Grada Čakovca

Korisnici usluge gospodarenja komunalnim otpadom snose troškove prikupljanja komunalnog otpada razmjerno količini otpada kojeg predaju davatelju usluge i obveznici su plaćanja posebne naknade za financiranje građevina za gospodarenje otpadom prema odluci Grada Čakovca.

ZOGO predviđa mogućnost da JLS odlukom odredi korisniku usluge obvezu plaćanja namjenske naknade u skladu s Programom gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji je sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15).

Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavljaju se Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu.

Naknada se može odrediti u svrhu financiranja gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i sanacije neusklađenog odlagališta na području te jedinice lokalne samouprave.

Grad Čakovec je donio odluku o uvođenju namjenske naknade u svrhu financiranja gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom 30.01.2003. godine temeljem odredbi tada važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali odluka je u međuvremenu ukinuta. Prikupljena sredstva nisu utrošena do kraja, te kao izvor financiranja stoje dalje na raspolaganju za korištenje u svrhu gradnje građevina za gospodarenje otpadom.

6.2 Popis projekata i aktivnosti, izvora i iznosa financijskih sredstava, rokova i nositelje izvršenja Plana

Tablica 6.1. Plan ulaganja u projekte i aktivnosti gospodarenja otpadom u razdoblju od 2018. do 2023. godine na području Grada Čakovca, izvori financiranja, rokovi i nositelji izvršenja Plana

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva osigurava		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
Mjere smanjenja i sprečavanja nastanka otpada, edukacija, nadzor i izvještavanje (s.s.n.o.e.n.i.)							
1	Sanacija divljih odlagališta	Grad Čakovec	50.000	Kontinuirano svake godine	0	50.000	0
2	Mjere redovitog godišnjeg nadzora radi sprečavanja nelegalnog odlaganja otpada i interventno zbrinjavanje	Grad Čakovec	30.000	Kontinuirano svake godine	0	30.000	0
3	Provođenje izobrazno - informativnih aktivnosti na području Grada Čakovca	Grad Čakovec GKP Čakom	20.000	Kontinuirano svake godine	10.000	10.000	0
	UKUPNO - mjere s.s.n.o.e.n.i. - godišnje:	Grad Čakovec GKP Čakom	100.000	Kontinuirano svake godine	10.000	90.000	0
	UKUPNO - mjere s.s.n.o.e.n.i. : - kroz cijelo plansko razdoblje od 2018. do 2023. godine	Grad Čakovec GKP Čakom	600.000	Plansko razdoblje od 6 godina	60.000	540.000	0

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva osigurava		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
Komunalna i druga oprema za gospodarenje otpadom							
4	Oprema za uspostavu sustava gospodarenja otpadom sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017) (video nadzori, uređaji za praćenje vozila i ostalo)	GKP Čakom	180.000	2018	180.000	0	0
5	Nabava novih komunalnih vozila za prikupljanje otpada	GKP Čakom	4.590.000	Kontinuirano svake godine kroz plansko razdoblje	688.500 (15%)	0	3.901.500 (85%)
6	Čipiranje i evidentiranje, programsko praćenje posuda za odvojeno prikupljanje otpada (MKO i BKO) - jednokratna narudžba radi usvajanja Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)	GKP Čakom	75.000	2018	75.000	0	0
7	Nabava posuda za odvojeno prikupljanje otpada (MKO, BKO, vreće za odvojene vrste komunalnog otpada) - kontinuirana nabava kroz plansko razdoblje	GKP Čakom	500.000 godišnje	Kontinuirano svake godine	500.000 godišnje	0	0
	UKUPNO - komunalna i druga oprema: - kroz cijelo plansko razdoblje od 2018. do 2023. godine	GKP Čakom	7.845.000	Plansko razdoblje od 6 godina	3.943.500	0	3.901.500

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva osigurava		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
Odlagalište za neopasni otpad Totovec							
8	Faza V - Prekrivni brtveni sustav preko odlagališta, sustav otplinjavanja i hortikulturno uređenje odlagališnog prostora	GKP Čakom	7.250.000	Jednokratno nakon popunjavanja tijela odlagališta kroz plansko razdoblje	nepoznato	0	nepoznato
9	Ostalo - projektiranje, ishođenje dozvole, nadzor nad radovima	GKP Čakom	300.000	2019	nepoznato	0	nepoznato
10	Prekrivni sloj kazete za azbest - ploha 1	GKP Čakom	187.500	2018,2019	nepoznato	0	nepoznato
11	Donji brtveni sloj kazete za azbest - ploha 2	GKP Čakom	750.000	2018, 2019	nepoznato	0	nepoznato
12	Prekrivni sloj kazete za azbest - ploha 2	GKP Čakom	250.000	Jednokratno nakon popunjavanja tijela odlagališta	nepoznato	0	nepoznato
UKUPNO sanacija odlagališta Totovec: - kroz cijelo plansko razdoblje od 2018. do 2023. godine		GKP Čakom	8.737.500	Plansko razdoblje od 6 godina	nepoznato	0	nepoznato

Red br.	Projekt / Aktivnost	Nositelj	Vrijednost (kn)	Rok	Financijska sredstva osigurava		
					GKP Čakom	Grad Čakovec	FZOEU/MZOE
Građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom (GzGOsK) na lokaciji Totovec							
13	Faza 2 - Ulazno izlazna zona, vaga, porta, plato za pranje kotača, reciklažno dvorište i parkiralište	GKP Čakom	8.000.000	Tijekom planskog razdoblja	nepoznato	0	nepoznato
14	Faza 3 - Građevina za prihvata i skladištenje posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada iz kućanstava	GKP Čakom	3.000.000	Tijekom planskog razdoblja	nepoznato	0	nepoznato
15	Faza 4 - Građevina za prihvata, mehaničku obradu (sortiranje) i skladištenje posebnih kategorija otpada i prethodno izdvojenih sastavnica komunalnog otpada sa centrom za ponovnu uporabu	GKP Čakom	35.000.000	Tijekom planskog razdoblja	nepoznato	0	nepoznato
16	Faza 5 - Građevina za kompostiranje prethodno razvrstanog biološki razgradivog otpada (biootpada, biorazgradivog komunalnog otpada i mulja s pročistača otpadnih voda)	GKP Čakom	8.000.000	Tijekom planskog razdoblja	nepoznato	0	nepoznato
17	Ostalo - projektiranje, ishođenje dozvole, nadzor nad radovima	GKP Čakom	1.500.000	Tijekom planskog razdoblja	nepoznato	0	nepoznato
	UKUPNO izgradnja GzGOsK Totovec	GKP Čakom	54.500.000	Plansko razdoblje od 6 godina	nepoznato	0	nepoznato
SVEUKUPNO - od 1 do 17: - kroz cijelo plansko razdoblje od 2018. do 2023. godine		Grad Čakovec GKP Čakom	71.682.500				

7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Grad Čakovec, odnosno Predstavničko tijelo Grada Čakovca dužno je donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prema čl. 30. st.7 ZOGO u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017).

Grad Čakovec, odnosno Predstavničko tijelo Grada Čakovca dužno je donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada i uklanjanja otpada prema članku 36. stavka 13. ZOGO.

Grad Čakovec dužan je uskladiti poslovanje davatelja usluga (koncesionara) u skladu s odredbama ZOGO u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe Vlade o komunalnom otpadu (NN 50/2017), odnosno do 1.02.2018. godine.

Davatelj usluge dužan je podnijeti cjenik iz članka 33. stavka 5. ZOGO na suglasnost izvršnom tijelu Grada Čakovca u roku od mjesec dana od donošenja odluke o davanju koncesije iz članka 31. stavka 7. ZOGO, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Grad Čakovec dužan je uskladiti odluke o komunalnom redu donesenim na temelju Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95., 70/97., 128/99., 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15), u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama Zakona i Uredbe Vlade iz članka 29. stavka 10. ZOGO u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe Vlade o komunalnom otpadu (NN 50/2017).

8. POPIS PRIMIJEJENE ZAKONSKE REGULATIVE I DOKUMENATA

Popis Direktiva i drugih dokumenata pravne stečevine EU implementiranih u zakonodavstvo RH nalazi se u PRILOGU 1.

Popis zakona i drugih propisa RH iz područja otpada i zaštite okoliša nalazi se u PRILOGU 2.

8.1 Ostali izvori i dokumentacija

1. Projektna dokumentacija za odlagalište otpada i građevine za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu GKP Čakom d.o.o., (aktualno stanje u 10-2017.)
2. Izvještaj o rezultatima uvedenog sustava naplate usluge postupanja s otpadom prema stvarnom broju odvoza otpada od korisnika, GKP Čakom d.o.o., 8-2017.
3. Izvješće o radu Čakom d.o.o. za 2016. godinu, GKP Čakom d.o.o, 1-2017.
4. Izvješće o Planu gospodarenja otpadom za Grad Čakovec u 2016. godini, Grad Čakovec, 1-2017.
5. Izvjesce o komunalnom otpadu za 2015. godinu, AZO, 11-2016.
6. Izvješće o Planu gospodarenja otpadom za Grad Čakovec u 2015. godini, Grad Čakovec, 1-2016.
7. Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada; Jedinstvena metodologija za utvrđivanje sastava komunalnog otpada u RH i procjenu količina - FAZA II, , Ecoina d.o.o., 7-2015.
8. Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u RH i projekcija količina komunalnog otpada; Analiza i ocjena postojećeg stanja - FAZA I, Ecoina d.o.o., 4-2015.
9. Izvjesce o komunalnom otpadu za 2013. godinu, AZO, 3-2015.
10. Poslovni plan za investiciju Sanacije odlagališta Totovec I. faza sanacija odlagališta Totovec, II. faza izgradnja građevina za gospodarenje otpadom s kompostanom u Totovcu (4. izmjena i dopuna), GKP Čakom d.o.o., 1-2015.
11. Odluka o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada, SGGČ 1/2015
12. Izvješće o radu Čakom d.o.o. za 2014. godinu, GKP Čakom d.o.o, 1-2015.
13. Izvješće o lokacijama, količinama, troškovima i mjerama za provedbu uklanjanja odbačenog otpada na području Grada Čakovca, Grad Čakovec, 1-2015.
14. Izvješće o Planu gospodarenja otpadom za Grad Čakovec u 2014. godini, Grad Čakovec, 1-2015.
15. Izvještaj o rezultatima postupanja s biorazgradivim otpadom na području Grada Čakovca, GKP Čakom d.o.o, 10-2014.
16. Izvještaj o rezultatima uvedenog sustava naplate usluge postupanja s otpadom prema stvarnom broju odvoza otpada od korisnika, GKP Čakom d.o.o, 10-2014.
17. Izvješće o radu Piškornica d.o.o. za razdoblje od 1. siječnja do 31 prosinca 2014.,
18. Izvješće državne revizije o učinkovitosti gospodarenja otpadom u RH, Državni ured za reviziju RH, 10-2014.

19. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., MRRFEU i partneri, 12-2014.
20. Waste prevention in Europe – the status in 2013, EEA Report No 9/2014
21. Elaborat o sastavu komunalnog otpada za područje četiri županije sjeverozapadne Hrvatske, IPZ Uniprojekt TERRA, 5-2013.
22. Elaborat o nastajanju, količinama i sastavu komunalnih otpadaka, te količine i vrste otpadaka iz privrede koji nastaju na području Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije, IPZ Uniprojekt MCF, 2003.
23. Odluka o uređenju i održavanju naselja, SGGČ 6/2013.
24. Međimurska županija u brojkama 2011, UDU Međimurske Županije, 2012.
25. Prostorni plan uređenja Grada Čakovca, (SGGČ 4/03, 9/09, 06/12, 7/14)
26. Prostorni plan Međimurske Županije, (SGMŽ 7/01 i 8/01, 23/10)
27. Plan gospodarenja otpadom Grada Čakovca (SGGČ, 2/2007)
28. Plan gospodarenja otpadom Međimurske županije (SGMŽ 12/2006)
29. MOLOK Polupodzemni sustavi, STP d.o.o., <http://www.stp-croatia.com/polupodzemni-sustavi.aspx#h>
30. Program suradnje INTERREG V-A Slovenija - Hrvatska; PORETEKS: Održivo upravljanje Prirodnim resursima - Zaštita okoliša; dostupno na: <http://www.si-hr.eu/hr2/map/poretexs/> [3-2015]
31. ČAKRA u projektu zaštite okoliša - PORETEKS; eMedjimurje.hr - međimurski internetski portal; dostupno na: <http://emedjimurje.rtl.hr/drustvo/cakra-u-projektu-zastite-okolisa--poretexs> [3-2015]

9. PRILOZI

9.1 PRILOG 1: Popis direktiva i dokumenata pravne stečevine EU

Pravna stečevina EU implementirana u samom ZOGO-u:

- 1) *Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)*
- 2) *Direktiva Komisije (EU) 2015/1127 od 10. srpnja 2015. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 184, 11. 7. 2015.).*
- 3) *Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)*
- 4) *Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.)*
- 5) *Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)*
- 6) *Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.)*
- 7) *Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18/02/2004.)*
- 8) *Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.)*
- 9) *Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.)*
- 10) *Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 255/2013 kojom se, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, dopunjuju prilozi I.C, VII. i VIII. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 79, 21.3.2013.)*
- 11) *Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226,6.9.2000.)*
- 12) *Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 310, 25.11.2011.).*
- 13) *Uredba Komisije (EU) br. 1357/2014 od 18. prosinca 2014. o zamjeni Priloga III. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 365, 19. 12. 2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1357/2014).*

Pravna stečevina EU implementirana u podzakonske akte i međunarodni ugovor:

- 14) *Odluka Vijeća 2003/33/EZ od 19. prosinca 2002. o utvrđivanju kriterija i postupaka za prihvrat otpada na odlagališta sukladno članku 16. i Prilogu II. Direktivi 1999/31/EZ Službeni list Europske unije L 11, 16. 1. 2003., str. 27–49*
- 15) *Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.), izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2011/97/EU od 5. prosinca 2011. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ u pogledu posebnih kriterija za skladištenje elementarne žive koja se smatra otpadom (SL L 328, 10. 12. 2011.)*
- 16) *Direktiva Vijeća 87/217/EEZ od 19. ožujka 1987. o sprječavanju i smanjenju onečišćenja okoliša azbestom (SL L 85, 28. 3. 1987.)*

- 17) *Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel, 1992.); objava u NN – Međun. ugovori br. 3/94.; na snazi u odnosu na RH od 7. kolovoza 1994.*

9.2 PRILOG 2: Popis zakona i drugih propisa RH iz područja otpada i zaštite okoliša

Propisi iz područja gospodarenja otpadom i zaštite okoliša, koji su primijenjeni u izradi Plana gospodarenja otpadom Grada Čakovca:

- 1) *Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)*
- 2) *Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)*
- 3) *Zakon o o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95., 70/97., 128/99., 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15)*
- 4) *Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)*
- 5) *Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za 2017. do 2022. godine (NN 3/2017)*
- 6) *Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16)*
- 7) *Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)*
- 8) *Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)*
- 9) *Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom (NN 20/2016)*
- 10) *Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16)*
- 11) *Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)*
- 12) *Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)*
- 13) *Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)*
- 14) *Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)*
- 15) *Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)*
- 16) *Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)*
- 17) *Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima (NN 95/15)*
- 18) *Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)*
- 19) *Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže (NN 88/15)*
- 20) *Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16)*
- 21) *Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)*
- 22) *Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)*
- 23) *Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15)*
- 24) *Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)*
- 25) *Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 117/14)*
- 26) *Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)*
- 27) *Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14-isp, 107/14, 139/14)*
- 28) *Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)*
- 29) *Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11)*
- 30) *Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)*
- 31) *Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)*
- 32) *Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)*

- 33) *Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12)*
- 34) *Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)*
- 35) *Strategija gospodarenja otpadom u Republike Hrvatske (NN 130/05)*
- 36) *Nacionalna strategija zaštite okoliša (NN 46/02)*
- 37) *Nacionalni plan djelovanja za okoliš (NN 46/02)*

9.3 PRILOG 3: Objašnjenje ključnih pojmova iz zakonske regulative gospodarenja otpadom

Prenošenjem odredbi direktiva EU, vezanih uz cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u zakonodavni okvir RH, usvojeni su novi **ključni pojmovi** koji su predmet ovog dokumenta, a ovdje se daju sa svojim potpunim značenjem:

- 1) **»biološki razgradivi otpad«** je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
- 2) **»biootpad«** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
- 3) **»biorazgradivi komunalni otpad«** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- 4) **»centar za gospodarenje otpadom«** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
- 5) **»djelatnost sakupljanja otpada«** uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;
- 6) **»djelatnost zbrinjavanja otpada«** uključuje postupke zbrinjavanja otpada propisane Dodatkom I. ovoga Zakona;
- 7) **»gospodarenje otpadom«** su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
- 8) **»građevina za gospodarenje otpadom«** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
- 9) **»građevni otpad«** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;
- 10) **»interventno sakupljanje otpada«** je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
- 11) **»inertni otpad«** je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

- 12) »**krupni (glomazni) komunalni otpad**« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;
- 13) »**komunalni otpad**« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
- 14) »**miješani komunalni otpad**« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- 15) »**Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica**« je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- 16) »**neopasni otpad**« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014;
- 17) »**neusklađeno odlagalište**« je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ovoga Zakona i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. ovoga Zakona;
- 18) »**obrada otpada**« su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja;
- 19) »**odlagalište otpada**« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
 - a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
 - b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
 - c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada
- 20) »**odvojeno sakupljanje**« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
- 21) »**opasni otpad**« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014;
- 22) »**oporaba otpada**« je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ZOGO sadržan je popis postupaka oporabe koji ne isključuje druge moguće postupke oporabe;
- 23) »**otpad**« je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
- 24) »**otpadna ulja**« su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;
- 25) »**ponovna uporaba**« je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;
- 26) »**posjednik otpada**« je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;
- 27) »**postupci gospodarenja otpadom**« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

- 28) »**problematični otpad**« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;
- 29) »**proizvodni otpad**« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;
- 30) »**proizvođač otpada**« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;
- 31) »**proizvođač proizvoda**« je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu;
- 32) »**reciklažno dvorište**« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- 33) »**reciklažno dvorište za građevni otpad**« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;
- 34) »**recikliranje**« je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- 35) »**sakupljanje otpada**« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
- 36) »**tehnološki procesi gospodarenja otpadom**« (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvatanje, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju uporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;
- 37) »**vlasnik otpada**« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;
- 38) »**zbrinjavanje otpada**« je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ZOGO sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.